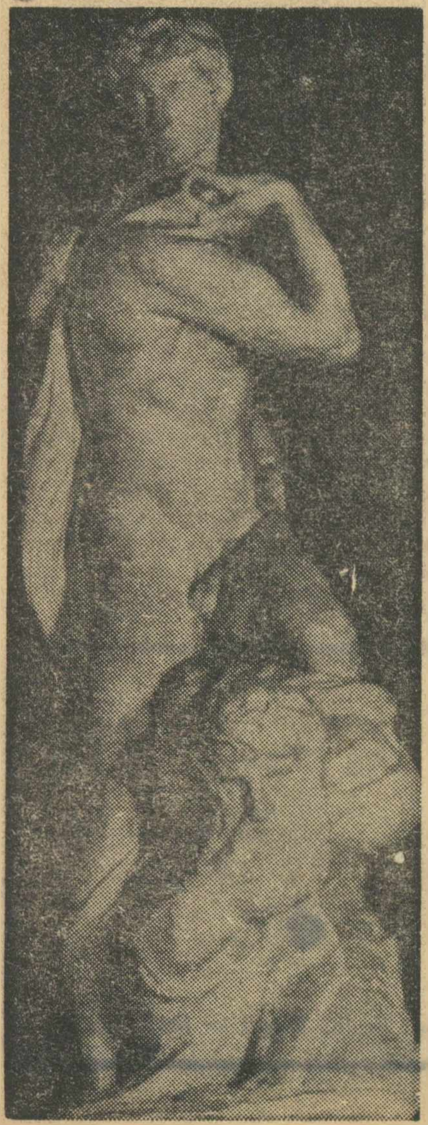
Viața studențească 1-2

Secvențe dintr-un film a cărui premieră se apropie : SESIUNEA !

MICHELANGELO

sau eroismul de a fi veșnic tînăr

Într-una din sălile Palatului Seniorlel din Florența se află sculptura „Victoria" de Mickelangelo Buonarotti. Ea reprezintă de fapt „victoria geniului împotriva forței brute" și se materializează în marmură de Carrara, printr-un tînăr efeb, puternic, cu trăsături nobile de atlet al spiritului și al fizicului, îngenunchind un monstru cu trăsături incerte de om, brutale, care refuză abstracțiunea și frumusețea. Această statuie prilejuiește în cele cîteva minute de concentrare extatică o furtună de imagini și de asociații de idei dintre cele mai alese și mai inedite. Dar prima impresie care înflorește în liniștea meteorică a sălii este cea a veșnicei tinereți care se ridică deasupra a ceea ce este învechit și depășit, crescînd parcă din propria sa negație și înălțîndu-se în Olimpul senin, nu lipsit de convulsii, al geniului. Această statuie reprezintă poate cea mai perfectă întruchipare din cîte pot fi văzute cu ochiul liber pe pămînt, a tinereții și geniului.

Tinerețea e încadrată biologic în anumite limite și descripții anatomice precise care nu au evoluat în esență de la Hypocrat încoace. Tinerețea spiritului, vitalitatea gîndirii cu anticipație, a activității creatoare, a devenit din ce în ce mai complexă și s-a adăugat în cercuri concentrice vîrstelor pămîntului și istoriei omenirii. Tinerețea a fost avangarda istoriei și dacă putem vorbi despre contradicții între generații atunci trebuie să plasăm discuția în sferele contrastelor firești ale naturii, dintre cei care vor să fie tineri și cei care vor să rămînă tineri — contradicție, neantagonistă, dar forță de șoc în evoluția lumii.

Pentru că pe de altă parte candoarea și frăgezimea celulelor nu e direct proporțională cu înțelepciunea și geniul, revolta colerică oarbă împotriva a ceea ce este depășit, ars, nu a dus întotdeauna la o nouă renaștere etc... Exemplele marilor oameni pe care i-a dat lumea, prin Galileu, Michelangelo, Newton, Shakespeare, Einstein și pe umerii cărora s-a edificat civilizația modernă, constituie exemple de tinerețe perpetuă spirituală a omenirii ; indiferent de vîrsta marilor lor emanații spirituale, ei se conservă în memoria lumii ca tînărul efeb din sculptura lui Michelangelo.

A fi tînăr nu înseamnă a te materializa doar biologic, a te afirma pe planul existenței sanguine latente, ci înseamnă a depune un efort titanic de negare a propriilor tale inerții și obscurități spirituale și a-ți afirma luciditatea în zona marilor abstracțiuni. Nu e destul să aluneci pe stradă inconștient cu chitara spînzurată pe o coapsă și cu lațele insalubre curgînd pe umerii hainelor soioase prin metropolele lumii, ci e necesar să-ți spui răspicat personalitatea în „miezul evului aprins" pe care îl trăiești, să afirmi aspirațiile generației din care explodezi, să participi activ și afectiv la evenimentele care se întretaie în sufletul tău ca solstițiile. A fi tînăr înseamnă a îngenunchea obscurantismul moștenit sau însușit și, prin eforturi nucleare, a te autodepăși, considerînd că singura sarcină precisă a existenței tale este aceea de a spori „corola de lumini a lumii" cu fruntea ta, cu ideile și cu uneltele tale.

A fi tînăr înseamnă a trăi cu picioarele pe pămînt în așa fel încît inima ta și creierul tău să înglobeze cei doi poli ai pămîntului, prezent în actualitate, în cea mai stringentă actualitate cotidiană, trăind clipa pînă la refuz, adică — comentîndu-l pe Michelangelo — dînd formă clipei.

Tineretului de astăzi, din acest secol, din acest an, îi e caracteristică o prezență firească, încorporată diurn în cronica evenimentelor internaționale ; interesul său se deplasează spre sferele de interes general, apolinice, ale filozofiei și existenței. Și, în acest sens, el simte nevoia să cunoască tot, să asaneze idei contradictorii, care se confruntă și se înfruntă în lumea gîndirii, necesitate ce trebuie îndeplinită cu orice preț de societate. El vrea acum mai mult ca oricînd să cunoască nu numai cronica evenimentelor internaționale, ci mai ales cronica ideilor.

A fi tînăr înseamnă a participa, atom în nucleul generației tale, la opera de edificare socială a țării pe care o reprezinți și în a cărei limbă te exprimi, înseamnă conștiința de a face parte dintr-o coloană în marș, simțind umerii, tîmplele și bătăile de inimă ale tovarășilor de generație, alunecînd în același ritm, pulsînd cu aceeași vigoare în tine.

Adrian DOHOTARU

REVISTĂ A ASOCIAŢIILOR STUDENŢILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 1-2

20 PAGINI • 1 LEU • ANUL XIII

MIERCURI 10 I 1968

COLEGIUL DE REDACŢIE

Redactor-şef : NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învăţămîntului ; acad. prof. GHEORGHE MIHOC ; acad. prof. N. PETRULIAN ; acad. prof. N. TEODORESCU ; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHIŢULESCU; NICOLETA TOIA — studentă ; PETRE POSTOLACHE ; ADRIAN DOHOTARU — redactor-şef adjunct ; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacţie ; FRED MAHLER

Prezentarea artistică : Dumitru MOLDOVEANU

Prezentarea grafică : Tiberiu PETRESCU

Titluri şi vignete : Constantin ZISU

Fotografia : Emil COJOCARU

Corectura : Filofteia ANDREESCU şi Minodora LUPU

Paginaţia : Richard LUCIAN şi Gheorghe TONE

Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Bucureşti. Redacţia: Str. Brezoianu, 13. Telefon : 14 02 15

RECOMANDAT EXPRES

CINEMATO... PRAFURI

Doi din corespondenţii noştri timişoreni, Florin Albu şi Suzana Lang, ne-au relatat o serie de neajunsuri care împiedică pe studenţii din acest centru universitar să cunoască realizările celei de a 7-a arte. În primul rînd, deşi la Casa de cultură a studenţilor sînt programate cu regularitate seri de film, producţiile oferite spre vizionare fac parte dintre cele nu de mult rulate în cinematografele din oraş. În al doilea rînd, Arhiva naţională de filme a refuzat să satisfacă măcar în parte cerinţele îndreptăţite ale studenţilor de a urmări realizări valoroase ale studiourilor româneşti şi străine, pe care (datorită vîrstei) actuala generaţie de studenţi nu le-a putut cunoaşte.

În sfîrşit, revenind la cinematografele timişorene, aflăm că acestea nu pun în vînzare biletele cu reducere pentru studenţi, iar atunci cînd totuşi o fac cota de bilete dispare inexplicabil înainte de a fi... cumpărată. Din Cluj, Mihai Mitea ne face cunoscută o situaţie pe care revista noastră a mai criticat-o. Anume : orarul defectuos al Cinematecii studenţeşti, care programează spectacole atunci cînd majoritatea studenţilor sînt încă la cursuri sau seminarii, adică la ora 18. Aşteptăm un răspuns... sonor din partea instituţiilor vizate... Dar atenţie, nu mai vrem... clişee !

BAIURI MICI LA... BAIA MARE

Materialele bibliografice puse la îndemîna studenţilor de biblioteca Institutului pedagogic din Baia Mare nu le satisfac întru totul necesităţile.

Ca urmare, celelalte două biblioteci din Baia Mare sînt asaltate de studenţi. Numărul studenţilor ce frecventează Biblioteca sindicatelor e mic, pentru că aceasta are mai mult un profil tehnic. La cea de-a doua bibliotecă realitatea este şi mai tristă. În primul rînd, sala de lectură a Bibliotecii regionale cu cele 22 de locuri este neîncăpătoare ca spaţiu. Apoi, numărul materialelor oferite este prea mic în comparaţie cu posibilităţile bibliotecii. Aceasta tot din cauza lipsei de spaţiu, care a atras după sine dotarea sălii de lectură cu numai 18.000 de volume, din cele 120.000 ale bibliotecii, iar acestea în cîte un singur exemplar. Aceeaşi lipsă de spaţiu face ca secţia de împrumut a bibliotecii să nu funcţioneze, stînjenind pregătirea studenţilor.

Abnegaţia bibliotecarilor băimăreni a reuşit totuşi să înlăture parţial dificultăţile, dar... sfatul popular regional nu a rezolvat operativ memoriile adresate de conducere Bibliotecii regionale pentru acordarea spaţiului necesar, iar cînd s-au cerut lămuriri, cei răspunzători s-au... spălat pe mîini. Nu degeaba sîntem la... Baia Mare !

OBSERVAŢIE CU PATRU ADRESE

A venit la redacţie un student. Îl cheamă FIRIMIŢĂ ALEXANDRU, are o înfăţişare simpatică şi e tare necăjit. Aflăm că a primit sancţiune (observaţie) din partea decanatului Facultăţii de energetică din Bucureşti pe motiv că a încercat să inducă în eroare onoratul decanat acestei facultăţi. El susţine că e nevinovat. Mergem la faţa... facultăţii şi tovarăşul decan ne ajută cu toată amabilitatea să cercetăm plîngerea. Iată faptele. La început de an Firimiţă, proaspăt student în anul IV, şi avînd media necesară pentru acordarea bursei, s-a prezentat la secretariat cu declaraţia reglementară privind starea lui materială şi cu o adeverinţă de la Secţiunea financiară a Sfatului popular orăşenesc Giurgiu, din care reiese că părinţii săi au un venit impozabil anual de 1 600 lei. Pe baza acestor acte Firimiţă a primit bursă 75 la sută. Nemulţumit, fireşte, a aflat că între timp veniturile tatălui său scăzuseră, pe neaşteptate, la 1024 lei, ceea ce i-ar fi dat dreptul la bursă integrală. A mers la Secţiunea financiară care i-a eliberat o altă adeverinţă pentru noua situaţie. Secretariatul facultăţii a vrut să se convingă de realitatea faptelor şi a solicitat o confirmare din partea Secţiunii financiare care a trimis o nouă adeverinţă pentru un venit de 1 600 lei al lui Firimiţă-tatăl. Firimiţă-fiul n-a descurajat şi în puţină vreme a sosit o nouă adeverinţă, din nou pentru suma de lei 1 024. Decanatul, în faţa acestor contradicţii ştampilate, a conchis că Firimiţă vrea să inducă în eroare conducerea facultăţii, drept care i-a aplicat sancţiunea cu pricina. Şi uite-aşa a rămas Firimiţă şi cu bursa de 75 la sută şi cu observaţie la dosar. Solicităm pe această cale o rezolvare definitivă a cazului din partea Secţiunii financiare a Sfatului popular orăşenesc Giurgiu (poate n-ar strica o verificare mai atentă a activităţii acestei secţiuni — şef Marica Onisim) şi o reevaluare a situaţiei din partea decanatului, care, considerăm noi, s-a pripit sancţionînd pe studentul Firimiţă pentru greşelile tovarăşilor de la Sfatul popular Giurgiu. În sfîrşit, cu această ocazie semnalăm încă o dată sistemul cu totul birocratic şi greoi, formularistica enervantă şi complicată care trebuie îndeplinită cu ocazia acordării bursei în fiecare an, ducînd la situaţii de felul celei menţionate şi sugerăm Ministerului Învăţămîntului o simplificare radicală a acestui sistem.

LITOGRAFIE PRIN... CORESPONDENŢĂ

Există la Institutul agronomic Timişoara mai multe materii la care studenţii nu dispun de cursuri litografiate, ceea ce le creează mari dificultăţi.

Există, la acelaşi institut, o litografie în bună stare, folosită intens pentru litografierea cursurilor unor institute... ieşene sau craiovene.

Nu se află sub tipar nici un curs dintre cele de care au atîta nevoie studenţii agronomi din Timişoara.

Propunem conducerii institutului să solicite litografierea acestor cursuri confraţilor din Craiova, şi, de ce nu, din Iaşi. Ca să fie chit şi să cîştige ceva şi C.F.R.-ul la afacerea asta !

NE SCRIE O FATĂ...

Seară de dans la Căminul nr. 1 al Politehnicii bucureştene. Organizatorii — studenţii de la Facultatea de electrotehnică — au pregătit totul în cele mai mici amănunte. Sala s-a umplut de invitaţi (studenţii facultăţii) şi de studenţi din alte institute (care au plătit 2 lei la intrare). Orchestra din ce în ce mai căutată a „Romanticilor" a extaziat ascultătorii cu primele melodii, dansatorii începuseră şi ei încălzirea. În acest moment „cineva" (n-am reuşit să aflăm cine) din comitetul U.T.C. al institutului a întrerupt cu brutalitate intimitatea reuniunii, anunţînd că aceasta e suspendată. „Romanticii" au fost luaţi pe sus şi mutaţi la cantina din apropiere, unde avea loc un banchet. Şi uite-aşa a fost întreruptă SINGURA reuniune studenţească unde se putea dansa în seara aceea. Ce are de răspuns Comitetul U.T.C. al Institutului politehnic la scrisoarea pe care redacţia a primit-o de la studenta Milena Şendrea, din anul II, scrisoare pe care i-o punem la dispoziţie ?

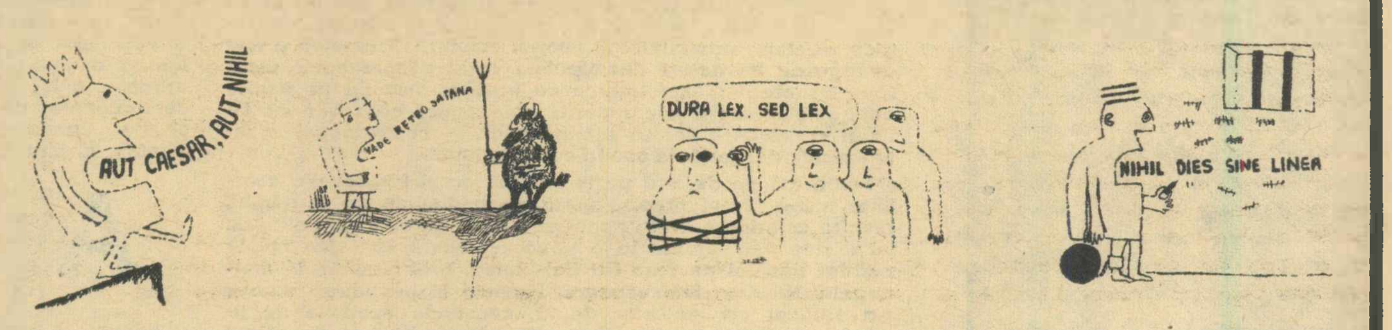
CU GLOANŢE OARBE

În articolul „Decari, dar şi rateuri în tirul studenţesc" criticam rezultatele slabe obţinute de secţiile unor cluburi bucureştene (Politehnica, Universitatea). Într-adevăr, deşi aceste institute dispun de specialişti valoroşi, de studenţi talentaţi care vor să practice tirul, condiţii subiective se opun realizării unor performanţe superioare. Am nota în primul rînd dezinteresul conducerii cluburilor menţionate pentru secţiile de tir. Apoi dezinteresul sau chiar sabotarea acestor secţii de către federaţia de specialitate. Alături de dotarea secţiilor studenţeşti cu armele cele mai vechi şi mai uzate, muniţia repartizată e de cea mai proastă calitate sau chiar expirată (cartuşe inegal încărcate, altele care nu explodează de loc). Ca să nu mai vorbim de poziţiile proaste oferite pentru antrenament în poligoane. Mergînd pe linia aceasta, mîine, poimîine, Federaţia de tir o să ofere ţintaşilor studenţi gloanţe oarbe sau chiar... tiribombe. Bine ar fi ca tovarăşii din conducerea federaţiei să ochească aceste rînduieli.

FRIGO... LOGIE

Studenţii facultăţilor de limbi străine de la Universitatea din Bucureşti, care învaţă în localul din str. Pitar Moş, ne anunţă că le-au îngheţat... ideile. E normal, sîntem în ianuarie, veţi spune dv. Nu vă grăbiţi ! Sîntem în ianuarie, e adevărat, dar cele cîteva sute de nasuri şi cîteva sute de perechi de urechi, la care le adăugăm şi pe cele ale cadrelor didactice care muncesc aici, nu au îngheţat afară, în stradă, ci în sălile de curs sau de seminar.

Aceasta pentru că pînă acum încă nu au fost reparate caloriferele destinate încălzirii clădirii menţionate, iar studenţii şi cadrele didactice sînt obligaţi să stea îmbrăcaţi, cu mănuşi, cu căciuli în timpul programului, şi să execute tot felul de mişcări de gimnastică, ceea ce face ca atît cursurile, cît mai ales seminariile, să fie surprinzător de active !? (nu vrem să facem nici o aluzie !). Cine e vinovat de această condamnabilă neglijenţă ? Aşteptăm un răspuns grabnic din partea direcţiei administrative a Universităţii Bucureşti, deşi, bănuim, vor fi învinovăţite pînă la urmă tot bietele calorifere...

Caricaturi de Ion Dogar — MARINESCU

CONVORBIRI

SCUTUL DISCREȚIEI

Un interviu este o discuție în care se pun întrebări și se așteaptă răspunsuri, în care cel intervievat este privit cu ochi cercetător, analitic, uneori prin obiectivul aparatului de filmat sau fotografic. Dar academicianul Al. Philippide a parat asaltul fotoreporterului printr-o fotografie mai veche, iar discuția a fost purtată în scris, cu întrebări numerotate și răspunsuri formulate stilistic. Poetul limpede-clasic și întunecat-romantic pe care-l știam a rămas în continuare pentru mine omul de cultură programatic nesubiectiv, reținut. Asemenea personalități, într-o vreme răscolită și contradictorie, cum au fost ultimii 50 de ani de cultură românească, sînt rare. Despre asemenea oameni, retrași din lumina reflectoarelor și din marile vîltori, se știe doar că există și e de-ajuns. Ei dau, poate, echilibrul unei epoci.

Lista unei bibliografii a lui Al. Philippide este neobișnuit de întinsă, cuprinzînd pe lîngă operele beletristice (Aur sterp, Stînci fulgerate, Visuri în vuietul vremii, Floarea din prăpastie, Monolog în Babilon**) și cîteva lucrări de exegeză literară, nenumărate traduceri de la Louise Labé la Voltaire și la Anatole France; de la Hoffmann, Goethe și Schiller la Thomas Mann și Zweig; de la Gogol și Lermontov la Turgheniev, Tolstoi și Ostrovski; de la Shakespeare la Tagore. Pe o atît de largă arie de muncă, numărul redus al volumelor de versuri proprii primește strălucire, căci nimic nu e mai demn de admirat decît zgîrcenia cu care un artist se drămuiește pe sine, decența cu care el se dezvăluie.**

Dar, în afara acestor considerații, pentru marele public, Al. Philippide este traducătorul lui Baudelaire, nu unul dintre, ci singurul traducător al lui Baudelaire. În mod firesc, prima întrebare trebuia să pornească din acest loc comun.

— În acest an al sărbătoririi lui Baudelaire, România ar trebui să vă sărbătorească și pe dv. — sînteți cel care l-a dat pe Baudelaire limbii române. Ați putea să ne spuneți care a fost pentru dv. momentul revelației marelui poet? Cînd v-ați hotărît să începeți această muncă de concepție și filigran în același timp? Răspunsul dv. mi-ar satisface o adevărată curiozitate, curiozitate cu atît mai mare cu cît poezia dv. mi se pare străină influenței baudelairiene. Între poetul Alexandru Philippide și Alexandru Philippide-traducătorul din Baudelaire nu stă, cred, decît o anume știință a cuvîntului, o anume rigoare comună amîndurora. Sau poate aceasta nu e decît o impresie neatentă, din afară?

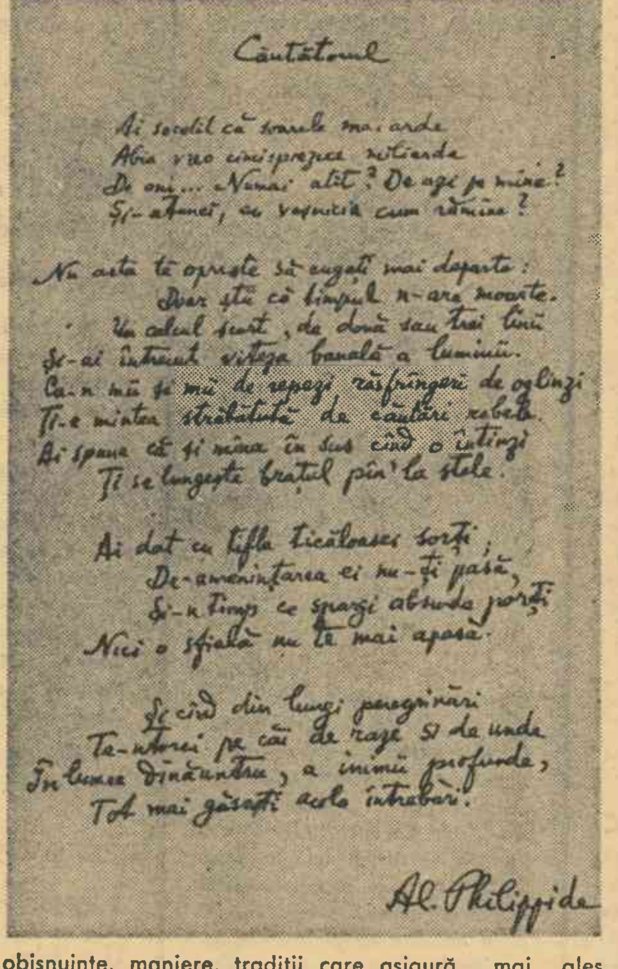
— Oricît ar fi de măgulitoare aprecierea dv. privind contribuția mea la transpunerea în românește a poeziilor lui Baudelaire, sînt silit să aduc o precizare, și anume că au fost atît de multe traduceri din Baudelaire în limba noastră, încît este de presupus că printre ele sînt destule foarte bune. Aceasta chiar și este realitatea. Există — și ediția pe care a tipărit-o acum Editura pentru literatură universală, sub îngrijirea excelentă a lui Geo Dumitrescu, va dovedi acest lucru — mi se pare, cel puțin două traduceri integrale din Baudelaire.

— Este cunoscut, în general, faptul că la noi s-a tradus mult din Baudelaire. O cifră citată de Geo Dumitrescu este de natură să uimească: 40 de variante românești pentru „L'Albatros". Dar o atît de insistentă întoarcere asupra aceleiași poezii nu dovedește decît că mereu un alt traducător, nemulțumit de versiunile de pînă la el, încerca o alta cît mai apropiată de valoarea inițială.

— Eu n-am tradus decît 50 de bucăți din cele o sută cincizeci și șapte și mă grăbesc să vă spun că nu sînt aproximativ mulțumit decît numai de jumătate din ele. Este loc în literatura noastră pentru o infinitate de traduceri din Baudelaire (ca și din alți mari poeți străini). O selecție se poate face de pe acum, dar pînă la desăvîrșire mai este încă drum. Cred că am tradus din Baudelaire cu oarecare îndemînare tocmai din cauză că, așa cum ați remarcat, între poezia mea și poezia lui nu sînt afinități profunde. Mi-am păstrat față de poetul francez oarecare obiectivitate, care mi-a permis să interpretez poezia sa, poate nu cu destulă căldură, dar hotărît cu fidelitate și cu respectul textului. (Bineînțeles, e vorba aici de acea fidelitate de sens și de ton care este necesară traducerii de poezie și nu de fidelitate textuală, ce nu-și are rostul decît atunci cînd e vorba de proză — și chiar și atunci, nu numaidecît întotdeauna; traducerea este, prin definiție, o aproximație, în care interpretarea în adîncime este mai importantă decît reproducerea textuală; și mă gîndesc, natural, la traducerea literară, nu la traducerea făcută cu scop de informare științifică exactă, profitabilă cercetărilor lingvistice, îndeosebi).

— A fi poet și a fi savant în același timp a fost vreodată pentru dv. stînjenitor? Există între cele două laturi ale personalității dv. o rivalitate sau, dimpotrivă, relațiile dintre ele sînt de calmă compensare?

— Altă măgulitoare apreciere, care mă pune de data asta într-o adevărată încurcătură. S-ar putea să știu unele lucruri, și cîteva din ele destul de bine, în ce privește fenomenul literar, sub diverse aspecte, teoretic, istoric și așa mai departe. Dar între aceste cunoștințe și ceea ce formează conținutul noțiunii de savant este, cred, o deosebire. Deosebirea își are temeiul, în primul rînd, în faptul că literatura, în general, nu poate alcătui, prin firea ei, obiectul unei adevărate științe, adică al unei activități intelectuale în care faptele cercetate să se dezvolte și să se ordoneze sub imperiul unor legi, așa cum se întîmplă în domeniul științelor naturii. În dezvoltarea literaturii există deprinderi,

Căutătorul

Ai socotit că soarele mai arde
Abia vreo cincisprezece miliarde
De ani... Numai atît? De azi pe mîine?
Și-atunci, cu veșnicia cum rămîne?

Nu asta te oprește să cugeți mai departe:
Doar știi că timpul n-are moarte.
Un calcul scurt, de două sau trei linii
Și-ai întrecut viteza banală a luminii.
Ca-n mii și mii de repezi răsfrîngeri de oglinzi
Ți-e mintea străbătută de căutări rebele.
Ai spune că și mîna în sus cînd o întinzi
Ți se lungește brațul pîn' la stele.

Ai dat cu tifla ticăloasei sorți;
De-amenințarea ei nu-ți pasă,
Și-n timp ce spargi absurda porți
Nici o sfială nu te mai apasă.

Și cînd din lungi peregrinări
Te-ntorci pe căi de raze și de unde
În lumea dinăuntru, a inimii profunde,
Tot mai găsești acolo întrebări.

Al. Philippide

obișnuințe, maniere, tradiții care asigură, mai ales acestea din urmă, continuitatea; legi propriu-zise de dezvoltare însă nu se pot desprinde cu certitudine. Cunoștințe multe, variate și mai ales sistematic orînduite sînt posibile și chiar necesare pentru acela care vrea nu numai să guste literatura, ci s-o și studieze ca pe un ansamblu de fapte înrudite între ele prin origine și dezvoltare. Talentul și cunoștințele variate și sistematice în cît mai multe domenii merg foarte bine împreună. Talentul care nu este hrănit cu cultură se închircește și piere sau, în cel mai bun caz, se scufundă în mediocritate.

— Întrebarea mea nu avea nici o intenție de măgulire, constata pur și simplu o stare de fapt și se interesa de consecințele ei pe linia unei mai vechi discuții purtate în cadrul generației noi despre necesitatea unei culturi adînci a artistului, contestată la un moment dat și repusă apoi în toate drepturile ei. Cred că, în cazul artistului, cultura trebuie să rămînă un mijloc, nu un scop. Altfel se întoarce împotriva depozitarului ei. În cuprinsul acestei idei sau, în sens mai larg, între spiritul generației dv., în punctul ei de pornire, și tînăra generație de scriitori de azi, vi se par a exista asemănări, deosebiri? Vedeți între aceste două stadii de dezvoltare a literaturii noastre moderne un fir de unire, o prelungire, o influență, o întrepătrundere?

— Cred că literatura noastră se dezvoltă ca o construcție, în continuare, fără hopuri și fără surpături peste care să nu se mai poată construi o punte de trecere. Neliniștea de care secolul nostru a fost cuprins aproape de la începutul lui n-a dat la noi prilej de rupturi totale, de antagonisme intransigente între trecut și actualitate, între tradiție și înnoire. În orice caz, dacă spiritul acesta, la un moment dat, ar pieri, adică dacă continuitatea ar slăbi și rădăcinile împlîntate în trecut s-ar usca, dezvoltarea literaturii ar suferi un cutremur distrugător. Înnoirea fecundă și sănătoasă nu se poate face decît cu grija ca rădăcinile să nu se usuce și construcția în continuare să nu înceteze.

— Ați reproșa ceva generației care v-a precedat? Dar celei care vine după dumneavoastră?

— Nu-mi plac, în general, reproșurile. Iată de ce evit orice ocazie de-a le face sau de-a le suferi. Iar în ce privește generația care m-a precedat și aceea care vine după mine, răspund doar atîta, că trăiesc în bună pace și cu operele literare ale trecutului și cu acelea ale prezentului, cu o singură condiție, să fie și unele și altele vrednice de atenție și de interes în ce privește valoarea lor pur literară. Privind astfel lucrurile, orice idee de reproș se exclude de la sine.

— Ați dus o viață retrasă sau ați trăit în medii literare? Teoretic, pentru care din aceste două posibilități optați?

— Cum nu am de gînd — sau încă nu am de gînd — să-mi scriu memoriile (de altfel cred că vocația de memorialist îmi lipsește într-o mare măsură) — la întrebarea aceasta n-aș răspunde decît citînd cîteva versuri ale lui Goethe, de însemnătate generală, și care se pot deci aplica tuturor scriitorilor, așadar și mie:

Ca să creezi și ca să isprăvești,
Artistule, să stai adesea singur!
Ca să te bucuri de ce ai lucrat,
Voios cu oamenii să te-nsoțești!

— Dar cum, pentru un artist, creația nu încetează nici o clipă, îmi permit să interpretez răspunsul dv. ca pe un elogiu al solitudinii. Și, într-o ordine oarecum corelată de gînduri, o ultimă întrebare: proveniți dintr-o familie de mari intelectuali, mi-ați putea vorbi de ea?

— La întrebarea aceasta prefer să răspund folosindu-mă de izvoare obiective de informație. În **Dicționar enciclopedic român**, volum III, 1965, se pot găsi date sumare, dar suficiente despre tatăl meu, filolog și lingvist, și despre Dimitrie Philippide, unchiul străbunicului meu după tată, care la 1816 a scris o **Istorie a României** în grecește și (citez din **Dicționarul enciclopedic**) „A fost primul care a dat, într-o lucrare științifică, teritoriului locuit de Români numele de România".

...Și la sfîrșitul ultimului răspuns, Al. Philippide rămîne la fel de închis ochilor noștri, la fel de retras în sine, făcîndu-și din decență o dogmă și din discreție un scut.

Ana BLANDIANA

— „Dă-mi şi mie, măcar pentru un ceas, notiţele la..."

— „Mamă dragă, spune-mi şi tu ceva ; mai ies doi colegi şi-mi vine rîndul..."

— „Ce succes ! ? Baftă, că mi-au rămas două cursuri necitite !..."

PRONOSESIUNE

TELEFONUL DIN HOLUL ORICĂRUI INSTITUT

— „Nu ştiu alţii cum sînt, dar eu, cînd mă gîndesc la fisa mea cea de toate zilele, în care nimic nu mă mai amuză (aceleaşi întîlniri, aceleaşi sfaturi : „Mamă, de la şcoală să vii direct acasă !", aceleaşi ...) m-apucă un dor nebun să chiui la tonul că de mîine îmi găsesc şi eu un rost. De ce mîine ? Păi, începe sesiunea şi parcă aud : **„Dă-mi şi mie, măcar pentru un ceas, notiţele la...", sau „Mamă dragă, spune-mi şi tu ceva, mai ies doi colegi şi-mi vine rîndul..." „Ce succes ? ! ! Baftă, că mi-au rămas două cursuri necitite !..."**

Şi-apoi, de felul meu nu-s prea vorbăreţ (deşi public... sînt), dar părerea tot mi-o dau : prea se grăbesc să mă caute numai veştile cu note bune ! De-aş ţine eu legătura şi cu celelalte... stadioane — trebuie să fie pe undeva şi cîte-o înfrîngere, dar pe astea cine să le trîmbiţeze, tocmai în hol, unde...

Băieţii mei ? Merg cu 1 (0) solist ! Şi aşa cum se întîmplă în ajunul marilor competiţii, telefonul nostru s-apucă să ceară în dreapta şi stînga păreri, sfaturi —pronosticurile colegilor de breaslă, pe care ne propunem să le consemnăm. Dar cîte vorbeşte lumea !...

CARNETUL DE NOTE AL ALEXANDRINEI VĂLEANU (anul IV — I. P. G. G.)

— „Am trecut prin multe (examene), dar nu mi-am pierdut niciodată firea — nu ca alţi confraţi, care confraţi... E adevărat, am avut şi eu, anul trecut, ghinion : examinatorului i-a plăcut cum arătam pe atunci şi a ţinut să mă mai vadă, mai tîrziu, dar atunci am prins 10 exact (e). În sesiunea asta, tragem la categoria I — peste 8, fără reporturi pentru... etapa viitoare !"

ALT CONFRATE ÎN ALE NOTELOR

„Am prins în viaţa mea o singură variantă cu 10. Să vedeţi : la pauză eram alb de necaz, nefericitul meu stăpîn voia să mă bage la apă. După reluare, cînd mă hotărîsem să scap cu faţa (citeşte foaia — n. n.) curată, a intrat un reporter, voia să prindă o secvenţă din examenul unei grupe fruntaşe. Examinatorul — arbitru imparţial, domnule ! — a desenat repede un 10, să iasă frumoasă fotografia. Şi — reprezentativă ! Cu aşa chibiţi, să tot joci în deplasare...

Sesiunea asta ! Merg la inspiraţie !" (G. T., anul III, I.P.G.G.).

S(EMINAR) FOLC(LOR) — AN. I (Facultatea de limbă şi literatură română)

— „Eu ce să zic ? Acum, dac-am terminat cu obiceiurile sărbătorilor de iarnă, au mai rămas nişte teorii. Şi-un colindător de-al meu — nu că ţinea el să fie hîtru, dar voia el să mă convingă cum că snoava (snoava-snoavă, de se zice pe la adunări de... oameni) ar fi, de felul ei, educativă. Adică, dacă-i spui „una cu oltenii" colegului din Caracal, acela se îndreaptă şi evită să mai fie... oltean. După aşa poveste, nu ştiu ce să mai spun. Auzii eu de amînări pe motiv de atmosferă încărcată, dar...".

Consemnăm pe rubrica pronosticuri : **AMINAT.**

FANTEZIE DE SESIUNE

(CÎT MAI E TIMP...)

PROLOG

...La „Tosca" a început să bată un vînt rece. La fel şi la „Nord". În cîteva zile ar trebui să închei povestea cu Y... Simplu : nu mai merg la „Tosca", n-o mai văd şi gata. Steagul sus, bătrîne ! Ça ira !

DIGRESIUNE

Parafrază după Ana Blandiana : „Ar trebui să ne naştem ingineri şi să întinerim urmînd cursurile Politehnicii".

EXERCIŢII DE STIL :

STILUL LACONIC

Patru examene (înmulţiţi cu doi, fac opt unităţi convenţionale de emoţie). Linişte, dialoguri, verdicte, rigle de calcul. Cafeaua se bea acum acasă. Zilnic, 10—12 telefoane de la colegi. Plus ale mele. Electrotehnică, matematici speciale, mecanică, rezistenţă... La etajul VII cineva repetă de trei zile Variaţiunile rococo de Ceaikovschi. Tot pentru examene ?... Baftă, amice ! (observ că am deviat, aşa că trec la...)

...STILUL METAFORIC

(a se citi repede)

Vacanţa ! Colocviu cu Louis Armstrong („Kiss me once and kiss me twice...) în amintirea sesiunii şi apoi, un zbor abstract spre înălţimile Caraimanului, nefiinţa zăpezii, un cer abisal, în zare creşte cinematografic un brad... creşte, creşte, iar eu sînt proiectat cu o viteză cosmică în trunchiul lui şi în liniştea albă care mă înconjoară după ce m-am dezmeticit, îmi încerc resursele de umor negru cu...

...STILUL INTROSPECTIV

...Cum dracu s-a întîmplat ? Doar ştiam materia, îmi planificasem timpul...

R. DORIN

CONDICA CU ÎNTÎRZIERI ÎN CĂMINUL DE FETE Nr. 1 — I. C. F.

— „Ei, se mai întîmplă să întîrzie omul : mai o cursă de mare fond (pe bulevarde), mai o aruncare (de priviri, în baruri), sute de metri garduri (ce, să traversezi strada pe unde vor „ei" ? !) şi, în sfîrşit, portarul care pregăteşte terenul cursei cu obstacole, unde eu notez timpii-record : ora 2,45, ora 3,05, ora 4 — record egalat etc. Dar, cum somnul trebuie să fie somn şi să aibă 8 ore obişnuit, 10 ore în sesiune... Hai să zicem precum fraţii noştri matematicienii :

U = Ana Rotaru, M. Krubl, S. Tinic, V. Cordoveanu (dintre întîrziatele în... decembrie !).

Dacă U se culcă la 3 (şi asta — o medie), se scoală la 11—12 exact cît să se îmbrace pentru masă. Cu aşa antrenament ţine să mergi pe solişti ? ! Eu aş zice să-mi mai aşteptaţi cu pronosticul — cine ştie, poate se strică instalaţia de nocturnă, şi — atunci..."

Consemnăm : 1 × (un U dublat cu „ori" ; adică — ori la vară, ori la toamnă...).

O FIŢUICĂ PRINSĂ ÎN „CUIUL" ANULUI II (Facultatea de Construcţii — secţia Maşini-unelte) — „Rezistenţa"

„În sfîrşit, bine că-mi daţi şi mie voie să vorbesc — nu prea tare (nu-mi plac stridenţele !), dar, la nevoie, prietenii ne-aud. Şi mă văd, că cine are ochi de văzut, ştie să mă caute. Fac şi eu ce pot — mai ajut pe unul, pe alta... Că, de unde nu-i, nici examinatorul nu cere... Dă ! Şi de ce să nu fie ? ! Că „rezistenţa" asta e cuiul, dar o anulăm noi : CUI PE CUI SE SCOATE.

Mă gîndeam zilele astea la o variantă triplă : manşete, ceas şi batistă (mai plîngi şi cînd nu-ţi vine, dacă asta ajută la ceva !).

Pronosticul meu : 1X2 (= 2, pentru copiat).

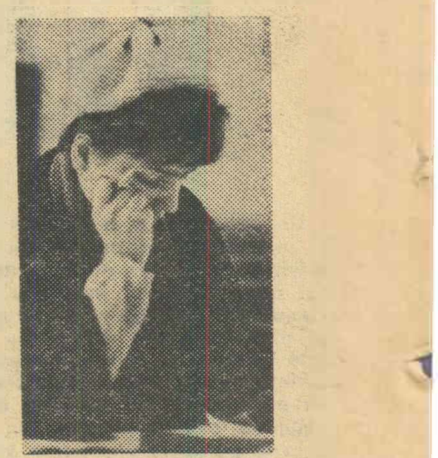
CONDICA DE PREZENŢĂ A GRUPEI 553 (Facultatea de limbă şi literatură română)

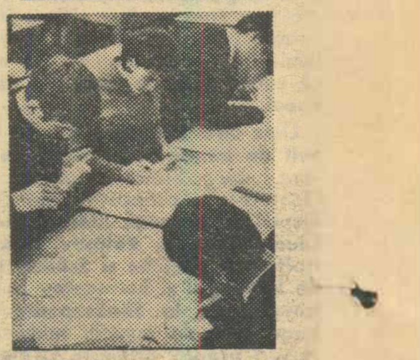
— „Nu prea ştiu eu multe despre notele alea (decît că ar fi... cu muzică) şi nici prea învăţată nu sînt : am ajuns cu alfabetul abia la A ; A mare şi A mic, cîte doi. Am eu un rînd (parcă — al doilea) pe care îmi place să-mi exersez talentul caligrafic : cum văd o căsuţă liberă, o iau în primire cu cîte unul (sau mai mulţi) A — păcat că n-am o rubrică şi pentru duminici, dar şi-aşa am strîns A-uri cît pentru o... felicitare cu avertisment.

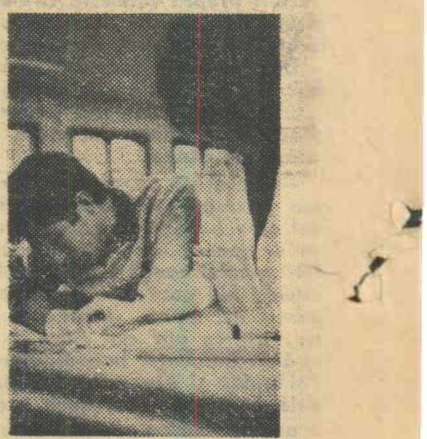
Pronosticul meu ? Aaa ! — ca la dentist".

Consemnăm : rezultat strîns (cu uşa) — (chi) X.

B. LUCIAN

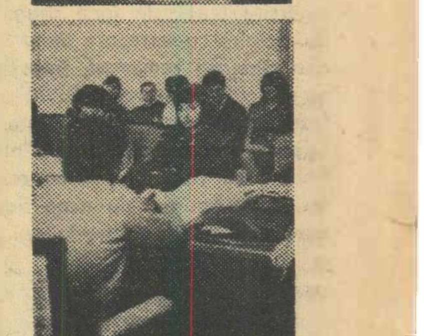

VIITORUL la el acasă

Avanpremiera unui debut

O falsă — dar posibilă — asociaţie aduce numele Gittei Popovici, studentă, încă, în anul IV Actorie la I.A.T.C., alături de cele consacrate pe prima noastră scenă. Gîndeşte: „Sentimentul este cel care diferenţiază un artist de un altul", fapt dovedit cu prisosinţă de cronici cu prime rînduri de laudă acordate interpretei Brigittei din „Ulciorul sfărimat", Doamnei Smidt din „Cîntăreaţa cheală". Se spune că ar exista, în cronicile dramatice, o firească şi necesară generozitate faţă de debutanţi, de astă dată justificată de un talent care impune. Explicaţiile nu se lasă căutate, „rolurile nu sînt făcute pentru a fi interpretate, pur şi simplu, ci constituie un prilej de comunicare a unor emoţii pline de sensuri". Şi viitoarea fostă-studentă ar dori ca repartizarea, atît aşteptata repartizare, să-i păstreze, alături pe o aceeaşi scenă, replicile colegilor cu care a împărţit, de-a lungul studenţiei, descoperirea talentului...

Venite de departe, dintr-o copilărie a lor, visurile prind acum substanţă, cedează locul astfel eliberat unora care să ofere tot atîtea satisfacţii.

CEA MAI FRUMOASĂ ZI A STUDENŢIEI?

— „cele care merită oboseala unei munci prelungite, uneori, pînă într-o altă dimineaţă" — Ştefan Ştirbu.

— „cea a reuşitei la examenul pentru admiterea în institut, poate cea legată de emoţia primelor aplauze..." — Gitta Popovici.

— „focul de tabără de la Izvorul Mureşului, în ultima vacanţă" — Veronica Felnecan.

— „de ce nu cea a tradiţionalului nostru carnaval, pregătit anul trecut în numai 4 zile!" — Nicolae Dan.

— „prima şedinţă a cenaclului înfiinţat în anul III; atunci am citit o poezie"... — Nicolae Zahiu.

— „probabil — cea a absolvirii!" — Constanţa Constantinescu.

A intrat în tradiţia acestor ani ca primele foi rupte dintr-un nou calendar să se suprapună trecerii festive a unei noi promoţii de absolvenţi peste pragurile care despart acumulările teoretice din anii studenţiei de circuitul productiv al ştiinţei, tehnicii şi culturii româneşti. Şcoala noastră superioară îşi proiectează acum opera, definită şi fierbinte, într-un viitor cert şi previzibil; dincolo de sărbătorirea ultimei zile de cursuri începe o altă existenţă, rod al vibraţiilor de adîncime proiectate pe harta vie a acestei ţări. Devenită, din intenţie, fapt desfăcut de schele, profesiunea — de mult aleasă — produce acum o senzaţie de viaţă reală, tinde să ofere sugestii inedite unui alt mod de organizare a activităţii concrete.

Portrete în mers

Studenţii din ultimul an al Facultăţii de metalurgie — secţia siderurgie — a Institutului politehnic Bucureşti şi-au trecut itinerarul excursiei de studii prin Combinatul siderurgic gălăţean. Au întîlnit aici pe fostul lor coleg, acum inginer tehnolog, Liviu Roman, prilej de aduceri aminte, de sfaturi venite din partea unui „vechi" practician al meseriei (a absolvit în 1963). Primul contact cu producţia a fost dur — Laminorul de ţevi din Roman abia punea pe atunci bazele unei turnătorii, solicitînd proaspătului inginer tăria de a face faţă aspectului concret şi — mai ales — celui moral al muncii. Singurii profesori aveau să-i fie notiţele „luate cu străşnicie" în facultate, astfel devenită sursă de inspiraţie şi, în acelaşi timp, garanţie a realizării.

„Stagiatura? An al primului pas, cel care hotărăşte evoluţia omului cerut de munca sa; e nevoie de curaj, mult curaj, pentru a rezista primului şoc, cerinţelor concrete ale luptei care supune cifre, cuvinte, gesturi, curente în ritualul fiecărei munci..."

Astfel se nasc profiluri pe care timpul le va completa, inevitabil, cu date noi, surprinse acum unei unice etape din traiectorii asemănătoare printr-o aceeaşi sursă.

Simplă biografie?

Printre fişele cititorilor din sala de lectură a Bibliotecii centrale universitare o întîlnesc pe cea a lui Nicolae Zahiu (I.P.G.G., anul V Foraj), colaborator în anii trecuţi al revistei „Viaţa studenţească". Vorbeşte simplu despre datele vieţii sale, cu un evident aer de stînjeneală: a lucrat ca operator la Întreprinderea de carotaj şi perforare Ploieşti, termină liceul la seral şi este trimis la facultate prin încrederea celor din jur, în mijlocul cărora ar vrea să se întoarcă după absolvire. Lasă, în acest sfîrşit de studenţie, puţină părere de rău şi multe, multe amintiri; despărţirea de colegii cu care s-a obişnuit îi oferă, totuşi, posibilitatea de a cunoaşte alţi oameni — o să încerce, o să reuşească să înfiinţeze cu ei un cerc literar, care să-i amintească de cel atît de preţuit în vremea studenţiei. Speră să contribuie, prin proiectul de diplomă, la atingerea unor adîncimi de forare care păreau, pe timpul practicii sale, să aparţină visului: 7 000 m, înălţime răsturnată spre sufletul negru al comorilor acestui pămînt.

Răspunderi multiple

Nicolae Dan — anul VI Arhitectură, sudează în ţesătura liniilor din proiectul său de diplomă profilul unei viitoare fabrici de prelucrare a aluminiului. Aici, profesiunea e aşteptată ca prilej de acumulare continuă a experienţei îmbogăţite de idei mari — „o meserie care implică multă disciplină, dăruire, observaţie atentă aplecată asupra necesităţilor oamenilor... Dragoste de viaţă..." De studenţie îşi va aminti ca de o „ţesătură discretă a unor sentimente şi hotărîri a zilelor de învăţătură cu nopţile dăruite planşetei"...

O dată cu rezultatele ultimelor examene studenţeşti îl aşteaptă cu destulă emoţie pe cel al Festivalului, recent încheiat, de artă studenţească; speră ca formaţia de teatru din care „a făcut" parte să respecte şi de astă dată tradiţia ocupării unui loc fruntaş, „arhitecţii sînt obişnuiţi să privească de la înălţime realizările proiectelor"...

Vîrsta rezultatelor necesare

„Satisfacţiile unei meserii în care lucrezi direct cu şi pentru oameni" — este ceea ce a făcut din Constanţa Constantinescu (anul VI, Pediatrie) un viitor medic. Probleme mari, la ora actuală, sînt cele ale viitorilor pacienţi, copiii — „viaţa aşa cum începe ea". În anul V, avînd în totală supraveghere un copil— caz deosebit din punct de vedere clinic şi evolutiv — a identificat un virus pînă atunci necunoscut, în urma unui uriaş volum de cercetări, material ce se aşteaptă redactat şi legat între scoarţele lucrării de diplomă. Desigur, o lucrare ce solicită un calificativ maxim, asemeni celor obţinute în toţi aceşti ani de conştiinciozitate, răsplătiţi de meritata bursă republicană. Găseşti astfel dovada seriozităţii puse în alegerea unui drum ce se dorea străbătut de aceşti paşi.

Tradiţie în devenire

Veronica Felnecan (anul V, Chimie industrială, Institutul politehnic Bucureşti) s-a întîlnit cu primele îndemnuri ale dragostei pentru chimie în laboratorul care o mai reţinea după plecarea colegilor săi din clasa a IX-a, apoi a X-a, a XI-a...

Acum, aplecată asupra planşetei, semnează ultimul proiect al studenţiei. '68 va fi foarte bogat în evenimente: ultima zi de cursuri, ultimele note pe carnetul de student, susţinerea proiectului de diplomă, repartizarea în producţie, poate... Le aşteaptă desfăşurarea cu emoţii mai puternice ca oricînd. Abia după ce se vor fi liniştit, va avea timp să-şi elibereze amintirile, le simte frumoase: cursuri şi seminarii, luni de practică, tabere... Va păstra, fireşte, legătura cu facultatea. Chiar şi numai indirect — fratele său e în anul II, la... Chimie industrială. Tradiţie?

COLEGILOR CARE RĂMÎN STUDENŢI:

— „să înveţe, de la profesori ca ai mei, tot ce am învăţat eu în aceşti ani" — Gitta Popovici.

— „să nu piardă nici măcar o oră de studenţie" — Veronica Felnecan.

— „să înveţe cum să muncească" — Constanţa Constantinescu.

— „să poată spune mereu tuturor oamenilor: eu sînt aici, alături de voi" — Ştefan Ştirbu.

— „să înscrie rezultate de aur în tradiţia recunoscută a Institutului de arhitectură" — Nicolae Dan.

— „mult succes, rezultate maxime în sesiuni, începînd cu cea care debutează peste cîteva zile" — Nicolae Zahiu.

Altarul muncii şi al bucuriei...

...e titlul compoziţiei pe care Ştefan Ştirbu (anul VI, Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu") o pregăteşte pentru finalul unei studenţii meritoase.

În faţa expoziţiei închegate în grabă, cu tablouri sprijinite de pereţi, de scaune, ai senzaţia unei vechi tradiţii de artă românească definită într-o expresie modernă. Într-adevăr, autorul pleacă de la sugestia natalelor pămînturi dobrogene — motiv de comunicare, printr-o percepţie personală, a unor trăiri reale: „Vară dobrogeană", „Natură moartă cu flori dobrogene", un „Moş Dumitru" venit dintr-o poveste a pămînturilor dintre ape...

Nu-i greu de desprins profilul creatorului autentic, pe care timpul îl va fixa — aşa cum afirmă profesorii săi — printre fruntaşii unei generaţii talentate.

Lui Ştefan Ştirbu îi va rămîne amintirea fiecăreia dintre dimineţile acestor ani, „fiecare din ele a imprimat muncii noastre un altfel de avînt, mereu mai puternic"; pune emoţie şi face adevărate vorbele cu care-l citează pe marele său înaintaş C. Brâncuşi: „Nu vom fi niciodată îndeajuns de recunoscători faţă de pămîntul care ne-a dat totul".

Sînt, în această expresie a dăruirii, gîndurile fiecăruia dintre absolvenţii acestei promoţii, desprinşi din matca devenită strîmtă într-un moment hotărîtor printre cele care prefigurează un nou viitor acestei ţări.

Lucian BALCAN

MOSCOVA

. . .Şi iată-mă acum în anul VI al Facultăţii de istorie din Universitatea „Lomonosov". Aproape specialist în „istoria Imperiului Otoman" . . .

Ce-am făcut în tot acest timp ? Ce poate răspunde viitorul absolvent („istoric-turcolog") tînărului entuziast şi ambiţios de acum 5 ani ? Cred că m-aş prezenta la acest ultim — şi cel mai greu ! — examen din viaţa de student cu următorul răspuns :

M-am străduit să reprezint în mod demn studenţii români, întregul nostru popor, fiind conştient, din studiul istoriei noastre naţionale, precum şi din studiul istoriei altor popoare, că nu sîntem cu nimic mai prejos decît alţii, că putem privi senini şi mîndri pe reprezentanţii oricărei naţiuni.

Am căutat să fac totul pentru o mai bună cunoaştere a României socialiste, pornind de la convingerea că aceasta trebuie să fie cea dintîi datorie a oricărui român care ia contact cu străinătatea (şi ce satisfacţie enormă cînd ai cîştigat un nou prieten pentru ţara ta sau măcar cînd ai reuşit să trezeşti interes, respect şi înţelegere pentru ea !).

Am încercat să culeg din biblioteci şi arhive materiale privind istoria noastră, parte dintre acestea fiind predate spre publicare unor reviste de specialitate din ţară.

M-am străduit să-mi însuşesc bine limba turcă modernă şi veche otomană (total deosebite una de alta, încît e nevoie de studii speciale şi de lungă durată spre a le însuşi pe amîndouă), precum şi cunoştinţe de arabă şi persană (pe lîngă limbi occidentale), paleografie turco-osmană, istoria Turciei, istoria Orientului ş.a.m.d., pentru a putea răspunde la viitorul meu loc de muncă ultimelor exigenţe pe plan mondial în domeniul turcologiei.

Deci, *m-am străduit . . .* În ce măsură însă am reuşit să fructific aceste eforturi, să-mi împlinesc năzuinţele, aceasta o pot spune doar cei ce mă cunosc (în primul rînd profesorii mei), precum şi evoluţia mea ulterioară.

Fapt este că înainte de absolvire am cîteva recenzii publicate în „Studia et Acta Orientalia", două articole ale mele sînt în curs de apariţie în ţară, 50 de pagini din lucrarea mea de diplomă (documente turceşti inedite, din sec. XVI — privind relaţiile economice turco-române — traduse şi comentate de mine) vor apare în primăvară într-o mare colecţie a orientaliştilor europeni : „Fontes Orientales ad Historiam Populorum Europa]".

Pot spune, de asemenea, că nu mi-e teamă de viitorul meu ca specialist, ci, dimpotrivă, îl privesc cu încredere şi chiar cu îndrăzneală . . . Căci în aceşti ani de studenţie am învăţat să lupt şi să-mi pun întrebări chinuitoare şi să caut cu înfrigurare răspunsuri, într-un cuvînt am avut şi eu fericirea, ca atîţia alţii, să cunosc frumuseţea neasemuită a muncii de zi cu zi, plină cînd de bucurii şi succese, cînd de înfrîngeri şi decepţii . . .

Nu pot să închei aceste rînduri înainte de a mulţumi din inimă bunului meu sfătuitor (care mi-a fost totdeauna ca un părinte), profesorului Dumitru Berlescu, prorector al Universităţii din Iaşi, şi tovarăşului prof. M. Guboglu, savant român de renume internaţional, pe lîngă care am efectuat o practică de nepreţuită utilitate.

Lor şi tuturor colegilor mei le doresc un an nou fericit.

Mihai MAXIM
student, anul VI
Universitatea „Lomonosov" — Moscova

Anul nou nu este numai un catalizator al fraternităţii universale, al comunităţii oamenilor de pe toate meridianele, al comunicării reciproce de sentimente generoase. Este totodată şi, mai ales, unda comună pe care se întîlnesc sentimentele oamenilor care au aceeaşi vatră părintească — unica şi totdeauna sfînta vatră a României pentru noi toţi cîţi ne-am născut trăind şi muncind pe aceste meleaguri. Nostalgia şi recunoştinţa pentru această vatră e cu atît mai puternică cu cît treburile ei ne cheamă departe de fruntarii. Sentimentul acesta îl mărturisesc cu o cuceritoare emoţie prezentele „scrisori acasă" sosite din străinătate.

FREIBURG

Un an petrecut în străinătate . . . în ţara de la izvoarele Dunării . . . De cîte ori n-am invidiat marele fluviu european pentru că sărută îndelung pămîntul românesc ! Pe de altă parte, însă, l-am iubit. Căci el a putut să-mi ducă dorul, ascuns în unda lui, pînă la ai mei . . . !

Freiburgul e situat la poalele Pădurii Negre şi e unul din oraşele „laterale", mai apropiat de graniţa franco-elveţiană decît de marile oraşe din Republica Federală a Germaniei. Poate de aceea mi-a fost dat să întîlnesc aici un singur concetăţean, la un congres. În schimb am auzit multe glasuri din România. Căci studiourile vest-germane de radio au transmis fragmente din cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Conferinţa Naţională a P.C.R. şi din alte cuvîntări. Într-adevăr, politica activă a României, politică de independenţă naţională, de neamestec în treburile interne ale altor state, de colaborare şi prietenie cu toate popoarele, se bucură de multă apreciere în presa de aici. S-ar putea spune chiar că puţine sînt ţările despre care se scrie în aceeaşi măsură ca despre ţara noastră în ziarele vest-germane.

Una din primele bucurii ale şederii mele la Freiburg : în ziua semnării acordului de a face schimb de ambasadori între Bucureşti şi Bonn cunosc un grup de germani, care află că sînt român. Îşi exprimă satisfacţia în legătură cu încheierea acestui acord printr-un cald : Es lebe Rumänien! (Trăiască România), după care au ţinut să ne felicităm reciproc pentru succes.

Colaborarea economică, tehnică şi culturală, căreia ambele ţări îi acordă importanţa cuvenită, a prilejuit vizitele unor savanţi, scriitori şi oameni de artă români în R. F. a Germaniei. O delegaţie a Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice — în mai multe oraşe, acad. prof. C. Daicoviciu — la München şi Köln, dr. N. Lupu — la Trier şi Bonn, dr. K. Göllner — la Göttingen ş.a., au contribuit la mai buna cunoaştere a ştiinţei noastre pe aceste meleaguri.

Se aşteaptă cu un viu interes expoziţia „Romanii la Dunăre", care va fi organizată în cursul anului acesta sub conducerea acad. prof. C. Daicoviciu şi care urmează celei din anul trecut realizată de gazde, cu titlul „Romanii pe Rin", în vechea cetate a Colóniei.

Ziarele au scris despre decernarea Premiului internaţional Herder la doi învăţaţi români : acad. Al. Philippide şi prof. univ. dr. Mihai Pop.

Legături fructuoase au fost stabilite între viaţa artistică românească şi cea vest-germană, ca şi cu aceea din Berlinul de vest. Directorul de teatru din Berlinul de vest, Barlog, a făcut o vizită în România, vizionînd mai multe spectacole. Se întoarce entuziasmat : „În România se joacă un teatru de cel mai bun nivel european". El propune stabilirea mai multor contacte, dintre care unele s-au şi realizat : Liviu Ciulei a regizat în Berlinul de vest spectacolul cu „Moartea lui Danton"; critica apreciază spectacolul nu numai ca pe cea mai bună montare a piesei, ci chiar ca pe una genială. De mult succes s-au bucurat şi spectacolele regizorului de la Opera Maghiară din Cluj, Sinnberger, ca şi piesa „Nu sînt Turnul Eiffel", de Ecaterina Oproiu, jucată în oraşul fraţilor Grimm, Göttingen. Corul „Madrigal" din Bucureşti a făcut o impresie strălucită în Berlinul de vest şi a fost invitat să întreprindă un turneu prin R. F. a Germaniei. Pe ecrane a fost prezentat filmul „Dacii", iar la televiziune un film documentar despre România de azi.

La institutul la care are loc specializarea mea, interesul pentru folclorul nostru e deosebit de însemnat. Pot fi găsite aici un mare număr de culegeri de cîntece populare româneşti, tipărite sau imprimate pe plăci ; un cercetător a învăţat româneşte. Legăturile institutului cu România durează de aproape patru decenii. Aici m-a căutat într-o bună zi o povestitoare populară profesionistă, care descoperise singură poveştile noastre, pe care le spune în şcoli şi în căminele de copii, cu încîntare şi entuziasm.

Cele mai frumoase zile le-am petrecut la Darmstadt — oraş care se laudă că ar poseda „masca originală" a lui Shakespeare . La congresul anual al Fundaţiei Alexander von Humboldt ne-am întîlnit patru bursieri români, doi Mihai şi doi Ioni, veniţi din trei direcţii diferite : Braunschweig, München, Freiburg. Iată o ocazie cu care am putut vorbi şi noi dulcea limbă şi am putut povesti de pe acasă ! Am vizitat apoi oraşul lui Goethe (Frankfurt pe Main), ca şi pe acela al lui Hölderlin (Heidelberg). Ca unul din puţinele oraşe germane nedistruse de războiul al doilea mondial, Heidelbergul ne-a primit cu înfăţişarea lui medievală, cu atmosfera

lui umanistă, creată de vechea universitate, cu „Calea filozofilor" — atît de liniştita alee, bătută de paşii măsuraţi ai cugetătorilor, aflată pe colinele din stînga văii Neckarului . . .

Românii i-au învins pe vicecampionii mondiali la fotbal. Dar la înapoierea echipei vest-germane de la Bucureşti, un ziar publica jurnalul de zi al unui fotbalist, încîntat de primirea făcută de public, de peisaje, şi încheia lapidar : „România — o ţară care merită să fie revăzută".

Să constaţi că ţara ta se bucură de respect şi prestigiu în faţa altor popoare, că are iniţiative care nu eşuează, că dispune de o forţă materială şi morală capabilă să contribuie la dezvoltarea culturii umanităţii — iată tot atîtea motive de mîndrie naţională şi imbolduri pentru a contribui, după puterea ta, la progresul ei viitor. Departe de ţară, acestea îţi dau şi mai multă tărie . . .

Ion TALOŞ
Freiburg — R.F.G.

● SCRISORI ACASĂ ● SCRISORI ACASĂ ● SCRISORI ACASĂ

PE TOATE MERIDIANELE ŞI PARALELELE

● GRECIA : În boxa acuzaţilor

Recentele dispute dintre rege şi grupul militar aflat la putere în urma loviturii de stat nu pot abate atenţia de la continuarea răfuielii juntei cu democraţii, care reprezintă însăşi voinţa poporului. Un episod : procesul de la Salonic. Alţi 41 de fii demni ai Greciei sînt condamnaţi pentru concepţiile şi activitatea lor progresistă la zeci de ani de închisoare. Înainte de pronunţarea sentinţei — un pluton de soldaţi cu baionetele la arme pătrunde în sală. În boxă acuzaţii — cei mai mulţi studenţi ai Institutului tehnic — vorbesc, fumează, schimbă priviri şi zîmbete cu rudele sau prietenii care au reuşit să pătrundă în sala tribunalului. După lungi ore de aşteptare se comunică sentinţa : închisoare pe viaţă, închisoare pe 20 ani, 15 ani, 10 ani, deportări. Şi totuşi speranţele nu sînt curmate : moralmente, în boxa acuzaţilor se află de fapt autorii condamnărilor.

● S.U.A. În faţa sediului de recrutare

Din seria fără număr a manifestaţiilor de protest ale opiniei publice progresiste americane împotriva agresiunii S.U.A. în Vietnam — doar o relatare... În faţa centrului de recrutare a tinerilor pentru Vietnam — Manhattan, New York. Demonstraţie a peste 1 000 tineri şi studenţi. Printre manifestanţi doctorul Benjamin SPOCK şi poetul Allen GINSBERG. Manifestanţii răstoarnă gardurile puse de poliţie şi se aşează, în semn de protest, pe caldarîmul străzii şi pe scările ce duc spre centrul de recrutare. Poliţia operează arestări. Alţi manifestanţi iau locul celor arestaţi. Numărul demonstranţilor creşte la 6 000. Circulaţia e oprită. Manifestaţia continuă cu toate că sînt arestaţi mai mult de 250 tineri.

● INDIA : Universitatea ocupată de studenţi

Împotriva măsurilor antidemocratice luate la Calcutta (răsturnarea guvernului ales al frontului popular) s-au pronunţat profesorii şi studenţii Universităţii. După o manifestaţie „ilegală" a 1 000 de studenţi şi după ciocnirile cu poliţia ce au avut loc în faţa universităţii — studenţii s-au retras şi s-au baricadat în clădire. Poliţia, care primise ordin să nu pătrundă în incinta universitară, s-a „mulţumit" să lanseze grenade lacrimogene. Ocuparea universităţii a continuat timp de cîteva zile.

● PERU : Studii, nu arme !

La Cajamarca, localitate din nordul Perului, au avut loc lupte sîngeroase între studenţi şi poliţie. Protestul studenţesc îndreptat împotriva reducerii subvenţiei anuale a statului pentru universitate a fost întîmpinat de atacul poliţiei, care a făcut mai mult de 50 de răniţi. A urmat întreruperea cursurilor la facultăţile Tehnică şi de Medicină. Fără a se intimida, studenţii au continuat să protesteze cerînd preşedintelui ţării reducerea cheltuielilor de înarmare şi sporirea subvenţiilor universitare.

Viața studențească

A SIMȚI PULSUL SOCIAL

Inexplicabilul hiat

În fond e vorba de un lucru foarte simplu, știut de toată lumea. Un gol acuzat, în toată perioada studenției : Avem prea rar prilejul de a ne apropia de viitorul loc de muncă, fiecare în sensul specialității în care ne pregătim. Ultima afirmație are un non sens (ca și cum putem face altceva, decît ceea ce știm sau altceva decît ceea ce nu ar avea o legătură oarecare sau una limpede cu linia dreaptă a vocației noastre. Ca și cum... (Pare foarte simplu dar adesea în realitate lucrurile se complică și sînt foarte aproape de nonsens). Prea rar simțim pulsul cel viu al locului în care trăim, al regiunii mai mari pe care o acoperă respirația unei universități, al țării întregi dacă socotim toate universitățile. Un nume precis : PULSUL SOCIAL.

★

Cu cîteva zile înainte de Anul Nou am străbătut Iașul de la un cap la altul în toate direcțiile. Am stat de vorbă, cu protocol și fără, cu cadre didactice și studenți. Trebuia să consemnez cîteva dorințe, propuneri, idei in legătură cu angajarea reală a studențimii la viața socială a regiunii în toate aspectele ei. Trebuia să obțin de la studenți observații pline de miez și de curaj.

Dumneata, tovarășe student, ești inteligent, ai o memorie activă și o recunoscută foame de cunoaștere. Ești frumos (ești frumoasă), ești mîndru, drept, îți arde sîngele în artere, îți place să stai în față.

În față, dar unde ? În față, dar cum?

BALȘANU VIOLETA, anul I Drept.

— Am cursuri și în restul timpului învăț sau mă distrez. Dar asta făceam și în liceu !

La ședințele U.T.C. discutăm un caz real sau unul în principiu. Dările de seamă vor recapitula :

1. Numărul de promovați, corigenți, repetenți.
2. Greșelile în această privință și lucrurile pozitive.
3. Numărul de spectacole vizionate în colectiv, numărul de bilete de film împărțite prin organizație sau prin bunăvoință.
4. Autocritică, îndemnuri pentru noul birou.
5. Cîteva observații de circumstanță, copiate după dările de seamă anterioare pentru a face legătura între punctele 1, 2, 3, 4.

Dar asta făceam și în liceu ! !

Cum am dori noi să fim studenți ? Cine se interesează de asta. În anul I sîntem prea respectuoși ca să ne manifestăm ideile, iar în anul IV, probabil, prea obosiți de hotărîta neutralitate a celor 1 500 de zile trecute. Prima grijă a U.T.C.-ului trebuie să fie următoarea : Care sînt gîndurile noastre reale. Ce dorim în profunzime și în realitate.

Nu pot să-mi închipui cum aș putea încă în facultate să-mi fac simțită prezența în viața socială a orașului și a regiunii. Nu m-am gîndit încă la acest lucru. Dar iată ce pripunere am : U.T.C.-ul sau chiar „Viața studențească" să întocmească niște chestionare, test, bogate, pătrunzătoare și limpezi, la care să răspundă toți studenții anului I, II, III etc., diferențiate pe ani, dar cu întrebările de bază indiferent de specialitate, comune.

★

În principiu în acești trei-cinci-șase ani fiecare student e în același timp și deodată istoric, filolog, matematician, agronom, geograf, medic, muzician și pictor. Diferențierea se face de la sfîrșit. Cine ar avea nevoie acum, repede, o mare nevoie, nici mai mult de cîteva zile, nici mai puțin de cîteva după amieze, de nerăbdarea și puterea de dăruire a acestui tineret perfect și fremătător ?

Cine începe primul?

La D.S.A.P.C. Iași la atelierul de sistematizare o convorbire în zori lapidară ca o provocare, cu inginerul MELINTE MIRCEA. Ing. M. M. : **Pînă la 1 iulie Sfaturile populare sătești și comunale trebuie să întocmească (un fel de) studii monografice privind istoria, geografia, dezvoltarea socială a localității respective. Aceste studii sînt baza de plecare a unei mari acțiuni pe plan republican privind sistematizarea teritorială și a localităților rurale.**

Rep. : Ați trimis, desigur, instrucțiuni în acest sens ?

Ing. M. M. : **Da. Era singura soluție. Nu avem suficiente cadre care să facă deplasarea în teren. Ar trebui să urmărească cineva felul cum sînt respectate aceste instrucțiuni. Mă tem — experiența ! — că în cele mai multe locuri ele nici n-au fost încă citite.**

Rep. : În vacanța de iarnă foarte mulți studenți pleacă în mediul rural.

Ing. M.M. : **E vacanță scurtă... Nu ne-am gîndit la această eventualitate.**

Rep. : Dar vă puteți gîndi acum. Trebuie să luați legătura cu U.T.C. pe centru universitar, chiar dacă timpul e scurt acum și foarte aglomerat rămîn pînă la 1 iulie cîteva luni bune.

Ing. M. M. : **Ar fi mai bine așa. Vom lua legătura cu U.T.C. Sugerez înființarea unor brigăzi complexe (studenți de la Istorie, Filologie, Arhitectură, institutele de artă) care după un instructaj prealabil făcut de noi să facă deplasări în teren. Practic în trei-patru zile se poate face toată treaba. Am avea certitudinea calității.**

★

Reporter : Cine începe primul ? Vine D.S.A.P.C.-ul la U.T.C. centru universitar sau invers ?

Părerea noastră este că mai întîi și întîi se cuvine să vină D.S.A.P.C.-ul la U.T.C. pe centru universitar sau invers !

Există deci o idee : BRIGĂZI COMPLEXE STUDENȚEȘTI. În 1937—38 brigăzile „D Gusti" au întocmit și monografii sătești, model pentru acei ani. Cine are nevoie de aceste monografii ? D.S.A.P.C.-urile regionale, satele înseși. Fiecare an de istorie veche și nouă trebuie înțeles și consemnat la locul lui. Pot fi studenții motorul acestei campanii ?

Răspunde prof. univ. ISTRATI GAVRIL : Da.

„Am fost membru activ în aceste brigăzi vreme de doi ani. Deci pe lîngă obligațiile pur profesionale aveam încă o obligație de care mă simțeam mîndru. Simțeam caracterul profund social al acestei campanii. Un moment de necesitate. De fapt acest moment există permanent. Reînființarea acestor brigăzi e un imperativ. E necesară și o revistă a brigăzilor cum de altfel a existat și atunci. Problema este cine începe primul ? Personal voi da tot sprijinul celui care va avea aceasta inițiativă".

Cine are inițiativă?

La Comitetul U.T.C. al Facultății de limbă și literatură română Universitatea Iași. Cer sprijinul studentului Lascău M. din biroul U.T.C. pe centru universitar. Îi explic pe îndelete scopul vizitei mele. Cer să-mi indice cîțiva studenți inteligenți și cu inițiativă pentru o discuție. Îmi răspunde amabil, zîmbitor, dar vag. Insist, dar vagul continuă. La întîlnirea fixată, întîrzii cîteva minute reținut la Comitetul P.C.R. pe centru universitar. Tovarășul Lascău mă întîmpină cu o fină și provocătoare părere de rău :

— Gata, s-a terminat, a sunat de intrare. Eu am făcut tot ce-am putut. (În ochi, un subtil plictis, în pofida insistenței mele, care semăna a iritare). Mi-a recomandat totuși pe studentul Popescu Vasile, anul IV Matematică, secretarul U.T.C., pe facultate, care de fapt nu s-a gîndit niciodată la întrebările privind participarea studenților la viața socială, mai mult, pare ușor speriat de întrebări.

Șase idei...

Studenta TAMBULESCU MARIANA, anul IV, Filologie. Are cîteva idei, s-a gîndit mai de mult la ele :

Munca patriotică pe care o efectuăm după sesiunea de vară, în afară de caracterul ei prea entuziast mai are și neajunsul că nu se face aplicat la posibilitățile intelectuale și fizice ale diferitelor categorii de studenți. După cîteva experiențe de acest fel, este evident pentru toată lumea, că această perioadă trebuie pregătită mai cu adevăr.

— Fetele bunăoară, mai ales cele care vor deveni pedagogi, ar putea organiza în toate comunele tabere de copii. Muncă patriotică, o experiență pregătitoare pentru desăvîrșirea educației noastre pedagogice și un lucru util.

— Organizarea și îndrumarea bibliotecilor sătești de către studenți.

— Acțiuni comune în întreprinderi cu tinerii unei organizații de U.T.C. respective.

— Casele de cultură să promoveze spectacole studențești pe scenele căminelor culturale din regiune.

— Și în același timp, echipe sătești să se producă pe scena casei de cultură chiar în programe comune cu studenții, chiar cu caracter competitiv.

— Conservatorul ar trebui să facă turnee, — începînd de exemplu cu formații de cameră — pentru intelectualii din mediul rural.

Studențimea – vîrsta țării

Studentul ATANASIU DUMITRU, anul IV, Facultatea de filologie :

În facultatea noastră există, cu o vechime de cinci ani, un cerc de folclor a cărui calitate fundamentală constă tocmai în faptul că menține o legătură permanentă cu viața folclorică a reegiunii. Acum conduce un festival de teatru popular autentic, în faza finală. În raioanele Rădăuți, Tg. Ocna, Tg. Neamț sîntem „de-ai casei". Oamenii ne cunosc, ne așteaptă. Am antrenat în aceste acțiuni mai mulți intelectuali, studenții sînt o prezență. Cred că în special cercurile științifice pot stabili trainic legătura cu regiunea. De altfel, noi am plecat în echipe complexe (filologie, istorie, conservator, operator de film) trebuie să depășim mereu granița orașului. Spiritul universitar să depășească citadela, țara întreagă să cunoască spiritul universitar. Problema este cine ne sprijină. Am primit fonduri — în principiu — dar am beneficiat greu de ele. Uneori am mers pe cont propriu. Secțiile financiare (ale Casei tineretului și Comitetului regional pentru cultură și artă), ne-au pus pur și simplu bețe în roate. Pentru foi de drum făceam zilnic anticameră. Nici Comitetul U.T.C. pe facultate nu ne sprijină îndeajuns. Asemenea experiențe ar trebui să fie începutul unei largi campanii ori noi ne zbatem să supraviețuim.

Dar institutul agronomic?

Student ANCA IOAN, anul V, Veterinară :

Nu e vorba numai de o posibilitate. Avem datoria să intrăm încă de pe băncile facultății, în viața satului. La sfîrșitul săptămînii ar trebui să organizăm deplasări în grupuri mai mari sau mai mici, cu caracter pregnant studențesc (mă refer la specialitatea noastră, agronomie sau veterinară) :

— Acțiuni de vaccinare în masă a animalelor.

— Acțiuni educative cu copiii, pentru primele noțiuni agricole predate în mod științific, pentru îngrijirea animalelor.

— Acțiuni sanitare diverse ; campanii pregătite și conduse de studenți.

Tudor OCTAVIAN

CITIȚI ÎN PAGINILE 7-14 DEZBATERILE PE TEMA

STUDENȚIA — VIRSTA TINEREȚII PLENARE

Studenți, activiști U. T. C., cadre didactice, sociologi discută căile și modalitățile cele mai eficiente pentru ridicarea activităților studențești la înălțimea actualelor cerințe

- **UNDE NE CULTIVĂM, UNDE NE DISTRĂM, UNDE FACEM SPORT?**
- **SPIRITUALITATEA CENTRULUI UNIVERSITAR**
- **IDEI PENTRU O ADUNARE UTECISTĂ**
- SOCIOLOGIA STUDENTULUI — UN IMPERATIV
- **„NOI V-AM MAI SPUS, TOVARĂȘI ..."**

IDEI PENTRU O ADUNARE UTECISTĂ

MARI SĂRBĂTORI ALE STUDENȚILOR

Dacă sîntem sinceri recunoaștem că adunarea generală, așa cum ne-am obișnuit pînă acum s-o organizăm, nu mai oferă nimic atrăgător studenților. Pe parcursul unei adunări generale au reușit să se perinde toate „achizițiile" de rutină și de dădăceală și plictis. Repetarea lor lunară a făcut ca și elementele vii, care au în ele puterea de a atrage, să se învechească, să se acopere de rugina inadertenței.

Ce mi se pare mie nou și important în Hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R.: în primul rînd faptul că se accentuează *rolul organizației U.T.C.* Ce vreau să spun? Pînă acum activitatea noastră se reducea, în ultimă instanță, la *adunarea generală lunară*. Acum adunările fiind doar două pe an, *organizația va trebui să lucreze firesc, zi de zi*, sub conducerea comitetului pe facultate sau pe institut. Adunările generale trebuie să devină de acum momente importante ale întregii organizații U.T.C., treceri în revistă ale activității de ansamblu, locul unde să se adopte hotărîri majore pentru desfășurarea activității de viitor.

Adunarea generală trebuie să se desfășoare altfel, *să nu mai fie unică și indivizibilă*, cu reguli fixe. Adunarea să se desfășoare liber, să permită inovații și contribuții „locale". Prezidiul să fie ales numai prin propuneri directe. Să se renunțe la comisia de propuneri (în cazul alegerilor). Votul direct să permită tuturor uteciștilor să-și manifeste decizia asupra candidatului.

Propun ca adunarea generală *să fie programată în zile de sărbătoare, să fie ea însăși cea mai frumoasă sărbătoare a studenților*. Ea s-ar putea desfășura pe întreaga durată a zilei, avînd următoarea „ordine de zi": trei ore de dimineață consacrate dezbaterilor unor probleme de importanță majoră. Un moment de seamă poate fi primirea bobocilor (toamna), prezentarea lor nominală în fața întregii organizații U.T.C. Alt moment poate fi sărbătorirea absolvenților (primăvara), cu înscrierea celor mai buni în rîndul membrilor de onoare ai organizației. După cele trei ore ar urma participarea la finalele cupelor interani la diverse discipline sportive. După masă, alte 2—3 ore de discuții libere ale uteciștilor. Cei înscriși la cuvînt ar avea timp să-și formuleze clar opiniile, să facă propuneri utile. Seara ar urma un spectacol al formațiilor artistice din facultate sau institut. O reuniune tovărășească ar încheia sărbătoarea.

În acest fel adunarea generală ar deveni și atrăgătoare, solicitînd interesul tuturor uteciștilor, și ar permite luarea unor hotărîri de maximă eficiență.

Radu STEGAROIU
locțiitorul secretarului Comitetului U.T.C. al I.A.T.C. București

A TE INTEGRA CA OM ÎN SUFLETUL ȚĂRII

Doresc un lucru: studenții noștri să fie tot mai mult pătrunși de spirit patriotic. Fiecare trebuie să aibă în sînge faptul că va fi inginer al acestei țări. E problema pe care aș dezbate-o la prima adunare generală la nivel de institut. Conștiința națională exprimă totul și e primordială în orice manifestare a vieții noastre. Studentul trebuie să fie o forță, să poarte discuții de curaj, să fie personal în opinii. Îmi amintesc că recent, în cadrul unei adunări generale U.T.C., a fost invitat un cadru didactic să ne vorbească despre Conferința Națională a P.C.R. Tema se preta la discuții înflăcărate, dar ce păcat că nu fusese ales omul potrivit! Să fie de aceea aleși oameni potriviți care să ne vorbească, oameni care să ne contamineze cu entuziasmul lor. Să

ni se vorbească despre oamenii de seamă români care au luptat pentru națiunea noastră, să purtăm discuții despre menirea inginerului, dar nu la modul ședință și referat, să-l invităm de pildă pe îndrăgitul profesor Grigore Moisil care nu știe să se repete.

Încercam spre exemplu să fac la „Electroaparataj" un studiu despre ridicarea productivității muncii, dar n-am avut succes la datele de producție. Și sînt sigur că studenții noștri ar fi fost interesați să afle acest lucru, să-l dezbată.

E binevenită măsura de a ține trimestrial adunările generale U.T.C., dar să nu se găsească cine știe ce formă de ședințe suplimentare. *Să nu se mai transforme ca pînă acum adunările generale în ședințe administrative (n-a curs apa, nu e asigurată frecvența etc.), ci să se folosească, de pildă, un caiet de sesizări în care studentul să noteze neajunsuri, doleanțe, și organizația U.T.C. împreună cu rectoratul să acționeze prompt, operativ. Iar adunările generale U.T.C., care pînă în prezent (numai luna aceasta s-au contramandat de patru ori adunările noastre generale) s-au ținut în mare parte pentru că trebuia îndeplinit un plan, să fie rezultatul unui entuziasm tineresc, al unei dorințe aprige de a ști, de a cunoaște, de a te integra ca OM în sufletul țării.*

Mircea GONCEAR
anul V Electrotehnică Brașov

O TRIBUNĂ A STUDENȚILOR

Tendința vizibilă în multe împrejurări e aceea a uniformizării activităților ce implică un coeficient de educație. Înglobînd în planurile lor asemenea activități, comitetele U.T.C. trebuie să țină seama de faptul că valoarea fiecăreia reprezintă o influență **unică**, de nerepetat, de unde necesitatea pregătirii diferențiate, **unice** pentru fiecare din aceste activități.

Dacă amintesc doar adunările generale, în pregătirea cărora continuă să persiste totuși formalismul și un fond îngrijorător de șablonism, apare necesitatea simplificării muncii de organizație, îmbunătățirea structurii organizatorice și mai ales îmbunătățirea conținutului și formei activităților.

Tematica adunărilor este stabilită (mai ales la anii II—V) cu greutate, deseori tinzînd spre organizarea unei seri literare, a unui simpozion, iar materialele prezentate sînt întocmite de unul sau doi studenți care nu reușesc să oglindească de cele mai multe ori aspecte concrete din viața colectivului.

Am participat în luna decembrie la mai multe adunări generale ale organizațiilor U.T.C. de la Facultatea de chimie și Facultatea de matematică de la Universitatea „Al. I. Cuza" Iași. Adunările au avut, în parte, o tematică bine gîndită (apreciez preocuparea birourilor U.T.C. ale anilor I) însă interesul general al uteciștilor ajunge la o limită.

Am remarcat următorul lucru: atmosfera creată în timpul unei adunări generale la anul I se deosebește mult de cea de la anul II sau III și acest lucru se întîmplă pentru că activitățile noastre se desfășoară într-un cadru restrîns, la nivelul anilor, unde studenții, mai ales cei din anii mai mari, au posibilitatea să discute o serie de probleme, cu destulă maturitate, chiar înainte de adunarea generală.

Studenții din anul I sînt dornici să se cunoască între ei, să creeze unitatea colectivului, să vorbească despre studenție și despre răspunderile vieții de student, de aceea sînt entuziasmați la adunările U.T.C. Citeam pe fețele lor preocuparea, dorința vie de a contribui la viața de organizație.

O dată cu trecerea anilor, entuziasmul acesta scade, iar adunările generale devin o obligație.

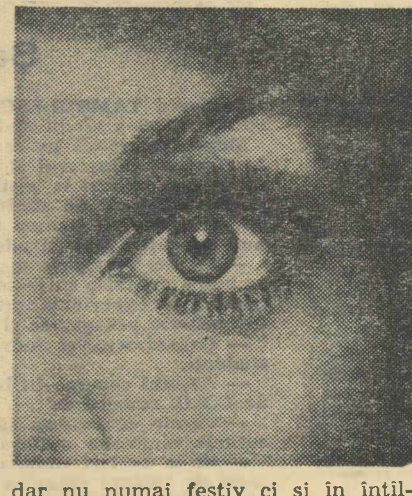
Găsesc foarte binevenită ideea creării organizațiilor de bază la nivelul facultăților.

Adunarea generală va deveni în felul acesta cu adevărat tribună a experienței.

Numai în universitate existența celor peste 60 organizații de bază înseamnă în același timp peste 60 adunări generale pe lună la care se adaugă ședințele birourilor U.T.C., a celor 15 comitete U.T.C. pe facultăți etc. Aproape numai ședințe! Acestea ne răpesc mult timp, nedîndu-ne posibilitatea să ne ocupăm și de altfel de acțiuni.

Activitatea fiecărui birou U.T.C., comitet U.T.C. este îndrumată și controlată. Cu toate acestea, de ce n-am spune-o deschis, mulți studenți din activul U.T.C. nu reușesc să înlăture din munca lor rutina, metodele formale.

Sînt încredințată că studenților nu le lipsește nici inițiativa, nici fantezia, nici consecvența în organizarea vieții extrauniversitare; le lipsește însă de multe ori competența necesară. Avem într-adevăr nevoie de educatori. Aș vrea să se înțeleagă: dorim între noi cît mai mulți tovarăși profesori, oameni de artă,

dar nu numai festiv ci și în întîlniri, ca să spun așa, de lucru.

Experiența cadrelor didactice, pregătirea lor științifică și culturală ne sînt indispensabile în organizarea vieții științifice și culturale a studenților.

Relațiile noastre cu oamenii de artă sînt reduse, de scurtă durată și întîmplătoare, cu toate că trăim studenția în orașe în care pulsează o bogată viață artistică.

Hotărîrile Conferinței Naționale a partidului și ale Plenarei C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rîndurile tineretului ne-au convins încăodată că răspunderile ce ne revin sînt pe măsura tinereții noastre — entuziastă, generoasă, plină de avînt și de visuri îndrăznețe.

Viorica BORDEIANU
membră a Biroului Comitetului U.T.C. pe Centrul Universitar Iași

CADRU INTIM

Cred că viitoarele adunări generale U.T.C. trebuie să evite de la bun început ceea ce s-a dovedit greșit, neatractiv în practica de pînă acum. Mă gîndesc mai întîi la problematica pe care am vrea noi, studenții, s-o dezbată aceste adunări. M-am consultat cu mulți colegi, mai ales dintre cei care obișnuiau să întîrzie, să lipsească sau să nu fie atenți la ședințele de pînă acum, și asta ca să aflu motivele pentru care o făceau precum și ce i-ar face pe ei să participe cu plăcere, cu entuziasm la adunările U.T.C. Am discutat mult și cu ceilalți colegi. Și iată cam cum vedem noi o adunare generală sub aspectul conținutului. Întîi, renunțarea la problemele mărunte, la nimicurile care mîncau pînă acum timpul afectat adunărilor generale, făcînd din ele plicticoase ședințe de ridicări mecanice de mîini. Toate aceste lucruri trebuie rezolvate simplu, la nivelul comitetului U.T.C. al organizației respective, care poate foarte bine să „scuture" pe un chiulangiu sau pe un restanțier, să ducă munca de la om la om cu studenții „problemă", să conducă activitățile efectuate cu un număr mai restrîns de uteciști. Conținutul adunării generale să prevadă dezbaterea unei teme de mare interes pentru toți studenții. Să dau cîteva exemple. Mă gîndesc la unele dintre temele (foarte puține!) cu care s-au realizat cele mai de succes adunări generale de pînă acum, bunoară la cea referitoare la primii ani de producție, sau la cea privind viața și opera pictorului Ion Țuculescu. La aceste adunări toți colegii mei, dar absolut toți, au participat cu însuflețire, s-au pus sute de întrebări, s-au deschis discuții interminabile, dar nimeni nu se foia pe scaune, nimeni nu aștepta cu nerăbdare să se termine odată ședința. Legat de aceasta trebuie să ne gîndim și la ținuta adunărilor generale, în special a primelor pe care le vom realiza, căci în funcție de prestigiul pe care îl vom obține acum vom avea succes și la următoarele.

Cred că aceste adunări sînt de neconceput fără un cadru intim, studențesc, fără degajarea și voioșia tinerească specifice studenților. În nici un caz însă nu trebuie să permitem ca intimitatea să degenereze în indisciplină, în vulgaritate. Numai așa vom conferi adunărilor noastre generale seriozitatea pretinsă de profunzimea și amploarea dezbaterilor pe care le vor conține. Poate că aceste adunări generale s-ar putea ține la nivelul facultăților, căci nu văd practic cum s-ar putea realiza ele pentru tot institutul mai ales la cetăți universitare de talia Politehnicii, Universității, A.S.E., Construcțiilor, Medicinei sau Agronomiei din București sau din alte centre universitare. Aceasta pentru că e vorba de organizații imense, unele depășind zece mii de studenți, deci cam atîția uteciști cîți are un raion administrativ teritorial. Ba chiar la multe facultăți la care numărul studenților e prea mare eu văd adunările generale organizate la nivelul anului, căci mi se pare greu de realizat o atmosferă intimă, și mai greu de găsit o temă de interes comun pentru mai mult de 400—500 de studenți.

Pentru a fi siguri că temele propuse vor fi pe placul masei largi de studenți e absolut necesar ca în alegerea lor să fie în mod real consultați cît mai mulți membri ai organizației, să dăm idei chiar și unor colegi din alte organizații, să nu ne rușinăm a împrumuta o idee bună de la o altă facultate sau alt institut.

Noținger PETRU
anul IV, Electrotehnică-București

UNDE { ne cultivăm / ne distrăm / facem sport ?

În numărul de faţă răspund la aceste întrebări doi studenţi din Braşov şi doi din Bucureşti. Pentru numerele următoare aşteptăm răspunsurile dumneavoastră.

ORICUM, NU TOT ÎN AMFITEATRU SAU ÎN SALA DE SEMINAR !

Sînt în anul al IV-lea, dar de cînd sînt eu în facultate, în institutul nostru încă nu s-a organizat nici o excursie în care să meargă în colectiv numai un an sau măcar o grupă de studiu. Aceeaşi situaţie poate fi întîlnită şi în ceea ce priveşte alte activităţi cultural-sportive în care sînt angrenaţi studenţii uneia sau alteia dintre facultăţi. Nu-mi amintesc să se fi organizat vreodată o reuniune numai pentru un an de studii, aşa cum am auzit că au făcut fetele de la Arhitectură, nu-mi amintesc să fi mers cu tot anul la un spectacol de teatru sau de operetă, să fi vizionat în comun cu grupa un film, o expoziţie sau chiar un meci de fotbal. Şi cîtă nevoie avem de asta ! O să-mi spuneţi

că stăm şi aşa destul împreună, între noi, colegii. E adevărat, dar acest împreună se rezumă la cursuri, seminarii, eventual la viaţa din cămine, după cum ştiţi foarte sărăcăcioasă. Ne putem cunoaşte cu adevărat, putem forma un adevărat colectiv şi ne putem influenţa reciproc numai în condiţiile în care grupele şi anii de studii vor participa în comun la acţiunile cele mai variate, culturale, artistice, sportive, turistice. Ei, şi să nu mai spun de locul pe care-l alegem pentru a ne desfăşura acţiunile. *Aceasta este aproape întotdeauna amfiteatrul sau sala de seminar*, în cel mai bun caz clubul care s-a deschis recent la parterul institutului. Dar, oricît de interesantă ar fi o expunere, o discuţie, contează mult şi cadrul în care o desfăşurăm. Nu prea participi cu plăcere la o discuţie despre un film, la o întîlnire cu un actor în sala de seminar pe care abia ai părăsit-o. Şi să ştiţi că spaţiu există. De pildă, *de ce n-am putea organiza o acţiune a grupei sau anului la unul dintre căminele de fete sau băieţi ale institutului*, care dispun fiecare de una sau două încăperi bune pentru aşa ceva, de ce n-am organiza o seară a grupei *acasă la unul dintre colegii bucureşteni* (pentru că, oricum, se organizează destule „ceaiuri").

Vă daţi seama că altfel, altă atmosferă, altă ambianţă ar favoriza, să spunem, discutarea în colectiv a unui volum de literatură, a caricaturilor sau desenelor unui coleg, a versurilor altuia. Ne-am simţi mult mai bine — şi cadrul solemn, îngheţat, atmosfera lipsită de intimitate a vechilor şedinţe n-ar mai stînjeni libertatea discuţiilor, a ideilor. Şi încă s-ar mai putea găsi locuri atractive, plăcute pentru organizarea acţiunilor culturale. Spre exemplu : institutul nostru dispune de un *club* foarte bine amenajat şi cu mari posibilităţi de a realiza o atmosferă caldă, intimă. Ce-ar fi dacă am aduna şi noi bani pentru a cumpăra un aparat expresso şi am putea bea la club şi o cafea, am putea discuta adunaţi în jurul unei prăjituri. Mai am o propunere : cred că ne-am simţi bine atît noi cît şi colegii noştri din alte institute dacă am participa în comun la unele acţiuni turistice, culturale sau sportive. Aceasta fără a ne aduna totuşi prea mulţi. Mă gîndesc ce plăcută, ce inedită ar fi o excursie la care ar participa, alături de un an de studii de la I.P.G.G. (unde predomină băieţii) un an de studii de la Filologie, unde, se ştie, majoritatea sînt fete.

Pledez, de asemenea, pentru excursii cît mai variate ca tematică. De ani de zile toate excursiile organizate la noi în institut se îndreaptă fie spre Valea Prahovei, fie spre Valea Oltului, fie spre Galaţi sau Brăila. Ce-ar fi dacă am conveni cu decanatul şi am obţine amînarea unei săptămîni din orarul facultăţii în favoarea unei excursii de durată, prin locuri mai pitoreşti, mai puţin cunoscute. Iată cîteva idei pe care, cred, organizaţiile U.T.C. trebuie să le aibă în vedere în viitoarea lor activitate.

Anastasia DOBRESCU
anul IV Utilaj, I.P.G.G.

LA CINEMATOGRAF... DAR „NU MAI AVEM BILETE CU PREŢ REDUS" !

De cînd sînt în Braşov urmăresc cu atenţie viaţa culturală a acestui oraş. E un fel de-a spune „viaţa culturală". Să încerc, aşadar, o cronologie pentru a-mi argumenta punctele de vedere.

Teatrul dramatic din oraş dacă ar fi avut o personalitate, o bază solidă a repertoriilor, a interpretării, imposibil să nu fi găsit în studenţimea noastră o doză de receptivitate. Or, la toate spectacolele, majoritatea slabe, ni se vîrau pe gît sute de bilete şi desigur nu la preţ redus. Refuzul nostru de a participa la astfel de spectacole se solda cu o „muştruluială" zdravănă din partea celor care răspund la oraş sau regiune de studenţimea braşoveană. Se pare însă că, odată cu venirea lui Sică Alexandrescu la conducerea teatrului, acesta îşi va găsi cadenţa necesară, iar în noi — spectatorii care să vină de bună voie.

Un domeniu foarte puţin vizat la Braşov este pictura, şi singura expoziţie, de ani, care ne-a trezit interesul a fost „Ţuculescu".

La capitolul „filme" gîndesc că sîntem singurul centru universitar unde se perpetuează aceeaşi poveste : biletele cu preţ redus ne sînt oferite, şi nu întotdeauna, doar pentru spectacolele care încep la ora 9 seara. Sesizînd adesea acest lucru, forurile în drept ne-au privit distant, cu aceeaşi rigiditate, dacă nu cu indiferenţă.

S-au organizat audiţii muzicale simfonice lunar cu ajutorul orchestrei simfonice, care susţine, din păcate, concerte foarte slabe, cu o tematică arhicunoscută. Am început să regretăm minunatele audiţii de muzică simfonică pe care ni le oferea săptămînal profesorul Marga de la Electrotehnică, audiţii însoţite de comentariile unor invitaţi prestigioşi. Unde e amfiteatrul plin de-acum trei ani ? Unde e ineditul aflat în fiecare audiţie ?

Se spune adesea că studenţii Politehnicii braşovene nu sînt interesaţi în manifestările culturale ale oraşului. Dar, noi căutăm ineditul, calitatea spectacolelor, înţelegerea acelora care ar trebui să ştie că avem dreptul să cerem acestea, aşa cum avem dreptul să ne bucurăm de bilete cu preţ redus nu numai la spectacolele proaste, ci în primul rînd la cele reuşite (şi sînt aşa de rare), la care nu avem niciodată acces. Şi încă un lucru pe care era să-l pierd din vedere : funcţia de organizator cultural şi-a pierdut esenţa şi totul se petrece într-o atmosferă de lîncezeală : bilete obligatorii pentru spectacole proaste, cum am mai spus, şi atîta tot.

Încercasem de pildă noi să facem un cineclub, făcusem rost de un aparat de filmat, înfiinţasem un cerc în acest sens. Veniseră oameni de la regie de teatru, încercaserăm cîteva filmări din Braşov, dar în vară decanatul a preluat acest aparat pentru filme profesionale şi totul s-a dus pe apa sîmbetei. Credeţi că a intervenit cineva din comisia culturală, din conducere, pentru a ni se da o mînă de ajutor ?

Ion CRISTIAN
anul V T.C.M.-Braşov

LA BRAŞOV

La noi, la Braşov, studenţii sînt mari amatori de sport. O să-mi răspundeţi că asta nu prea se vede din rezultatele cu care institutele braşovene se înscriu în mişcarea sportivă universitară. Aparent paradoxală, această situaţie îşi are însă cauzele ei bine precizate. În primul rînd, studenţii braşoveni nu prea au unde să facă sport. Nici măcar sportivii de performanţă, ca să nu mai vorbim de studentul de rînd care ar vrea şi el să se dezmorţească puţin după ce a stat ore întregi aplecat deasupra proiectelor. Şi aceasta nu pentru că în oraş nu ar exista terenuri sportive. Nu, sînt suficiente asemenea baze, dar nici una dintre ele nu este studenţească, iar pentru organizarea acţiunilor noastre, ca şi pentru orele de educaţie fizică şi de antrenament, plătim chirii cu a căror valoare se puteau construi pînă acum nu una, ci trei săli de sport ! Depindem, aşadar, de bunăvoinţa cluburilor sportive din oraş care ne oferă cînd şi cum le convine condiţii în care să ne desfăşurăm activităţile. Acum cîţiva ani aveam închiriată doar pentru noi o sală de sport care însă nu ştim prin ce „minune" a primit o altă destinaţie Sfatul popular orăşenesc rămîne surd la rugăminţile noastre şi poate că nici rectoratele celor două institute n-au depus în acest sens toate străduinţele necesare. Pe viitor, cred eu, organizaţiile U.T.C. din institute şi facultăţi trebuie să ia cît se poate de în serios sarcinile ce le revin pe linia organizării acţiunilor sportive. Şi în primul rînd e de datoria lor să mobilizeze studenţimea braşoveană, care, sînt sigur, ar participa cu entuziasm la amenajarea unor baze sportive ale noastre, ale studenţilor. Aşa cum am participat prin muncă patriotică la construirea unui bazin de înot (la al cărui acces ni se pun însă tot felul de piedici), putem construi în apropierea complexului de cămine sau în vecinătatea institutului baze sportive simple, terenuri de baschet, de volei, de handbal şi fotbal redus, una sau două arene de popice, porticuri de gimnastică, un teren de alergări şi sărituri, un patinoar natural la vreme de iarnă. Cred că s-ar găsi şi spaţiul necesar, şi fondurile destul de reduse care ne trebuie, şi că studenţii ar ieşi fără să-i tragă cineva de mînă la muncă patriotică pentru amenajarea acestor baze de care au atîta nevoie.

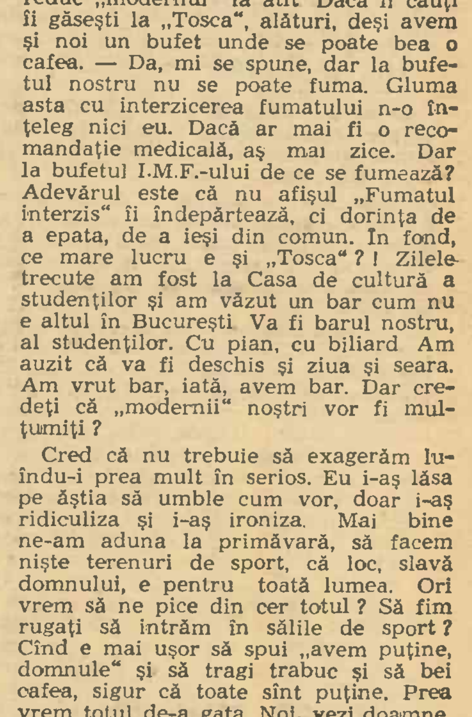
Tot comitetul U.T.C., în colaborare cu comitetele de cămin, trebuie să găsească urgent soluţiile cele mai potrivite pentru a înfiinţa odată acele camere de forţă în fiecare cămin, preconizate şi la noi de atîta vreme (după exemplul colegilor clujeni), dar rămase pentru moment la faza de vorbe goale. În sfîrşit, am solicita un sprijin mai constructiv din partea organelor centrale, mai ales în problema planificării şi eşalonării fondurilor care ne sînt repartizate. De obicei, ducem lipsă de asemenea fonduri tot timpul anului şi ne trezim cu repartizări de zeci de mii de lei în luna decembrie, cînd sîntem forţaţi să-i cheltuim în fugă, pe nimicuri. Sînt convins că, îndeplinind aceste deziderate, nu vom satisface doar pasiunile sportive ale studenţilor braşoveni, ci vom face ca peste numai cîţiva ani sportul universitar din oraşul nostru să depăşească valoric alte centre universitare, revenind la performanţele care l-au consacrat.

Romulus GRIGORE
anul IV Silvicultură-Braşov

LA „STUDENT-CLUB" ŞI LA „TEATRUL DIN POD" !

I-aud pe foarte mulţi colegi că ar trebui cutare, că ar trebui să fim mai moderni. Adică, ce înseamnă să fim moderni ? Să avem cafe-bar, să purtăm barbă, să vorbim pe nas ? ...Mulţi reduc „modernul" la atît Dacă îi cauţi îi găseşti la „Tosca", alături, deşi avem şi noi un bufet unde se poate bea o cafea. — Da, mi se spune, dar la bufetul nostru nu se poate fuma. Gluma asta cu interzicerea fumatului n-o înţeleg nici eu. Dacă ar mai fi o recomandaţie medicală, aş mai zice. Dar la bufetul I.M.F.-ului de ce se fumează? Adevărul este că nu afişul „Fumatul interzis" îi îndepărtează, ci dorinţa de a epata, de a ieşi din comun. În fond, ce mare lucru e şi „Tosca" ? ! Zilele trecute am fost la Casa de cultură a studenţilor şi am văzut un bar cum nu e altul în Bucureşti. Va fi barul nostru, al studenţilor. Cu pian, cu biliard Am auzit că va fi deschis şi ziua şi seara. Am vrut bar, iată, avem bar. Dar credeţi că „modernii" noştri vor fi mulţumiţi ?

Cred că nu trebuie să exagerăm luîndu-i prea mult în serios. Eu i-aş lăsa pe ăştia să umble cum vor, doar i-aş ridiculiza şi i-aş ironiza. Mai bine ne-am aduna la primăvară, să facem nişte terenuri de sport, că loc, slavă domnului, e pentru toată lumea. Ori vrem să ne pice din cer totul ? Să fim rugaţi să intrăm în sălile de sport ? Cînd e mai uşor să spui „avem puţine, domnule" şi să tragi trabuc şi să bei cafea, sigur că toate sînt puţine. Prea vrem totul de-a gata. Noi, vezi doamne, sîntem moderni : nu punem umărul.

Cînd l-aud pe cîte unul : Vai, ce plictis ! N-avem unde să ne distrăm... îmi vine să-i zic una de la obraz... Dar ce rost are... Dacă nici în Bucureşti n-ai unde... Şi dacă mai trebuie cîte ceva nu trebuie să exagerăm : toate la timpul potrivit. Eu aşa cred.

Dan RADULESCU
anul IV Drept-Bucureşti

SPIR
CE
UN

Desigur, nu numai numărul instituțiilor de învățămînt superior deosebește un oraș obișnuit de un centru universitar. În această privință toată lumea este de acord. Bucureștiul are mult mai multe facultăți decît Clujul, totuși Clujul este în mai mare măsură decît Bucureștiul un centru universitar. Parisul nu este un centru universitar, centru universitar este Cartierul Latin. Care va fi deci definiția acestei imponderabile noțiuni pe care orice absolvent de universitate o simte atît de apropiată sufletului său ? Cu această întrebare și cu altele care o secondează ne-am adresat unui număr de reputați profesori și de studenți din Cluj.

Clujul, orașul încorsetat între două dealuri — Feleacul și Cetățuia — acest oraș cu o populație de aproape două sute de mii de locuitori nu trebuie vizitat vara. Atunci, între încheierea unui an universitar și începerea altuia, orașul nu mai există decît arhitectonic, am spune. Străzile sînt pustii, plutește o atmosferă de așteptare, de neîmplinit și provizorat. Odată cu începutul lunii septembrie, odată cu examenele de admitere și examenele de corijență, totul se animă brusc, străzile și băncile din parcuri se populează, coloana de zgomot a orașului crește nemăsurat. Cetatea își reprimește sensul. De atunci și pînă la începutul verii, cu cele două mari emoții ale sesiunilor, orașul trăiește prin universitățile, profesorii și studenții săi. Pulsul lui este pulsul vieții universitare. Acum, acoperit de zăpadă, orașul tremură înaintea sesiunii de iarnă.

În această atmosferă îndrăgită de toți cei ce au trecut vreodată pe aici, am încercat să discutăm nu numai despre ce este Clujul universitar acum, ci și despre ce a fost înainte, despre ceea ce ar trebui să devină, despre ceea ce înseamnă, indiferent de spațiu și timp, spiritualitatea unui centru universitar. Pentru că, acest domeniu, ca și altele, pentru a exista în timp, trebuie să existe în sine și pentru a exista în sine trebuie, preluînd toate firele ajunse pînă la el, să le înmulțească și să le transmită mai departe.

INTERESUL PENTRU RESTUL LUMII

Conf. ing. VICTOR KILLMANN, de la Institutul politehnic, este cel care ne introduce în istoria formării Clujului universitar și a atmosferei sale caracteristice.

Cînd, în 1919, a luat ființă Clujul ca centru universitar românesc, a avut loc o adevărată explozie de entuziasm și o sete de cultură imensă. Deschiderea teatrului, deschiderea operei erau mari evenimente, prilejuri fantastice de bucurie și sărbătoare. Studenții erau întorși de pe front, sau veniți din vechile centre culturale — Blajul, Năsăudul, de fapt mici orașe de provincie. Toți erau dornici de înălțare, toți se dăruiau cu totul în tot ce făceau. Opera dădea și concerte simfonice de repertoriu romantic. Opera o conducea Popovici-Beyruth, teatrul — Zaharia Bîrsan, Conservatorul de muzică și artă dramatică — Gh. Dima. Acest entuziasm a fost punctul de plecare al centrului universitar și de cultură Cluj.

În continuare, profesorul Killmann ne vorbește despre transformările suferite de viața orașului universitar, despre cauzele carențelor și posibilitatea depășirii acestora.

Cred că, în ciuda largii dezvoltări pe care a luat-o în ultimii 20 de ani sistemul de învățămînt superior, se poate vorbi totuși de o scădere a ceea ce s-ar numi „spirit universitar". Cauza principală a acestui fapt nu cred că este însă nivelul universității, ci nivelul liceului. Scăderea nivelului liceului a făcut să scadă și nivelul spiritualității universitare. Nu e vorba de pregătirea elevilor — ea se face cu conștiinciozitate și disciplină —, ci de dezvoltarea lor spirituală, intelectuală. În liceu, elevilor li se transmit cunoștințe multe, cît mai multe, profesorul are un plan strict, **programa** pe care e obligat s-o respecte, și elevul trebuie să învețe sistematic tot ce i se predă. Nu mai rămîne timp pentru nimic altceva, nici pentru cultură. Profesorii de liceu ar trebui să fie niște creatori, neîncorsetați de o programă prea strictă, comunicarea dintre ei și elevi ar trebui să se facă și pe alte unde decît acelea ale cunoștințelor propriu-zise. Chiar o disciplină ca matematica trebuie legată de istoria ei și de anumite puncte afective. Altfel se ajunge la situația în care absolventul de liceu intră în facultate fără a fi intelectual — un om cu dispoziții intelectuale și începuturi de gusturi artistice —, fără interes față de cultură. El va face facultatea la care s-a înscris, uneori **foarte bine**, specializîndu-se într-o ramură și necunoscînd nimic din restul lumii, neinteresîndu-l nimic. Ia naștere în felul acesta ceea ce aș numi „barbarul cu specialitate", inginerul care nu e intelectual, medicul care nu e intelectual, profesorul care nu e intelectual, absolvenți de universitate care nu sînt decît meseriași cu pregătire superioară. Dar în acest mod nu mai poate exista o adevărată atmosferă de emulație intelectuală. Ceea ce trebuie să dezvoltăm în studenții noștri este, pe lîngă dorința de studiu în specializarea absolut necesară, interesul pentru restul lumii, pentru restul culturii omenirii.

NEVOIA DE SINTEZĂ

Tot despre o excesivă specializare, nu numai la nivelul studentului, dar chiar al instituțiilor universitare, ne vorbește și prof. dr. ION PĂCURARU, conducătorul Clinicii de oftalmologie, legînd această tendință generală a vieții moderne de indiferență și blazare.

S-a ajuns în ultimul timp la o prea largă dispersare a instituțiilor universitare. Înainte, universitatea cuprindea mult mai multe facultăți, dar totul era mai unitar. Dispersarea, chiar dacă din anumite unghiuri e necesară, duce la o complicare a formelor și în cele din urmă la blazare. Înainte, vechea „Societate a științelor medicale" cuprindea toate specialitățile și numărul participanților la ședințe era imens, înglobînd nenumărați studenți pasionați. Acum există douăzeci și ceva de secții, cu ședințe lunare și organizări proprii, dar studenții participă în număr foarte redus. S-a renunțat, în felul acesta, prin **formă la esență.** În plus, totul este în mare măsură o chestiune de timp.

Factorul timp este cum nu se poate mai nevralgic. În timpul studenției mele existau tot vreo 30 de discipline, ca și acum, totuși ne rămînea timp liber ; studenții noștri nu îl mai au. Ar trebui să li se lase o mai mare libertate de alegere, libertatea de a se îndrepta fiecare spre disciplina care îl atrage. Numai astfel se poate realiza aprofundarea. Oamenii sînt, în general, înzestrați în mai mare măsură cu spirit analitic decît sintetic, trebuie să li se dea întregul pentru a-l desface ei înșiși în părțile componente și a selecta ceea ce interesează pe fiecare. Fărîmițînd dinainte totul, s-ar putea ca nu toți să mai realizeze concluziile, să mai găsească posibilitatea de a sintetiza. Ca medic, îmi dau seama că pacientul nu știe că **are o boală**, ci că **este bolnav.** Omul este un întreg.

Repet, cu toată specializarea absolut necesară, e nevoie de o sinteză pe plan universitar, de o mai mare legătură între specialități. Asta creează atmosfera universitară, spiritualitatea centrului universitar. Îmi amintesc conferințele, celebrele conferințe care se țineau în **amfiteatrul Pârvan** de la Universitate. Participarea studenților de cele mai diverse formații era covîrșitoare, temele erau diverse, dar pe toți îi interesa totul. **Trebuie militat pentru continuarea acestei tradiții, pentru cultivarea atmosferei universitare.**

CÎND COMITETE ȘI COMISII CERCETEAZĂ LUMEA

Birocratizarea, complicarea formelor și renunțarea la entuziasmul esențial este și ceea ce studentul IOAN MARCEA, membru al biroului U.T.C. din anul V Medicină generală, reproșează vieții universitare și studenției.

Se observă și se vorbește în ultimul timp tot mai mult despre o anumită inerție, inexplicabilă la prima vedere, ce domnește în masa de studenți. Care să fie cauzele ? Studentul e redus foarte des la un simplu nume sau număr scris în zeci de registre de evidență. Cînd psihologia studentului e atît de puțin cunoscută, ce poate să iasă altceva decît uniformitate și tristă monotonie ? Oare nu era „normală" situația în condițiile în **care în organizațiile noastre U.T.C. devenise obișnuit ca orice inițiativă să treacă prin zeci de filtre pînă ce primea aprobările de rigoare pentru a i se da curs ?** În același timp dintr-un adevărat turn de fildeș — de unde comitete și comisii cercetează lumea cu lupa — se indică măsuri, aceleași cu pretenția de valabilitate în orice condiții. A fost anihilată adesea tradiția cîte unui centru universitar, impunîndu-i-se artificial alt stil de viață. S-a dus prea departe egalizarea centrelor universitare. Astăzi, orice acțiune s-ar face pentru a se asigura prezența (măcar fizică), este necesar celebrul convocator. În asemenea condiții, de la visul elevului de a fi student, trezirea la realitate (de fapt într-un liceu superior !) pe care o suferă tînărul student este prea brutală ca să nu-l facă să-și piardă entuziasmul.

Să încercăm acum să **cunoaștem** studentul din **viață,** nu din registre și recomandări ! Să-l înțelegem. Iar orientarea diferitelor aspecte ale vieții de student să se facă respectînd în acesta **pe viitorul intelectual** al țării, cunoscîndu-i aspirațiile și apreciindu-se just spontaneitatea și nevoia de destindere.

Să încercăm să **reînviem minunatele tradiții ale fiecărui centru universitar,** să apelăm și în problema aceasta la inima și amintirile maeștrilor noștri. Atunci studenții din București nu se vor pierde anonimi prin mulțime, atunci Timișoara își va da seama că totuși este un centru universitar care-și poate forma o tradiție, atunci Clujul și Iașul vor imprima pentru totdeauna absolvenților farmecul tumultuos al vieții de student, despre care noi știm mai mult din auzite, de la generațiile trecute.

ȘI CHIAR BOEMA DE CE NE-AR SPERIA ?

Un alt student, de data aceasta de la Filozofie, T. NEGRU, anul IV, îl completează pe colegul său, militînd pentru romantismul tineresc al vieții de student, pentru lipsa normelor prestabilite și a sistemului școlăresc.

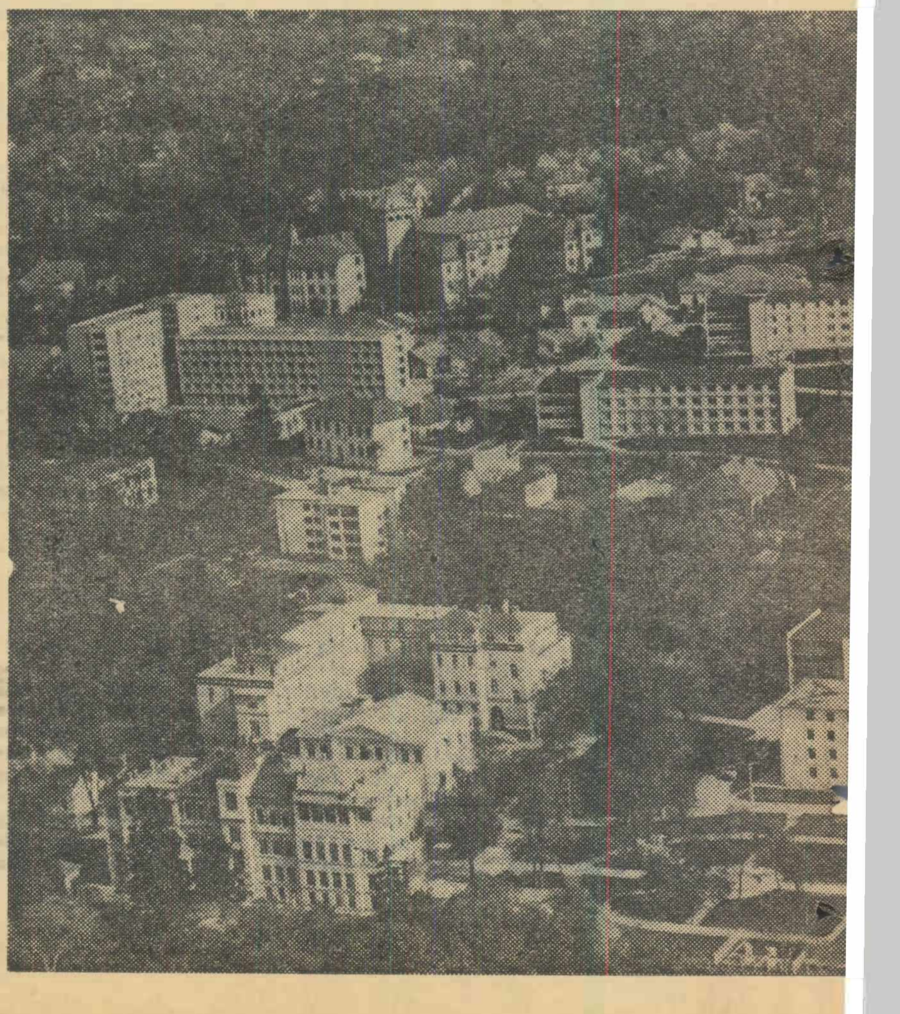
Înainte de a veni la facultate, noțiunea de student căpătase pentru mine o semnificație aproape mitică. Aveam senzația că, în afara sferei acestei noțiuni, oamenii rămîn incompleți, că o raportare a eului la existență este imposibilă fără a fi cunoscut poezia și visul universului studențesc. Iar dincolo de aura de mit a studenției a apărut prozaicul, și poate nu în primul rînd prin veneratul jurnal, depozitar al absențelor, nici prin seminariile după binecunoscutul sistem școlăresc (notîndu-se, cum se face la I.M.F., răspunsurile) sau prelegerile după modelul conferințelor organizate de C.R.C.S. Setea noastră de cunoaștere, de asimilare a valorilor spirituale, era incomodată de o prea riguroasă regizare a tuturor mișcărilor și preocupărilor. Alarmați de întîlnirea în jurul unei cafele, trebuia să luăm „atitudine" în ședințele U.T.C. (foarte asemănătoare toate) împotriva „cafegiilor" etc. Mi se pare că există prea multă teamă că oamenii singuri nu știu ce vor ; prea vrem să renunțăm la romantism (și chiar boema, pe ici pe colo, de ce ne-ar speria ?).

În intimitatea mea, adevăratele fire ariadnice spre formare și plenitudine le descopeream mai mult dincolo de sistemul de învățămînt, în marile spirite care (permițîndu-și din cînd în cînd să-l ignoreze, fără teama că pierd o oră-două inutil) au știut să lase în urma lor o permanentă nevoie de a investiga, au trezit o adevărată emulație spirituală, căreia îi datorez mult din cît am reușit să asimilez.

TINERII ȘI MARILE PERSONALITĂȚI

Despre nevoia marilor profesori și despre nevoia creării de școli în jurul marilor profesori ne vorbește, cu atuul unei lungi experiențe, profesorul IOSIF PERVAIN, șeful catedrei de Istoria literaturii române de la Facultatea de filologie :

Un centru universitar, o atmosferă universitară înseamnă înainte de orice mari profesori. O înaltă ținută științifică. Universitatea trebuie să fie cu totul altceva decît o școală medie de tip superior. Pe prim-plan trebuie pusă mereu activitatea științifică, de care, apoi, beneficiază și activitatea didactică. În acest sens, a propune desființarea catedrelor și reînființarea vechilor

institute mi se pare n
(Institutul de istorie naț
Muzeul limbii române,
aceste institute erau șco
serioasă, pregătind o lar
diverse grade și înzest
în același timp și unive
lui se întîlneau o dată
baterea problemelor ști
ei rămînea astfel putern
țăm la această prețioas
tea roade intelectuale,
mult decît național. T
nu pe discipline, ci pe

O altă practică valoro
este aceea a **plasării** c
Desigur, nici înainte,
rîndul cadrelor univers
tute, dar se făceau efo
la școlile medii din chi
tar. În felul acesta nu
excelent nivel al aces
neruptă legătura d
buni. Elevul, acu p
continuare sub drum
de universitate. Aceste
trul universitar cu nen
atmosferei orașului o
pasiune și muncă intel
tar era și trebuie să fi
tură și știință. Trebuie
pentru asta. Trebuie să
tinere, să organizăm
străinătate, să facem

RITUALITATEA
NTRULUI
VERSITAR

esar. Așa cum existau
nală, condus de Lupaș ;
ndus de Pușcariu etc.),
i de cercetare științifică
ă gamă de specialiști de
ri, unii dintre ei fiind
itari. Membrii institutu-
săptămînă pentru dez-
țifice și legătura dintre
ă. Nu trebuie să renun-
tradiție care a dat atî-
de interes adesea mai
buie să se facă școală
gă marile personalități.
să care ar trebui reluată
or mai buni absolvenți.
toți puteau rămîne în
are sau în aceste insti-
uri ca ei să fie plasați
orașul-centru universi-
numai că se realiza un
, dar se putea păstra
ofesor și elevii săi
și el, se dezvolta în
fostul și său profesor
gături împînzeau cen-
nărate fire, care dădeau
uternică încărcătură de
tuală. Centrul universi-
un imens focar de cul-
ă luptăm fără încetare
eștem cu atenție cadrele
grijă plecările lor în
tul pentru continuarea

celor mai bune tradiții intelectuale și pentru cultivarea emulației culturale a universităților noastre.

ÎMPOTRIVA SPOIELII

Dar pe lîngă specializare, pe lîngă pregătirea profesională adîncă, studentul trebuie **să fie un intelectual,** în stare să facă și să guste arta, adaugă **studentul N. BÎLDEA, din anul V Filologie. În organizațiile de tineret, în ședințe și în afara lor, cu toate prilejurile, trebuie luptat pentru ridicarea nivelului cultural al studentului, împotriva superficialității.**

Aș remarca în atmosfera universitară un ritm vioi, alert, animat, dar punînd în mișcare numai straturile superficiale ale spiritualității. Există în adînc o anume indiferență față de problemele de cultură. Citirea unei cărți este tot mai mult înlocuită cu frunzărirea ei. O poezie citită și citată, o sonată ascultată întîmplător pot da impresia unei culturi, dar nu o reprezintă încă. Se observă o mai mare înclinație spre ceea ce aș numi „cultura pe cale auditivă" : o conferință pe o temă interesantă va face cu siguranță săli pline, o șezătoare de poezie va avea auditori numeroși. Este desigur o chestiune de formație, dar și de timp. Aceasta fiind situația, acțiunile de acest fel, serioase, nu doar formale, ale U.T.C.-ului, ar trebui accentuate, înmulțite, organizate cu seriozitate și grijă. Trebuie folosite toate mijloacele pentru cultivarea în forul nostru interior a pasiunii adevărate, împotriva **spoielii,** pentru crearea unei adevărate atmosfere intelectuale.

EDUCAȚIA ARTISTICĂ
ȘI CAPITALUL „TIMP"

Acestui punct de vedere îi răspunde, prin indicații practice în ceea ce privește formarea gustului artistic, compozitorul SIGISMUND TODUȚĂ, profesor al Conservatorului „Gh. Dima" :

Pentru educarea artistică a studenților, o primă formă o reprezintă **participarea în calitate de spectator,** sub formele cele mai variate, la manifestările artistice. Spectacolele de teatru și de operă, concertele simfonice, recitalurile, expozițiile de artă, emisiunile de radio și televiziune, audițiile de discuri și benzi de magnetofon constituie sursele care stau la îndemîna orișicui. (O mai sistematică organizare de către Filarmonica de stat, în colaborare cu Conservatorul „Gh. Dima", a unor cicluri de conferințe muzicale, axate pe epoci istorice, urmate de audiții — precum și organizarea unor cicluri de prelegeri, cuprinzînd principalele perioade creatoare din domeniul artelor plastice, urmate de proiecțiuni, ar putea îmbogăți, prin ritmicitatea acestor acțiuni organizate, sursele de informare culturală).

Cea de a doua formă, care solicită **participarea directă,** prin activitatea artistică personală — chemată să trezească și să stimuleze valențe spirituale individuale, facultatea de a plămădi și a întruchipa opera de artă — reprezintă o treaptă superioară în procesul educației artistice.

În această ordine de idei echipele de teatru, taraful de muzică populară, ansamblul de dansuri populare etc. reprezintă doar un început în activitatea artistică a tineretului, îndrumată de centrul universitar U.T.C. Obiectivele către care trebuie să se îndrepte, în viitor, educația artistică pot fi următoarele : fiecare institut (I.M.F., „Babeș-Bolyai", Institutul politehnic, Institutul agronomic) să aibă orchestra sa de cameră, orchestra sa populară și corul său propriu, unde studenții Conservatorului „Gh. Dima" să participe doar în calitate de îndrumători și nicidecum în calitate de coriști sau orchestranți (Conservatorul, precum se știe, are orchestră și coruri proprii, formațiuni care acționează pe un plan cu totul deosebit, avînd obiectivele unei pregătiri artistice profesionale).

Repertoriul formațiilor artistice, pe lîngă piesele cu caracter patriotic, etno-folcloric să cuprindă și să interpreteze, cu exigență artistică autentică, capodoperele literaturii renascentiste (Madrigale), ale preclasicismului și clasicismului muzical. Exemplul universităților din Italia, Franța, Austria, Anglia și Statele Unite ale Americii sînt convingătoare, în acest domeniu.

Abia asemenea forme de „activitate artistică" epuizează din plin dezideratul de a asigura tineretului nostru o pregătire multilaterală. Dau răspuns, în același timp, la problema „utilizării timpului liber", printr-o investiție judicioasă și înălțătoare a capitalului „timp".

UN CENACLU IMINENT

Pe această linie, a cultivării gustului artistic și a talentului creator, studentul AUREL ȘOROBETEA, anul IV Filologie, pledează pentru entuziasm tineresc și dăruire, pentru gîndire și respect față de tradiția unei atmosfere.

Într-un oraș universitar ca al nostru, un cenaclu este iminent. Dovadă nenumăratele cenacluri care au încercat să se alcătuiască pe parcursul ultimilor ani. Astăzi universitățile devin sau redevin centre ale cercetării științifice, ale mișcării literare, artistice. Ne bucură noua orientare, ce în final va reuși **să repună universitatea în drepturi.** Va renaște acel spirit care impulsionează gîndirea iscoditoare și nu învățarea propriu-zisă, adică memorarea unor lucruri nu de importanță vitală, în orice caz o activitate uniformă pentru îndeplinirea căreia pot să lipsească lobii frontali. Relațiile profesor-studenți vor decurge nu atît din obligativitățile stricte ale frecvenței și seminariilor, cît din idei comune animate de colocvii de la om la om. Respectul datorat prestigiului științific al maestrului va strînge mănunchi tinerii învățăcei. O legătură care se reașează oricînd cu plăcere, un factor cert al emulației în interesul exclusiv al științei, al adevărului. Vor „reapărea" generațiile. Vom afla cu surprindere și emoție despre cutare literat fost coleg cu alt ilustru, ieșiți din mîna unui celebru profesor dintr-un anume oraș.

Un cenaclu servește acestei cauze, e o materie superioară la audierea căreia toți se află pe picior de egalitate. Entuziasmul unui număr mare de studenți și ajutorul imediat al profesorilor noștri au reușit să-l întrupeze. La Cluj, sprijinit de masa considerabilă de aderenți, trăiește ritmic și viguros cenaclul „Echinox". Filologia, Artele plastice și Conservatorul îi sînt puncte de sprijin. În ziua în care spațiul ne va permite o îmbinare mai reușită a celor trei arte, acest cenaclu va fi o prezență importantă în viața orașului.

Ne dorim însă mai strînse legături cu alte cenacluri studențești similare. O întîlnire anuală și un premiu tricefal (literatură, plastică, muzică) al cenaclurilor studențești ar fi un ajutor neprețuit.

SPIRITUALIZAREA
PEISAJULUI

Prof. DANIEL POPESCU, rectorul Institutului de arte plastice „Ion Andreescu", privind orașul universitar, cu peisajul și viața sa animată, îl vede în cele trei ipostaze ale sale — trecut, prezent și viitor. Sugestiile sale, pline de interes, transpuse în practică ar contribui la ceea ce se numește „farmecul unei atmosfere".

Așa cum e, Clujul este un oraș de mare farmec, de atmosferă. Și, chiar dacă această atmosferă nu este încă rotunjită, dacă farmecul nu este încă sedimentat, există baza pe care ele se pot împlini. Față de centrul universitar de dinainte de război, Clujul contemporan are în plus facultățile artistice. Au apărut în peisajul său două componente noi : studentul și profesorul în artă. Pornindu-se din acest punct, trebuie militat pentru ca centrul universitar să devină un centru de iradiere artistică. Mă gîndesc de mult ce festivaluri muzicale de vară s-ar putea organiza în curtea interioară a Palatului Banffy ! **Pentru asta ar trebui, bineînțeles, să se dărîme sala rușinoasă a vechiului cinematograf, amplasat, în disprețul oricărui stil arhitectonic, chiar între coloanele palatului. S-ar putea crea în felul acesta o tradiție de mare frumusețe și de mare răsunet, în genul festivalurilor de la Dubrovnik.** Nu trebuie să ne speriem de greutatea realizării unor asemenea idei — sub presiunea vieții artistice vor apare și înzestrările necesare.

În spiritul creării unei atmosfere universitare intelectuale, artistice, se înscrie și necesitatea populării orașului cu statui. Se simte nevoia spiritualizării peisajului. Nu mă gîndesc la mari monumente, ele nici nu ar fi în spiritul orașului, mă gîndesc la statuete de Ladea, de exemplu, plasate în nișe la întretăierea străzilor, la grupuri animaliere care ar putea orna coasta goală a Cetățuii. Totul trebuie făcut în așa fel încît ceea ce există să nu se distrugă, nici o fărîmă din farmecul prezent să nu dispară, ci să fie reîntregit. Grija permanentă trebuie să fie încadrarea în atmosferă.

Sînt convins că totul este o chestiune de timp. Nu sînt visuri irealizabile, nu există visuri irealizabile, totul este doar o problemă de concepție și de nevoie a continuității.

UN HEIDELBERG
ROMÂNESC

Și mereu, peste toate problemele acestei vieți complicate, solicitînd enorm și dînd satisfacții enorme, revine necesitatea definirii imponderabilei noțiuni care este SPIRITUALITATEA CENTRULUI UNIVERSITAR. Conf. dr. CRIȘAN MIRCIOIU precizează :

O caracteristică a spiritualității este, după părerea mea, specificul. Or, spiritualitatea clujeană a urmărit prin tradiție realizarea acestui specific pe care, ca doctor, pot s-o ilustrez cel mai bine prin exemplul cunoscutei școli medicale de aici.

Chiar și viața studențească din Cluj avea odinioară anumite caracteristici care făceau ca, de multe ori, această cetate universitară să fie (dar cu colorit românesc) apropiată de Heidelberg. În acest sens, efortul de a face pe studenți să înțeleagă importanța familiei universitare din care se trag este capital. Trebuie să le insuflăm orgoliul de a se revendica cetățeni ai acestei colectivități de tradiție. Pentru că, așa cum universal este artistul care a fost din capul locului național, calitatea de membru al marelui popor studențesc, român și european, are nevoie de la bun început de o bază specifică, locală, nerepetabilă.

★

Discutînd, sever și cu seriozitate, aceste probleme, recunoașterea carențelor și exprimarea dorințelor nu pot duce decît la o perfecționare a atmosferei umane care se numește spiritualitatea unui centru universitar. Și concluziile sînt evidente. Spiritualitate înseamnă gîndire neîncorsetată, liber-arbitru, timp rațional întrebuințat, pasiune, entuziasm, nevoie de comunicare. Tineretul universitar — prin organizația sa, care trebuie să-l reprezinte, adică să fie asemenea lui : continuu promotoare de idei, de îndrăzneală, gata oricînd de a se depăși — este cel de care depinde totul. Atmosfera în care trăim sîntem noi înșine. Centrele universitare trebuie să devină, în mai mare măsură decît sînt, zone de intensă emulație, un pămînt al oamenilor dornici să cunoască și să transmită mai departe ceea ce știu, un pămînt ideal.

Doina COMAN
Radu RADOMAN

SOCIOLOGIA STUDENTULUI – UN IMPERATIV

1-2 Voi începe prin a explica de ce răspund în același timp la primele două întrebări ale anchetei dv. : într-adevăr, mi se pare că o caracterizare a tineretului universitar de aci și de acum include în însăși esența ei particularitățile sale noi, deosebite față de generațiile precedente. Fără îndoială, cunoașterea acestei mișcări psihosociale este relevantă atît pentru înțelegerea dinamicii proceselor ce se produc în planul conștiinței, cît și pentru concluziile ce trebuie trase din această cunoaștere, în vederea stabilirii direcțiilor și metodelor muncii educative.

Nu trebuie, cred, să mai precizez că voi analiza doar unele aspecte pe care le consider majore. Așadar, prin ce se caracterizează tineretul universitar de azi ? Mi se pare fundamentală orientarea sa profesionistă, în sensul primordialității pe care o acordă studenții reușitei profesionale, bazată pe o înțelegere responsabilă a menirii în viață, pe o superioară conștiință în muncă și o adevărată sete de cunoaștere, pe condamnarea — în proporții tot mai largi — a diletantismului, mediocrității, plafonării.

Se va spune : Ce e nou în asta ? Oare generațiilor precedente nu le-a fost deopotrivă caracteristică o asemenea atitudine ?

Dacă preocupările profesioniste au fost caracteristice și unor generații precedente, actuala generație impune nuanțe specifice : înțelegerea înaltei calificări tehnice drept un comandament social esențial, interesul pentru cele mai noi cuceriri ale științei moderne, accentul pe legarea cunoștințelor teoretice de cele practice, pe o pregătire în raport cu cerințele concrete ale economiei socialiste, privite prin perspectiva actualei etape a dezvoltării ei.

Este aci una din deosebirile esențiale față de generația studențească, să zicem, de acum 20—25 de ani. Atunci pe primul plan al conștiinței se impunea problema esențială a delimitării ideologice și politice, reflexul luptei de clasă și în viața tineretului universitar.

Acum avem a face cu o generație nouă, în care politicul se manifestă altfel. Cred că ideologicul nu e absent, el constituie structura intimă, nu totdeauna conștientizată și exprimată verbal, a orizontului civic al actualei generații. Avem în vedere în primul rînd faptul că însăși axarea sistemului de valori pe realizarea profesională implică conștiința că etapa actuală a construcției socialiste cere cu precădere o înaltă tehnicitate în orice muncă ; în al doilea rînd, această preocupare este corelată cu o trăsătură morală a cărei extensiune de masă reprezintă, de asemenea, un element nou : tinerii sînt convinși că se pot realiza nu prin mijloace exterioare (familie, influență etc.), ci prin valorificarea propriilor capacități, prin munca personală, oricîte impedimente s-ar întîlni pe acest drum ; și de aci (fără a ignora excepțiile care... confirmă regula) multiplicarea tipului omului care se afirmă prin efort și reducerea tipului care răzbește prin „a da din coate". Este, așadar, o generație în care, aș spune, ideologicul este implicit nu explicit și care, dacă se dovedește nereceptivă la teoretizarea excesivă a unor idei și mai ales la formele neadecvate de propagare a acestora, este în adîncul conștiinței sale angajată politicește, dacă avem în vedere adeziunea sa necondiționată la ideile socialismului, lipsa unor prejudecăți curente în trecut, repulsia față de concepții rasiste, șovine, fasciste, respingerea egoismului agresiv și a duplicității în viața civică. Sînt atitudini firești la o generație care și-a trăit adolescența în condiții sociale noi, care a asimilat influența unei pedagogii sociale în ansamblu omogenă și coordonată.

3 O problemă subliniată cu putere în Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. este aceea a metodicii muncii educative în rîndul tineretului. În cadrul unei anchete sociologice organizată la Institutul politehnic din București am putut constata tocmai faptul că lipsesc sau sînt neadecvate formele instituționale menite să ajute studenții anului I în această etapă hotărîtoare pentru integrarea lor în viața universitară. Aș vrea să mă opresc asupra constatărilor noastre în acest sens, întrucît ele, fără a se potrivi exact situației tuturor anilor, pot da indicii de valoare generală.

Climatul spiritual aparte al anului I se caracterizează prin traversarea de către student a unei adevărate „experiențe existențiale", prin confruntarea idealurilor și așteptărilor sale cu realitatea vieții universitare, printr-un complex de probleme dificile (primul contact cu viitoarea profesie, integrarea într-un colectiv cu alt tip de disciplină, noi aspecte ale vieții profesionale, un raport diferit cu familia etc.). Se produc ca atare o accentuare a spiritului critic, o reconsiderare a valorilor care generează în rîndul studenților — paralel cu o mare dorință de acțiune și afirmare — atitudini divergente : de adeziune, de nehotărîre, de aprobare sau reprobare, de dezamăgire etc.

Ținînd seama că în anul I se pune și se rezolvă în linii mari problema statusului universitar, de modul cum se va desfășura și rezolva acest curent intern de opinii depinde în mare măsură cristalizarea diverselor atitudini : entuziasm, scepticism, cinism, pragmatism, apatie, spirit militant — din care, ulterior, rezultă tipurile sociale întîlnite în viața colectivității.

În contradicție însă cu bogăția procesului arătat, formele instituționale de canalizare a integrării tînărului în statusul de student sînt de cele mai multe ori neadecvate. În ciuda numeroaselor aprecieri critice înregistrate cu prilejul chestionarului difuzat și a caracterului lor judicios, am constatat că ele nu s-au exprimat public, nu s-au „obiectivat" în nici una din formele instituționale existente. Nu întîmplător 70 la sută din studenții care au răspuns la chestionar consideră că nu există „lideri de opinii" în colectivul lor.

Analizînd cauzele datorită cărora o serie de forme instituționale existente se dovedesc necorespunzătoare cerințelor actuale ale colectivităților (atît din anul I cît și din anii următori) am putut constata că ele se explică prin rămînerea în urmă față de modificările mult mai rapide ale opiniei. O bună parte din formele activității educative au fost create în decursul unei perioade anterioare, avînd sarcini istorice specifice și care au fost duse la bun sfîrșit. Asemenea forme, ca adunări generale lunare, informări politice pe baza presei, ședințe cu un caracter organizatoric accentuat, conferințe adeseori sub formă de lecții ex catedra etc., forme care (deși cu lipsuri și în limitele perioadei respective) corespundeau în linii mari cerințelor din trecut, se dovedesc în prezent fie nepotrivite, fie insuficiente.

Pornind de la particularitățile nu numai în general ale vîrstei, ci și ale psihologiei actualei generații de studenți, se impun în munca educativă forme active, pătrunse de spiritul nou, organizate direct de studenți și conform dorinței reale a acestora. Ar fi însă cu totul greșit să se considere că, în prezent, munca politică a organizației U.T.C. nu mai constituie miezul activității educative și că aceasta ar trebui limitată la activități cu caracter cultural și distractiv. Faptul că generația actuală este, sub raport ideologic și social, incomparabil mai omogenă nu numai că nu justifică o neglijare a conținutului politic al activităților, dar impune și creează condiții mult mai propice pentru adîncirea acestui proces, desigur în forme adecvate, contemporane. Este tocmai problema care ne-am pus-o în cercetarea întreprinsă privitoare la formele plenare existente pentru manifestarea opiniei studențești, pentru că este, credem, indiscutabil faptul că doar în asemenea forme (și nu numai la nivelul subgrupelor spontane și al raporturilor individuale) se pot manifesta și contura trăsăturile de conștiință noi. Or, formele plenare de manifestare a opiniei sînt legate de posibilitatea efectivă de manifestare a punctelor de vedere, a convingerilor personale într-un mod cît mai liber și sincer.

În acest sens o concluzie practică rezultată din cercetarea noastră pare a fi necesitatea creării și generalizării unor forme instituționale de „nivel mediu", în care caracterul organizat, plenar, să se împletească într-un mod cît mai organic cu caracterul spontan, individualizat al tendințelor de manifestare directă a opiniei. Credem astfel că înființarea și extinderea cluburilor cu o variată gamă de profiluri și activități, inițiate ca răspuns la preocupări specializate, predominante într-un grup de studenți și organizate pe baza inițiativei și autoconducerii acestora, poate fi o asemenea soluție. Concepem desigur aceste cluburi ca centre ale unor dezbateri de idei și activități practice care, într-un cadru propice manifestării unor interese variate ale studenților, să combată atît spontaneitatea cît și dădăceala din activitatea educativă în rîndul tineretului universitar.

Doresc să mai subliniez doar că în institutul nostru se preconizează în prezent organizarea unui asemenea club, care va purta denumirea „Amicii sociologiei" și care, organizat de nucleul de studenți care manifestă o vie preocupare pentru problemele teoretice și practice ale cercetării sociologice, va iniția activități variate : cercetări concrete, anchete de opinie, prelucrarea datelor, comunicarea lor în cadrul unor simpozioane, întîlniri cu specialiști etc., toate axate pe setea de autocunoaștere a actualei generații și în acest cadru va stimula conturarea și confruntarea diverselor curente de opinii existente în prezent în sînul studențimii. Astfel formele au un ax de conținut.

4 E, cred, de prisos să mai subliniez satisfacția cu care ideea cuprinsă în Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la crearea centrului de cercetări în problemele tineretului a fost primită de toți cei care, trăind în mijlocul studenților și resimțind nevoia ridicării la un nivel superior a muncii educative în rîndul lor, ne preocupăm de soluționarea științifică a acestor chestiuni. Ne gîndim că, pe lîngă

Trăim o epocă în care, atît în ceea ce privește procesele obiective cît și cele subiective, se manifestă preocuparea pentru o **orientare științifică** pornind de la **studiul științific** al realității profunde a fiecărui fenomen. Nu întîmplător **Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului** stipulează, printre măsurile ce se vor lua, crearea centrului de cercetare în problemele tineretului, care va continua și ridica pe o treaptă superioară tradițiile mai vechi și realizările mai recente în domeniul cunoașterii sociologice, psihologice și etice a tinerei generații, inclusiv a studențimii. Căci, în prezent, e imposibilă vreo măsură educativă care să nu pornească de la analiza, bazată pe cele mai riguroase metode posibile, a adevăratului profil al tineretului, a realelor sale înclinații și preferințe, a cerințelor sale primordiale.

Dorind să integrăm și acest aspect în cadrul schimbului de păreri ce se desfășoară cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului am adresat întrebările de mai jos unor cercetători ai problemelor tinerei generații.

1. Care sînt, după părerea dv. principalele trăsături ce caracterizează tineretul nostru universitar (idealuri, preferințe, înclinații) ?

2. Care apreciați a fi principalele trăsături psihologice și etice noi ale ultimei generații universitare în raport cu cele precedente ?

3. Considerați că formele muncii instructive și educative sînt adecvate cerințelor studențimii de azi ?

4. Cum propuneți să se desfășoare studiile referitoare la studenți în cadrul centrului de cercetări cu privire la problemele tineretului ce va fi organizat pe baza Hotărîrii C.C. al P.C.R. ?

Publicăm în acest număr primele răspunsuri în cadrul anchetei noastre despre :

● Profesionismul este apolitism ? ● Noua prezență și noile valențe ale ideologicului ● Climatul spiritual al anului I ● Status universitar ● Forme plenare, medii și micro-grupuri ● Nu culturalism, ci activism in forme adecvate ! ● Cluburi — nuclee ale dezbaterilor de idei și activităților practice ● Un laborator teoretic și metodologic al psihologiei juvenile ● Contribuția scriitorului și filozofului ● Setea unei maxime sincerități ● Neajunsuri in formația culturală a studenților ● O coordonare necesară

cercetarea proprie pe care o va desfășura acest centru, el va putea avea un rol deosebit în coordonarea nucleelor de cercetare a sociologiei studentului deja conturate în cîteva institute și în impulsionarea acestei activități în toate centrele și marile instituții universitare din țară.

În ce privește centrul propriu-zis, el ar trebui să fie laboratorul dezbaterii colective a obiectivelor și metodologiei acestei cercetări care, s-o recunoaștem, e abia la început și viciată încă de mult empirism. O documentare bine pusă la punct asupra numeroaselor studii care se efectuează în diferite țări (S.U.A., Franța, U.R.S.S., R. F. a Germaniei, Polonia), bazată pe schimburi de publicații și cercetători, ar fi un prim pas în acest sens. Alcătuirea unui plan tematic de cercetări, incluzînd obiective diferențiate pe centre și profilul institutelor, precum și unele studii comparative ale aceleiași probleme în diferite colective studențești ar fi un al doilea pas posibil. În al treilea rînd s-ar putea trece la selecționarea unui activ de cercetători chiar din rîndul studenților, continuînd și dezvoltînd buna tradiție a echipelor sociologice inițiate de școala lui Gusti, care să efectueze direct studii sub egida centrului și în colaborare cu colectivele din facultăți. O conferință pe țară care să supună dezbaterii concluziile acestor cercetări ar putea fi încununarea acestei prime etape a unei activități care, pe coordonatele orientative ale Hotărîrii C.C. al P.C.R., se anunță rodnică.

Lector univ. Nicolae S. DUMITRU

1-2

Mai multe catedre universitare au efectuat sau efectuează investigații sociologice în rîndurile studenților clujeni, dar ele au urmărit sau urmăresc alte probleme (cultura profesională, timpul liber, modul de desfășurare a seminariilor de marxism-leninism, adaptarea la viața universitară a studenților anului I etc.) decît cele vizate de primele două întrebări formulate de redacție. Doar o cercetare, după cîte știm noi, realizată de tov. A. Mihu (actualmente în S.U.A.) a sondat registrul moral al studenților la o singură facultate a Universității din Cluj (rezultatele acestui sondaj au fost publicate în revista Studia, **seria filozofie, anul 1966).**

Se înțelege, deci, că informația furnizată de cercetările noastre este insuficientă pentru o caracterizare globală și validă a aspirațiilor generației actuale de studenți și a noului ei profil moral în raport cu generațiile care au precedat-o. De altfel, socotim că un diagnostic de acest gen depășește puterile și competența sociologiei ; stabilirea lui necesită și alte contribuții, printre care în primul rînd pe cea a scriitorului și a filozofului.

Observația sociologică rămîne fără îndoială o sursă importantă pentru cunoașterea acelor zone ale sufletului omenesc, greu accesibile cunoașterii riguroase, numite idealuri. Și, poate, cea mai obiectivă. Deși, din păcate, plusul de exactitate, adus de tehnicile cantitative în sociologia vieții spirituale este de obicei plătit printr-o diminuare a profunzimii cunoașterii. Mărturisim însă că sîntem departe de a fi epuizate toate valențele sociologiei în cercetarea orizontului spiritual al tineretului în general, al studenților în special. Dimpotrivă, credem că s-au făcut doar cîțiva pași timizi în această direcție.

Desigur, dincolo de observația sistematică de natură sociologică, experiența de dascăli ne permite, într-o oarecare măsură, să cunoaștem problemele care-i frămîntă pe studenți, unele din aspirațiile lor cele mai adînci și mai secrete.

Iată de exemplu un fenomen ignorat de unii sau a cărui importanță este diminuată de alții, dar care după părerea noastră merită toate atenția și solicitudinea profesorilor, organelor și organizațiilor de tineret. Se constată la studenți un interes crescînd, uneori acut, față de existențialism, deși temperatura lui este în scădere în țările de obîrșie. Cel puțin așa stau lucrurile dacă le judecăm după starea de spirit a unora din cei mai buni studenți ai noștri și nu după masa acelora pe care „neliniștea metafizică" nu-i tulbură în nici un fel. Se explică acest fenomen prin snobism, printr-o anume predispoziție exotică a romantismului tinereții ? În parte probabil că da. Credem însă că în cea mai mare măsură prin setea alimentată zi de zi de realitatea socialistă și ideologia ei, setea unei maxime, chiar absolute sincerități și purități morale, a unui cod etic umanist și concret, pe care tinerii cred să le găsesc la un Camus, Sartre etc. (Și asta, în treacăt fie spus, fiindcă ani de-a rîndul, cursurile noastre de filozofie n-au știut să depășească nivelul abstracțiunilor elementare, n-au putut să ancoreze în problematica etico-antropologică atît de apropiată sensibilității tînărului).

Studentul nostru a înțeles efectiv că, prin esența lui, capitalismul este imoral și nu poate fi altfel, că socialismul este moral — clădindu-se pe idealurile de dreptate socială și libertate. Se înțelege deci extrema lui sensibilitate față de tot ceea ce e impur în viața noastră, față de orice decalaj între vorbe și fapte, față de actele de nedreptate, samavolnicie. Se înțelege că el cere drepturi și posibilități mai mari de a-și spune mai deschis, mai tranșant cuvîntul în aceste probleme, că el dorește să arunce în balanța dreptății sociale dacă nu competență profesională suficientă, cel puțin patosul etic.

Atari probleme, dezbătute cu pasiune de tineri, prezente uneori și în coloanele presei noastre, sînt în foarte mică măsură abordate de cercetarea sociologică și de aceea contribuția ei la elucidarea conținutului primelor două întrebări este foarte modestă.

3

a) Nu vom repeta aci adevărurile prea bine cunoscute despre ceea ce înseamnă socialismul pentru ridicarea nivelului de cultură al tineretului, pentru posibilitățile tineretului de a urma școli de diferite grade. Fiind într-o perioadă de ameliorări substanțiale a tuturor compartimentelor vieții noastre socialiste, vom semnala doar unele neajunsuri ale învățămîntului superior, sugerate și de anchetele noastre sociologice, neajunsuri a căror eliminare se impune de urgență după părerea noastră. Există încă forme anacronice de instruire care nu corespund necesității constituirii unui solid orizont profesional și de cultură generală. O anchetă inițiată de noi la Facultatea de istorie în toamna anului 1965, extinsă apoi la întreaga universitate, s-a concretizat într-un studiu elaborat de un colectiv al catedrei de filozofie de la Universitatea „Babeș-Bolyai" și publicat în Lupta de clasă (nr. 8/1966). **Amintim că, pe lîngă unele lacune importante în informarea profesională, anchetele au constatat serioase neajunsuri în formația culturală a studenților universității. Cauzele le-am văzut, printre altele, în structura procesului de învățămînt, în caracterul școlăresc al acestuia, în supraîncărcarea programelor și orarelor. Parte din aceste neajunsuri vor fi eliminate prin aplicarea concluziilor studiului privind învățămîntul superior. Dar supraîncărcarea în parte va rămîne. Or, în atari condiții, nu ne putem aștepta la o creștere pe măsura necesității a lecturii și a studiului individual al studentului, studiu care astăzi este mai mult fictiv.**

Studiul individual, despre care se vorbește atîta, e într-adevăr individual, dar nu e încă decît o unică măsură studiu ; studenții citesc și repetă notițele luate la cursuri, manualele, tratatele mai generale ; în cazurile cele mai fericite ei parcurg conștiincios bibliografia recomandată pentru seminarii (cînd li se recomandă !). Dar cîți sînt acei studenți care studiază o problemă, căutînd și făcînd singuri material bibliografic, depășind simțitor strictul necesar pentru un răspuns bun la examen ?

b) Angajați în cercetări de alt gen, n-am putut realiza una consacrată exclusiv sau în primul rînd problemelor educative, morale etc. ; totuși, putem spune cu convingere, pe baza experienței universitare și a observației sociologice de pînă acum, că nota dominantă a multor activități educative este formalismul. Lipsa unei consultări mai temeinice a opiniilor studențești, insuficienta considerație de care se bucură propunerile lor — ne gîndim la cele serioase, care constituie majoritatea — numărul mare de activități și acțiuni obligatorii, multe plicticoase, fiindcă vorbitorii se repetă sau nu sînt suficient de calificați ca să susțină în mod interesant o idee în fața unui public tînăr — iată cîteva din cauzele și aspectele formalismului educațional din urbea noastră. Ele au redus sensibil contribuția U.T.C. la opera de educație a tineretului universitar. Realitatea este că nici astăzi hotărîrile juste luate nu sînt respectate la nivelul activității organizațiilor U.T.C. și că deseori cu ocazia informărilor politice, a simpozioanelor consacrate diverselor evenimente, sau unori chiar în cadrul lecțiilor de științe sociale, studenților li se comunică o informație cantitativ și calitativ egală (dacă nu mai mică !) cu ceea ce studenții găsesc în presa cotidiană.

4

Se impune de la început coordonarea și delimitarea activității noului centru de cercetări cu aceea a laboratorului de sociologie a educației de pe lîngă Ministerul Învățămîntului, laborator pentru care efectuăm și noi investigații. În orice caz, dacă se vor menține distincte cele două organisme sociologice amintite — și e de dorit acest lucru — investigațiile centrului sociologic al U.T.C. vor trebui să se axeze, după părerea noastră, pe probleme educative și ale folosirii timpului liber, cît și pe unele probleme ale vieții interne de organizație. De exemplu, primele două întrebări pot și trebuie să devină obiectul unei vaste și aprofundate cercetări, asupra unui eșantion reprezentativ pentru întreaga noastră studențime. Poate că ar fi bine ca explorarea idealurilor de viață, a aspirațiilor să se desfășoare paralel în diverse medii ale tineretului (muncitori, țărani, funcționari etc.) pentru a obține date comparative și a putea lua măsuri complexe de ameliorare a activității organizațiilor de tineret.

Cercetarea statistică a unei colectivități mari nu este unicul mijloc și, poate, nici cel mai adecvat pentru a pătrunde în universul spiritual al tînărului. Un sondaj al opiniilor tinerei generații de scriitori și o analiză sociologică a operei lor ar putea să ne ofere o informație mult mai prețioasă pentru a înțelege profilul moral-ideologic al tineretului din România contemporană. Căci, în măsura în care o operă literară e autentică, ea ne spune mult mai mult despre atmosfera unei epoci sau spiritualitatea (inclusiv ideologia) unei generații.

O preocupare specială a centrului de cercetări sociologice în problemele tineretului ar trebui să fie modul de utilizare a timpului liber de către diverse categorii ale tineretului, măsura în care instituțiile culturale satisfac, cantitativ și calitativ, cerințele tineretului.

În fine, foarte probabil că centrul va fi solicitat de către organele de decizie politică să efectueze rapide radiografii necesare pentru a lua o hotărîre într-o problemă sau alta a vieții de organizație.

Totul e ca atunci cînd inițiem o cercetare să eliminăm, pe cît e omenește posibil, toate prejudecățile care determină anticipat eșecul unei investigații și să urmărim exclusiv cunoașterea situației reale, deci culegerea unei informații veridice, indiferent dacă ea este sau nu publicabilă într-un anumit moment și în anumite împrejurări. Și mai trebuie să nu ocolim o seamă de întrebări, zise „gingașe" sau „delicate", dacă vrem să obținem răspunsuri interesante, semnificative, dacă vrem să ne apropiem de esența problemei abordate.

Încă n-am depășit, credem, nici măcar în cercetările care se pretind pur științifice, o pioasă confuzie între a fi și a trebui să fie. Prea frecvent prezentăm tineretul așa cum am dori, am voi să fie, așa cum ar trebui să fie, potrivit unor calcule educative ale noastre, și nu așa cum este el în realitate.

Conf. univ. I. ALUAS
Lector univ. H. DAICOVICIU

„Noi v-am mai spus, tovarăşi..."

Am încercat să aducem în dezbatere în paginile anterioare cîteva din principalele aspecte ale muncii educative în rîndul studenţilor. Procesul educativ, a cărui pondere în formarea personalităţii tinere privită din unghi de vedere etic poate echilibra importanţa procesului instructiv, este un fenomen dinamic şi receptiv ; pentru perfecţionarea lui sînt chemaţi să conlucreze sincronic cei mai diverşi factori, ţinînd de organizare, răspundere, fantezie sau iniţiativă. Revista noastră a publicat în numerele trecute numeroase materiale, anchete, mese rotunde, opinii şi intervenţii, capabile să menţină la nivelul înalt al emulaţiei receptive problematica multiplă şi complexă a educaţiei. Idei de veritabil interes, păreri şi propuneri concrete impuse de realitatea vieţii studenţeşti au fost chemate să-şi verifice eficienţa în practică. Preocupările cultural-artistice, distractive, sportive, turistice şi social-gospodăreşti pot fi stimulate prin apelul neîncetat la iniţiativa colectivă, prin sondarea permanentă şi cunoaşterea fermă a posibilităţilor, dorinţelor şi idealurilor studenţilor.

Propunîndu-ne să rezumăm, în cîteva rînduri, o parte din propunerile şi opiniile exprimate în alte numere ale revistei nu încercăm decît să perpetuăm acest apel, acest continuu dialog între studenţi despre ei înşişi. Şi... să aducem aminte că unele propuneri îşi mai aşteaptă (cît ?) rezolvarea.

● Studenţii nu trebuie culturalizaţi „in stricto senso" — aşa cum au existat tendinţe —, trebuie ca tot ce li se oferă să corespundă exigenţelor intelectuale, preocupărilor lor. Adresîndu-ne unor tineri de mult trecuţi de vîrsta iniţierilor culturale trebuie să schimbăm tonul.

● Multe comitete U.T.C. nu se ocupă suficient de întărirea responsabilităţii studenţilor. Din această cauză îşi asumă involuntar sarcina de a gîndi în locul tinerilor care le-au ales, de a organiza în locul lor acţiuni.

● Pentru ce în momentul cînd se constată că unele manifestări nu sînt viabile nu se renunţă la ele ?

● E greşită ideea că o manifestare se ratează dacă la ea participă 50 de studenţi absolut interesaţi de subiect şi nu o sală plină cu 300 de „mobilizaţi".

● Cadrele organizatoare trebuie să participe ele însele la acţiunile pe care le iniţiază cu masa de studenţi. Instruirea lor trebuie îmbunătăţită radical, la toate nivelurile.

(masă rotundă pe tema „Problemele noastre studenţeşti", nr. 3/1967)

● Educaţia studenţilor, legătura nemijlocită cu ei sînt lăsate pe seama asistenţilor universitari, care, ei înşişi abia ieşiţi de pe băncile facultăţii, mai au nevoie în multe cazuri de această educaţie. De ce studenţii nu sînt luaţi sub supraveghere direct de către profesorii universitari la ale căror discipline se ridică probleme sau chiar de către decanii ori prodecanii facultăţilor respective ?

(ancheta „4 151 de întrebări fără răspuns", nr. 25/1967).

● Factorii de răspundere din Ministerul Învăţămîntului şi Comitetul Executiv al U.A.S.R. trebuie să manifeste mai multă exigenţă faţă de modul în care sînt executate dispoziţiile acestor organe centrale, faţă de felul în care sînt reprimate abuzurile şi înlăturate neregulile de către organele de control obştesc ale studenţilor, pentru a asigura o bună gospodărire a cantinelor studenţeşti, o realizare deplină a condiţiilor materiale de care dispun studenţii.

(ancheta „Cantine şi... carantine", nr. 20/1967).

● Este necesar ca toate consiliile studenţeşti să includă în sfera preocupărilor lor ca problemă de bază asistenţa sanitară. După cum experienţa ne-a dovedit-o, numai prin îndrumare şi control nu se rezolvă mare lucru. Consiliile să nu rămînă impasibile faţă de anomaliile care se petrec uneori în activitatea sanitară ; mai mult însă decît atît, e o datorie a lor să nu se mai oprească la stadiul sesizărilor, ci perseverent să militeze pentru rezolvarea operativă a neajunsurilor semnalate.

(ancheta despre „Asistenţa sanitară", nr. 5/1967).

● Cineclubul trebuie să devină un mijloc de propagandă a activităţilor studenţeşti, o gazetă ilustrată a tuturor evenimentelor universitare.

Dar... Ministerul Învăţămîntului e convins că datoria sa se rezumă la a le „înzestra" tehnic, iar A.C.I.N.-ul nu s-a ocupat niciodată de vreun cineclub...

(„Un panoramic al cinecluburilor studenţeşti", nr. 20/1967).

● Transformarea „tradiţionalelor" reuniuni studenţeşti în seri cultural-distractive, în cadrul cărora să se risipească cu multă largheţe fantezia specific studenţească. Am sugera, de pildă, deghizări semicarnavaleşti, însoţite de recunoaşterea măştilor după semnificaţii istorice

sau literare, metamorfoze iluzioniste, concursuri de epigrame pe rime date, „Cine ştie, cîştigă" etc.

(ancheta „Reuniunile — cum nu ar trebui să fie", nr. 16/1967).

● Nu credeţi că ar fi utilă organizarea unei consfătuiri a tuturor sociologilor şi studenţilor care se ocupă de cercetările sociologice printre studenţi şi tinerii intelectuali, pentru coordonarea, sistematizarea cercetărilor şi pentru un prim schimb de experienţă ?

● Ideea este foarte frumoasă şi generoasă. Şi pentru că vă aparţine, propun ca această consfătuire să fie convocată şi organizată de revista „Viaţa studenţească" împreună cu laboratorul de sociologie al Ministerului Învăţămîntului.

(interviu cu prof. univ. Miron Constantinescu, nr. 30—31/1967).

● Ceea ce se poate reproşa caselor de cultură este că le lipseşte aerul familiar, de club, de care să te simţi intim legat şi pe care să te grăbeşti să-l frecventezi de fiecare dată... Ce poate fi mai simplu decît a instala în holul unei instituţii culturale un mic bar înzestrat cu un aparat de filtru şi cîteva sticle de oranjadă ? Administrarea lor ar putea fi lăsată pe seama unor studenţi care să-l îngrijească prin rotaţie, aşa cum fac francezii sau belgienii în atît de bine organizatele lor „Maisons des jeunes et de la culture"...

(Gh. Ruscanu, „Oscilînd între barul de zi şi casa de cultură", nr. 33/1967).

● Fapt ciudat, activitatea organizaţiilor U.T.C. pare a înceta în ultimii ani de studii, tocmai cînd ele ar trebui să fie şi mai viabile, şi mai active, datorită experienţei bogate, cunoştinţelor acumulate în decursul anilor. Problemele ridicate de etapa absolvirii şi repartizării în producţie trebuie să fie obiectiv permanent al preocupării asociaţiilor.

(„Viitorii absolvenţi şi unele restanţe ale asociaţiei", nr. 37/1967)

● Credem că se impune o reconsiderare atentă a modului, actualmente de-a dreptul şcolăresc, în care se efectuează premierea studenţilor fruntaşi, o ridicare a acestei festivităţi la nivelul solicitat de exigenţele climatului universitar.

(Al. Ronai, „Premii de substanţă, nu de circumstanţă", nr. 33/1967).

● Pentru a putea cuprinde cît mai mulţi studenţi în activitatea sportivă de masă, organizaţiile U.T.C. trebuie să extindă şi să generalizeze formele simple şi accesibile de practicare a exerciţiilor fizice, precum şi alte activităţi îndrăgite de studenţi cum sînt : crosurile, gimnastica de înviorare, exerciţiile individuale cu extensoare şi haltere mici, jocurile sportive între grupe, ani, facultăţi sau institute ş.a.m.d. Campionatele universitare ar trebui să se desfăşoare la un număr sporit de discipline şi să fie completate de unele întreceri tradiţionale.

● În sportul de performanţă vedem ca imediat necesară crearea unei independenţe reale a cluburilor sportive din institute, prin autonomie financiară, prin lărgirea atribuţiilor şi prin perfecţionarea procesului de instruire.

● Eventual, o Federaţie naţională a sportului universitar cu statut, buget şi bază materială proprii, cu organele ei (alese) şi cu drept de reprezentare în mişcarea sportivă internaţională.

(G. Mitroi, „Răbdare şi măsuri", nr. 33/1967)

MOROMEȚII

A DOUA PARTE A CAPODOPEREI

La început s-a spus: „Nu va mai fi în stare să scrie nimic", apoi: „Da, dar nu e ca Moromeții", apoi: „Volumul doi va fi mult mai slab". Totul, mereu, ca și cum scriitorul, vinovat de a fi scris cartea, era obligat să plătească într-un fel, să fie pedepsit pentru valoarea ei neobișnuită. Acum cînd, după apariția celui de-al doilea volum, nimic din cele prevestite nu s-a împlinit, ursitoarele se simt nedreptățite. S-a scris despre această operă mai puțin decît se scrie de obicei despre un debutant cu semne de talent.

Nimic mai inhibant decît continuarea unei capodopere. De altfel, formularea e contradictorie, pentru că o capodoperă presupune ceva rotund, finisat, suficient sie însuși, ceva incompatibil cu dezvoltarea. Continuarea apare deci fără sens. Acesta este cel mai banal dintre argumentele folosite împotriva cărții. Se uită însă că, dacă a continua o capodoperă nu este posibil, a răspunde unei capodopere prin alta este perfect logic, și volumul al doilea al Moromeților nu este altceva decît o replică dată, la același nivel artistic, volumului întîi. O replică exprimînd însăși replica timpului. Pentru că timpul, istoria dacă vreți, a distrus lumea lui Ilie Moromete, fără voia autorului, care suferă lingă personajul iubit. Și, pentru a fi cinstit, pentru a da aspect obiectiv și aparența neamestecului, lui Moromete îi este opus un alt personaj, poate la fel de îndrăgit, Niculae. În lupta dintre Moromete și istorie, istoria se numește Niculae.

Acest punct de pornire a construcției este, cum nu se poate mai mult, generator de tragic și, aș îndrăzni să spun, de sublim. Pentru că lupta se dă în același timp între două idei și între doi oameni care se iubesc și care unul (sau una) l-a născut pe celălalt (sau cealaltă). Moromete suferă perpetuu de faptul că Niculae este opac la adevărurile lui, atît de simple și fundamentale totuși, iar la moartea bătrînului, Niculae descoperă golul care rămîne în locul tatălui său și i se luminează o nouă înțelegere a lumii, mai tragică. Pentru că, între Ilie și Niculae Moromete, cele mai multe valențe tragice mi se par a fi deținute de fiu. Ilie Moromete moare, e adevărat, cartea este într-un sens poemul acestei lungi morți, dar moare sigur de adevărul său; în marea analiză pe care el o face lumii, el are dreptate și el știe că are dreptate. Moromete se stinge, dar nu agonizează. Niculae, dimpotrivă, este cel care încearcă să creadă, electrizat în permanență de bănuiala că nu acesta e drumul. El se angajează cu toată ființa, într-un gest altruist și adolescent, și drama sa ulterioară este încercarea de a-și justifica, de a-și fundamenta acest gest, este căutarea dureroasă a argumentelor. În discuțiile dintre el și Moromete, el nu este decît teoria, în timp ce tatăl e realitatea; iată de ce aceste discuții nu se încheie niciodată, teoria fugind întotdeauna în ultimul moment pentru a căuta noi justificări, pe care, desigur, le va găsi, fără să găsească însă și siguranța că ele vor fi de ajuns, că ele vor fi adevărate.

În afara celor două personaje principale, unul evoluînd spre moarte, altul spre înțelegere, volumul al doilea al Moromeților este, mai mult chiar decît primul, romanul unui sat. Și ce este mai greu decît să redai adevărat, fără nici o urmă de necinste, de mistificare, viața unei colectivități omenești de acum cîțiva ani, mai ales cînd colectivitatea aceea este un sat, iar anii sînt deceniul 5—6 al acestui contradictoriu secol. Pentru prima oară în literatura noastră nouă, Marin Preda are curajul de a privi realitatea în față și de a spune totul despre ea. Scriitorul păstrează cu efort, cu dinții strînși, o perfectă obiectivitate tocmai pentru ca imaginea pe care ne-o transmite să fie adevărată. În același scop el reia aici motive din nuvele mai vechi, fără să schimbe viziunea asupra personajelor lor, dar privindu-le din toate părțile, prezentîndu-le circular. Este nevoia scriitorului de a se întoarce în trecut și de a finisa în felul acesta toate muchiile operei, de pe acum exemplară.

Pe marginea volumului doi al Moromeților ar trebui să se scrie studii de estetică și studii de istorie. Cîte nu ar fi de spus, de pildă, chiar numai despre umorul conținut: această carte tragică este în același timp și cea mai mare operă comică a ultimilor ani. Dar acesta este rolul criticii.

Rîndurile de față sînt expresia bucuriei unui cititor, fericit de a-și fi recunoscut în sfîrșit într-o operă epoca.

Ana BLANDIANA

Ilie Moromete își asistă propria cădere în neant, chinuitor și martir. O face cu o duritate parcă de blestem, trecînd brusc și brutal de la luciditatea crudă la îndoielile devorante, de la iluzia recîștigării normelor, care consfințeau altădată poziția socială și morală, la obsesia tiranică a disoluției sale ca individ în serie socială. Toga pe care o poartă e aceea a unui mare ins dezrădăcinat, aci cuprins de accesele nonconformismului naiv, aci situat într-un raport de inadecvare cu existența, încît devine un alienat, aci un apostol refulat pînă la anulare. Ceea ce e mai interesant în textura destinului său este că Moromete are conștiința sentimentului acestui joc „de-a v-ați ascuns" arghezian cu sine însuși și nu scapă nici o clipă momentul de a se bucura infantil de dobîndirea fiecărei iluzii, ca și cum n-ar fi nicidecum vorba de distrugerea proprie. Agonia lui socială, ca a unei viețuitoare rămasă pe o albie de mult secată, reprezintă însă în același timp, din perspectiva sa de ins smuls din matcă de forța evenimentelor în precipitare, o disoluție cosmică, o intrare în ruina regnurilor, o abrutizare a universului și, într-adevăr, avem de-a face cu o dezagregare de proporție a unei civilizații de extracție mitică, căreia el îi aparține, nivelată acum cu un tăvălug existențial pînă la ideea de ancestralitate brutală și anonimat. Desigur, Moromete își devorează propriul coșmar, iar oboseala acestei neliniști nu-i îngăduie să vadă în desființarea ființei sale prăbușirea inevitabilă a unui sistem de valori sociale, ceea ce și e de fapt, constituită sub semnul unui timp devenit anacronic și pedestru prin existența lui larvară. Pradă impresiei de boală și haos universal, de tragismul ontologic repercutat în conștiința sa, nu-i în stare să recepteze modificările revoluției, el nu mai găsește nici un punct de reper, conștiința acționează automatizat, în pofida unei mentalități străvechi, și prima impresie, devenită tiranică în timp, este de cădere în gol, de senzație vacuumică pe care și-o acceptă stoic, doar cu unele intermitențe de răbfuniri mocnite, însă bolnăvicioase. Crucea lui e semnul îndoielii, chiar dacă bigotismul de acest tip îi poate fi suspectat de violență a spiritului. Iar satisfacțiile sînt de ordinul perceperii materiale a acestei iluzii, „sfînt trup și hrană sieși". Un idealism pur, repede apropiat de revelațiile atroce ale destinului, dar nu îndeajuns pentru a-l catapulta cu totul din cuibul acesta, constituit din elemente de idealism tragic, prin senzația de tăiere a cordonului ombilical existențial. E singura sa certitudine, cînd se poate îndoi de valabilitatea unor legi istorice fatale, acelea care neantizează aruncînd în haos toate atributele unei vieți, unei experiențe, unei civilizații. El nu-și poate asigura viabilitatea celor instituite cu forța uciderii unei clipe, condensînd în ea secțiunea unui amplu hiatus istoric, pentru că neliniștile sale se convertesc repede în accepții ale implacabilului, iar propria-i cădere îi rămîne propria realitate, pe care și-o asistă cu voluptate, ca un martir cu o cruce a îndoielii tatuată în conștiință.

Nicolae UDRESCU

Dacă volumul întîi al cărții era mai literar, în sensul clasic al cuvîntului, el părînd o statică serie de portrete ușor decupabile (e suficient să-i vedem, lucru ușor de realizat, pe Cocoșilă, Țugurlan, Bălosu și, bineînțeles, familia Moromete), volumul doi se precipită, ia alura unui șuvoi dinamic și învolburat. De unde acolo domina rectiliniaritatea, proprie povestirii, aici planurile se întretaie mai des, se suprapun, autorul le întoarce uneori din drum — este ritmul tipic al frescei istorice. Să fi fost grăbit acest ritm de ritmul epocii pe care o ilustrează cartea, de noile determinări sociale mult mai complexe? Să fi acționat asupra derulării acesteia stenice fermentul polemic pe care și-l asociază prozatorul? Destul că impresia de viață — fie exterior, fie psihologic înțeleasă — se accentuează, chiar atunci cînd autorul face uz de mijloace de tehnică literară excepțional de fine. S-ar zice că Marin Preda a sacrificat cu bună știință prim-planurile eroilor săi, prinzîndu-le în turația unificatoare a acțiunii. Dar această mișcare este creată cu o migală de giuvaergiu, prin îmbinarea unor blocuri mari, a căror întîlnire e antecalculată cu știința unui geometru.

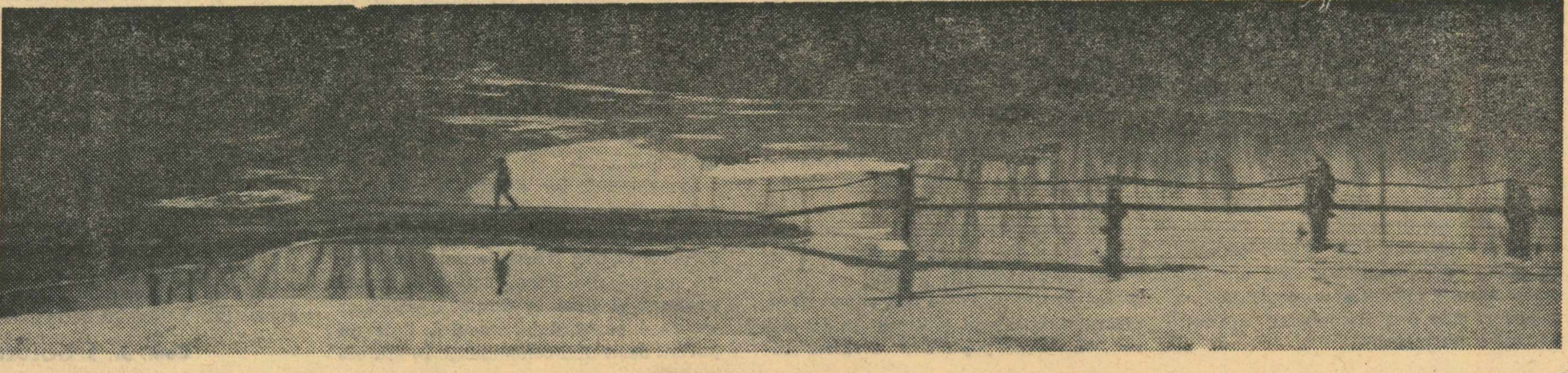
O comparare cu frescele lui Șolohov este evident favorabilă **Moromeților** din acest punct de vedere, căci, egalînd suflul teribil al acestora, cartea lui Marin Preda are în plus infinita tratare a detaliului, măiestria de a pune elementul suprareal în slujba unui domeniu atît de concret, ce păruse că nu poate genera decît opere „masive" la propriu și totodată la figurat.

R. ROMAN

Rari scriitorii de discreția lui Marin Preda! Citindu-l, ești învăluit de remarcile subtile și aparent divergente, nici un personaj nu se compune direct și brutal, totului îi e aplicată totdeauna o surdină. La fel și în construcția de ansamblu lipsesc liniile ferme, suprafețele separate net. Unei lecturi superficiale i se dezvăluie mai ales un impresionism vaporos, din care „atitudinea" este absentă. Realismul lui Marin Preda este nuanțat, scriitorul posedă parcă o înțelepciune superioară, îngăduitoare.

De aici, îmi închipui, acea profunzime care se împlinește încet, dar rămîne dominanta scrierilor sale. Volumul al doilea din „Moromeții" este cel puțin tot atît de valoros ca și primul. Spun asta și nu mă mir de o anumită nostalgie a criticului. Criticul vrea să fie dezamăgit. Se conformează astfel profesiunii sale. Și atunci, mai mult decît este îngăduit, compară între ele cărți diverse. Firește, între volumele I și al II-lea ale „Moromeților" există legături incontestabile. Ambele au fost scrise de același condei, apoi recunoaștem în cea de-a doua carte personajele celei dintîi etc. Dar confuzia care mi se pare a se săvîrși denotă un formalism violent. După lectura vechii cărți, toată lumea a fost captivată de bătrînul Moromete, **pater familias.** Eroul principal, dacă-l vrem neapărat, este însă, în cartea a doua, Niculae. Ilie Moromete evoluează aici previzibil, nici nu se putea altfel, personajul se clasicizase între timp. Lui i se adaugă numai acel excepțional sfîrșit care singur ar justifica un roman. Niculae se desăvîrșește, de la tînărul intransigent care-și dorește o „nouă religie" pentru a-i deveni apostol, la omul lucid, eliberat de iluzii și zguduit în singurătate de intuiții tragice. Totul pe fundalul unor schimbări înfățișate deloc spectaculos, dar precis înțelese.

Marius ROBESCU

Vikingul din imagine reprezintă unul din eroii legendari de altădată, interpretat la festivalurile vikingilor care au loc în fiecare an în nordul Angliei

VIKINGII

CONTEMPORANI CU NOI

Ceea ce impresionează poate, în primul rînd, în istoria vikingilor este extraordinara lor dispersare. Corăbieri neînfricați, pirați și negustori, apoi cruciați și pelerini, cuceritori și mercenari, descoperitori și întemeietori de state, ei s-au revărsat în veacurile VIII—XI din nordul continentului, ajungînd pînă în părțile Mării Albe, ale Mării Negre și chiar în vecinătatea Indiei. Dinamismul scandinav și formidabila explozie de vitalitate a popoarelor scandinave s-au manifestat din secolul VIII : e începutul **erei vikingilor**. Acest dinamism a luat forme extrem de variate. Agricol și pastoral la început, vikingul devine agresiv, individualist, manifestîndu-se în expediții fie de dragul prăzii, fie al aventurii. Deseori el se concretiza în antreprize politice, de cucerire sau de represalii, mai mult sau mai puțin organizate. Uneori, dar mai rar decît s-a presupus pînă acum, el este în căutare de piețe noi.

Cine erau vikingii ? Care erau cauzele expansiunii lor ? Prin ce se caracteriza societatea lor ?

Cercetările privitoare la istoria vikingilor, efectuate în țările lor de origine, au fost extrem de fructuoase în ultima vreme. Inscripțiile runice au fost publicate în mod științific aproape în totalitatea lor, la fel și sagas și poeziile scaldice. Materialele arheologice și numismatice au fost temeinic studiate, catalogate. Săpăturile arheologice îmbogățesc mereu cunoștințele cercetătorilor și, toate acestea, conjugate cu izvoarele onomastice și lingvistice, înnoiesc punctele de vedere despre aspectele esențiale ale istoriei vikingilor.

După marile pulsații migratoare din perioada antichității tîrzii, Scandinavia a cunoscut în secolele VI-VIII o perioadă de acalmie, de relativă izolare. Resursele umane erau epuizate. Acest hiatus însă nu a fost steril. O impunătoare cultură, „civilizația Vendel", caracterizată prin admirabilele tumulusuri cu corăbii, în special în ținutul versantului baltic, contacte cu Galia merovingiană, schimburi cu Occidentul celtic, cu frizonii. Sursele istorice păstrează însă tăcere în privința evoluției acestei societăți pînă în momentul în care începe era vikingilor, adică pînă în secolul al VIII-lea. Cu toate acestea, arheologia și istoria instituțiilor permit o reconstituire, uneori chiar în detalii, a portretului social-economic și politic al unei societăți care va bulversa liniștea, abia regăsită, a unei părți a continentului european. Nimeni nu presupunea că lumea scandinavă — suedezii și norvegienii — va lovi în curînd în direcția Mării Baltice și a Scoției, apoi va ataca Anglia, Irlanda, se va lupta cu francii, va pătrunde în Rusia, va apare la orizontul Bizanțului, într-un șir de valuri care, încheiate pe la 930, nu au cruțat aproape nici o parte a Europei și nici măcar Occidentul Asiei.

Predestinare ? Numai în mică măsură, în care factorul geografic a favorizat explozia. De altfel, cuvîntul viking, care indică pe „oamenii Nordului", pe normanzi, reflectă aceasta : atestat sub forme înrudite în scandinavă, frizonă și în vechea engleză, se pare că derivă — în ciuda unor teorii aventuroase — de la tema vik, „golf". Semantic este explicabil de ce oamenii golfurilor au devenit marinari, aventurieri, pirați. Acesta este în orice caz sensul uzual al termenului în limbile nordice, uneori chiar cu o nuanță peiorativă. În mod arbitrar însă unii istorici l-au aplicat tuturor scandinavilor plecați în depărtate expediții, deși el e prea puțin potrivit pentru a fi aplicat celor ce au întemeiat state, ce au pornit în antreprize de colonizare. Pentru expedițiile răsăritene se utiliza termenul vareg (în scandinavă vaering, în rusă varjag), care designa etimologic pe negustori și a fost apoi rapid aplicat soldaților aventurieri.

Care erau cauzele avalanșei din veacul al VIII-lea ? Problema preocupă nu numai pe istoricii de astăzi. Autorii medievali au căutat și ei un răspuns. De pildă, cronicarul din secolul XI, Dudon de Saint-Quentin, în „De moribus et actis primorum Normaniae ducum", invocă poligamia ca factor de suprapopulare — eroare istorică și sociologică evidentă — și „primăvara sacră". Alții invocă ura lor împotriva creștinismului sau pur și simplu dorința de pradă. Ce spun tradițiile scandinave ? Textele runice, singura sursă contemporană, nu menționează decît un singur motiv, etalat cu o lipsă totală de pudoare în inscripții suedeze : căutarea de aur. Inscripția pe piatră din Gripsholm, în Uppdland, spune: „Ei plecară cu îndrăzneală în depărtări pentru a căuta aur..."; cea din Ulunda: „El plecă plin de curaj și dobîndi, departe, în Grecia, bogății..." și cea din Veday: „Torsten a ridicat această piatră lui Erinmund, fiul său. El a cumpărat această gospodărie și a cîștigat avere în răsărit, în Rusia". Într-adevăr, dorința de a pune mîna pe pradă, pe avere, era un mobil al expedițiilor.

Analele franceze sugerează un alt factor, pe cel politic, indirect, și anume expansiunea francă, care ar fi jucat un rol de catalizator, provocînd, ca ripostă, expedițiile normande.

Prin urmare, cheia fenomenului nu poate fi găsită direct în texte, în izvoare. Arheologii, la rîndul lor, le-au căutat în trei direcții: suprapopularea, înrăutățirea climei și saltul în tehnica nautică. Suprapopularea ca factor important e confirmată în cazul Norvegiei, unde în Evul mediu timpuriu se constată o puternică expansiune demografică, ce atinge finalul ei în epoca vikingilor, cînd majoritatea spațiului agricol utilizabil a fost valorificat, cu mijloacele tehnice ale timpului. Dar emigrarea nu era singura soluție : intensificarea pescuitului, defrișări în Suedia ar fi oferit soluții mai rapide și mai simple. În ce privește opinia unora despre înrăutățirea climei, ea s-a dovedit a fi greșită : din primele rapoarte ale coloniștilor din Irlanda și Groenlanda rezultă că Arctica a trecut în secolele IX—XI printr-o fază de încălzire. Rămîne problema ameliorării decisive a tehnicii nautice. Ea e sigur atestată și poate fi o cauză, poate explica însă numai succesul expansiunii, dar nu poate fi cauza ei fundamentală. Mobilul veridic trebuie căutat și găsit în transformările din structura social-economică a societății normande, în apariția claselor și a păturilor sociale, apoi a statului, care au impus expansiunea, expedițiile de pradă, de cucerire și de colonizare.

Vikingii nu constituie pentru istoric un clișeu literar. Materialul arheologic abundent, o iconografie suficientă permit cunoașterea portretului lor. Pirații, războinicii scandinavi au fost reprezentați în desene, sculpturi, broderii, fie de către alții, fie de ei înșiși. Cea mai interesantă și artistică reprezentare e cea oferită de o stea din Lindisfarne, probabil de la sfîrșitul secolului VIII. E imaginea unei cruci în fața căreia se închină doi credincioși, iar în spatele lor se profilează 7 luptători vikingi, în mîini cu securi și paloșe. S-au mai păstrat frumoase siluete de vikingi, cu coifurile lor conice, pe stele din Gotlanda sau Sigtuna (în Suedia), profilul de pe broderiile din necropolele de la Oseberg.

Armamentul lor e bine cunoscut și nu are nimic remarcabil : securea mare de luptă pentru două mîini, sabia lungă cu două tăișuri, lancea, arcul, apoi scutul rotund din lemn, vopsit în culori țipătoare și fixat în timpul călătoriilor pe mare pe bordajul vasului. Zale nu purtau decît unii comandanți. În schimb tehnica construcțiilor navale a cunoscut o perfecțiune unică în Europa din acea vreme. Tumulusurile regilor norvegieni, de la Tuna, Gokstad și Oseberg au scos la iveală bărci-corăbii de la sfîrșitul secolului IX, începutul secolului XI, depozitate astăzi la muzeul Bxgdoy, la Oslo. De o valoare deosebită este vasul intact de la Oseberg, care a servit ca mormînt reginei Äsa, bunica lui Harald Harfagri („Cel cu părul frumos"). Erau vase ușoare, robuste, cu pînze dreptunghiulare și lopeți, utilizabile în canotaj, în călătoriile pe mare, în războaie și în antreprizele comerciale. Ele purtau diverse denumiri : snekkja (denumire corectă, cea de drakkar fiind mai puțin potrivită), langskip, karfi, knorr. Aveau lungimea de 20—25 m., lărgimea de 3—6 m., iar băncile vîslașilor puteau oferi loc unui număr de 40—100 de luptători, corăbiile regale chiar unui număr de aproape 200 de războinici. Prova era împodobită cu un cap de monstru, uneori mobil, iar la pupă se găsea cîrma și erau depozitate armele. Cu aceste corăbii, vikingii, excepționali navigatori, bazîndu-se aproape exclusiv pe mijloace economice, erau în stare să parcurgă distanțe colosale fără a naviga de-a lungul coastelor.

Dispoziții minuțioase precedau înarmarea flotilelor. Ele sînt cunoscute în special prin inscripțiile runice suedeze din secolul XI. Fiecare „oștire" (lidh) avea un șef (lidhs forungi), cu ofițeri legați de persoana sa printr-un fel de act, de rit, de **commendatio** pe toată durata expediției. Fiecare vas avea un comandant sau pilot (styrimadhr). Între membrii expediției domnea un fel de tovărășie de arme, de nuanță militară și comercială — ceea ce sporea, fără intervenția autorității publice — coeziunea necesară în vederea obținerii prăzii comune sau a profitului comun care, treptat, îmbracă o formă instituțională, de taxă permanentizată.

În expedițiile lor vikingii se bazau mai puțin decît se credea pînă acum pe inspirația de moment. Imaginea vikingului-pirat, fără altă lege decît cea a omorului sau a barbariei deșănțate. trebuie în general respinsă, cu excepția piraților propriu-ziși, a turbaților berserkeri. Ca și alți marinari dornici de aventură, ei îmbinau tenacitatea cu duplicitatea cu o extremă ingeniozitate și șiretenie. Era periculos să ai încredere în vikingi. Ei urmăreau scopul lor principal : capturarea de pradă sau de sclavi, ocuparea de teritorii, mai rar trocul. Cînd acostau și jefuiau de vite o fermă, în concepția lor ei nu aplicau decît obiceiurile țării lor, mai larg interpretate : e vorba de strandhögg, expediție pentru procurarea celor necesare traiului. Cînd organizau o expediție pe mare, aceasta se înscria într-un cadru instituțional precis, corespunzător modului lor de trai, cu o „lege a oștirii", cu un „rege al mării", cu o disciplină severă, cu reguli de împărțire a prăzii, în special a prizonierilor vînduți de obicei ca sclavi.

Rolul jucat de vikingi în istoria universală nu este exclusiv negativ. Vikingii nu au constituit numai un flagel, un coșmar pentru popoarele Europei occidentale, așa cum ar rezulta din scrierile contemporane, deseori subiective, ale unor clerici. Necesitatea apărării împotriva lor a contribuit la consolidarea autorității centrale. Normanzii au jucat un rol și în intensificarea relațiilor comerciale, ei s-au evidențiat ca excelenți navigatori. Nu trebuie uitată funcția lor, e adevărat dintr-o perioadă mai tîrzie, în teritoriile cucerite sau colonizate de vikingi, în istoria Angliei, în nașterea și edificarea ducatului Normandiei, a regatului Italiei meridionale și al Siciliei, în lumea mediteraneană și chiar în cea musulmană. În sfîrșit, creația lor literară rămîne una din cele mai viguroase și originale din istoria literaturii universale.

Conf. dr. S. GOLDENBERG

UN INEDIT SENZAȚIONAL: ROMANUL SATIRIC

SCORPION ȘI FELIX

AUTOR? STUDENTUL KARL MARX

UN DAR ORIGINAL

Avea 19 ani și jumătate cînd, în octombrie 1837, studentul care urma cursurile Universității din Berlin, trimitea în dar tatălui său, cu prilejul aniversării acestuia, manuscrisul intitulat chiar de autor: *„Capitole din Scorpion și Felix, roman umoristic de Karl Marx“* împreună cu alte încercări literare. Logodit de puțin timp cu Jenny von Westphalen, Karl trăia în acești ani zbuciumul cristalizării personalității în opunere cu mediul familial de care se detașase și căruia i se împotrivea într-un mod tot mai conștient. Cu tot respectul ce-l manifesta față de tatăl lui, nu o dată opiniile lor s-au ciocnit, în special în legătură cu aspirațiile literare ale lui Karl. Așa cum scrie Franz Mehring în biografia lui Karl Marx, temîndu-se ca acesta să nu cadă pradă demonului faustian al creației, Heinrich Marx ironiza cu fiecare prilej veleitățile de „poetastru“ ale fiului său.

În pofida sfaturilor familiale și a preocupărilor legate de studiu (el însuși scria: „Poezia nu avea voie să fie decît îndeletnicirea secundară: trebuia să studiez dreptul și simțeam înainte de toate impulsul de a lupta cu filozofia“), Karl scrie volumele de poezii „Cartea cîntecelor“ și „Cartea dragostei“, lucrări considerate mai mult de interes biografic decît literar. Apropiații familiei le întîmpinaseră de altfel cu scepticismul caracteristic atitudinii vîrstnicilor față de „nebuniile tinereții“. Și totuși Marx nu era lipsit de talent literar, iar aprecierea sensibilității sale de lector și critic de către Heine, de exemplu, confirmă posibilitatea sa de a fi devenit un eminent literat dacă aptitudinile sale nu s-ar fi fructificat pe terenul științei și gîndirii.

DUPĂ 130 DE ANI DE UITARE

O senzațională descoperire a textului care părea dispărut al romanului satiric „Scorpion și Felix“ (publicat fragmentar, de curînd, în revista „Vie Nuove“) aduce în acest sens mărturii de preț. Ba chiar surpriza unui predecesor de geniu ale unora din experiențele romanului contemporan, a unui modernist *avant la lettre*. Dar, să nu anticipăm.

Mai întîi cîteva date despre universul spiritual al autorului la data redactării operei sale satirice, date indispensabile înțelegerii acesteia:

Student la Berlin, Marx trece de la cursurile de drept la cele de filozofie, de la cele de istorie la estetică și literatură; într-un singur semestru traduce în germană primele două volume ale Pandectelor și scrie trei sute de coli pentru a elabora o filozofie juridică, citește pe Kant, Fichte, Hegel și scrie un dialog „Cleante sau despre punctul de plecare în drumul necesar al filozofiei“ în care, întrunind arta și știința, se războiește cu idealismul *„căutînd ideea în lumea reală însăși“*; face extrase din Lessing și Winckelmann, din Tacit și Ovidiu, învață singur engleza și italiana, urmărește noutățile literare și participă la polemicile cu hegelienii într-un club de doctori. Acesta este mediul spiritual în care Karl trece de la lirismul poeziilor (dintre care o bună parte le arde nemulțumit de *„zădărnicia lucrărilor lui intelectuale“*) la causticitatea satirei prin care dorește să *„strivească această lume sub blesteme, să îmbrățișeze realitatea brută și să smulgă perdeaua de minciuni“*.

Este contextul în care apare „SCORPION ȘI FELIX“, satiră a filistinismului marii și micii burghezii berlineze. Aparent sîntem în fața unei serii de fragmente lipsite de continuitate, adeseori ilogice, scrise într-un adevărat limbaj al literaturii absurdului; e suficient să amintim că „prima carte“ începe de la capitolul 10 în care există o referire la un capitol anterior care nu fusese și nici nu urma să fie scris, că unele capitole au doar cîteva rînduri, că șirul lor are numeroase hiatusuri... Nu este vorba însă despre o lucrare neterminată sau despre neglijențe întîmplătoare, ci de o intenție precisă a autorului de a crea un roman care să se autodistrugă. Și poate tocmai în formula generală a scrierii, mai mult chiar decît în textul însuși, stă interesul acestui roman căci, în raport cu epoca și chiar cu preferințele literare manifestate mai tîrziu de Marx, este surprinzător experimentul pe care l-a realizat cu atîta temeritate și fantezie.

COMEDIA IDEILOR

Romanul satiric își trage substanța din lumea „eroilor și ideilor“ care îi alcătuiau universul, și care, sub lupa imaginației și causticității vîrstei, devin adevărate personaje grotești. Acest roman, fără subiect și epică logică, adevărată, nu comedie umană, ci comedie a ideilor, pune în cele mai neașteptate raporturi pe croitorul MERTEN, fiul său SCORPION, lucrătorul FELIX, bucătăreasa GRETA, precum și figurile imaginare ale unor „birocrați ai intelectului și practicii“: ENGELBERT, HALTO, ADELUNG, BONIFACIO (care apare și în postura de... cîine).

Capitolele se succed cu o discontinuitate amețitoare și derutantă: După primul capitol — capitolul 10 — care înfățișează raporturile grotești dintre SCORPION, FELIX și GRETA, după capitolele 12 și 16 consacrate fanteziilor erotice ale bucătăresei, ridiculizînd stilul „romanelor de inimă“ ale vremii, capitolele 21 și 31 sînt meditații filologice și juridice care îi permit răfuiala cu autoritatea școlilor reacționare și formaliste; capitolele 22 și 23 leagă poezia lui Ovidiu de tristul prezent al Berlinului secolului XIX, iar în capitolul 27 se analizează distincția dintre dreapta și stînga — nodul gordian al științei.

Uimind prin formula de avangardă a stilului iconoclast față de scrisul naturalist-realist la modă, prin bogăția imaginației, nenumăratele incursiuni pline de umor în cultură și filozofie — „Scorpion și Felix“ este totuși, înainte de orice, o satiră la adresa aristocrației și șovinismului, a lumii meschine și a tembelismului filozofico-ideologic al mediului mic burghez din Germania acelor timpuri. De altfel, tocmai în aceste pagini se întrevăd cel mai bine trăsăturile democratice, liberale, pe care tînărul Marx le dobîndea în acel timp. Ideea apare, de pildă, în fragmentul în care tînărul autor ridiculizează dreptul la majorat ca atribut al aristocrației, una din problemele actualității politice a vremii.

CAPITOLUL 29

Stau șezînd multmeditînd; i-am pus de o parte pe Locke, Fichte și Kant și mă dedic unor cercetări profunde pentru a descoperi ce legătură există între o spălătorie și dreptul la moștenire cînd, deodată, un fulger mă trăznește și tunînd, transfigurînd privirea mea, o imagine luminoasă — ideea — îmi apare în fața ochilor:

Dreptul de moștenire este spălătoria aristocrației; *se știe doar că spălătoria servește pentru a spăla. Și tot așa cum rufele devin mai albe cînd primesc palida luminozitate a lucrurilor spălate — dreptul la moștenire poleiește pe fiul prim născut, conferindu-i o palidă culoare argintie în timp ce pe toți ceilalți membri ai familiei îi colorează în tenta romantică a mizeriei.*

Cine se scaldă în rîu se aruncă în întîmpinarea torentului, se împotrivește mîniei sale și luptă cu brațe vînjoase; dar cine stă șezînd în cadă, rămîne închis înăuntrul ei privind doar colțurile spălătoriei. Omul obișnuit, acela care nu umblă după gloria moștenirii, se luptă cu viața, se aruncă în marea furtunoasă și, cu dreptul lui Prometeu, fură perlele din adînc; minunată i se prezintă dinaintea ochilor configurația internă a Ideii și creează curajos; dar domnului prim născut îi e teamă să se miște și de aceea rămîne în cada din spălătorie.

Iată piatra filozofală!

Nimic nu scapă rîsului sarcastic, fals meditativ, al autorului. După această satiră a unui aspect al vieții sociale, iată acum pe aceea a dragostei false și declamatorii:

CAPITOLUL 38

...„Un concept abstract nu e o femeie; cît sînt de diferite aceste două noțiuni!“, exclamă Adelung. *Dar eu afirm contrariul și îl voi demonstra nu însă în acest capitol, ci într-o carte care nu va avea nici un capitol.*

„Eu demonstrez contrariul“, mi-a zis o voce invizibilă și cînd m-am întors spre ea am văzut — n-o să mă credeți, dar vă asigur, vă jur că e așa — am văzut, — dar nu vă speriați pentru că nu v-am privit nici nevasta, nici digestia, — deci, m-am văzut pe mine însumi.

„Ah, eu sînt un alt eu!“, îmi trecu prin minte ca și elixirul diavolului lui Hoffman...

CAPITOLUL 41

Așadar, o femeie nu e un concept abstract. Și invers.

Ochii! Ochii sînt o calamitate pentru că prin ei ne simțim atrași de femei și nu de cer, mai ales că femeile ne privesc cu doi ochi și cerul ne privește cu unul singur...

CAPITOLUL 43

...Mulțumindu-ne cu observația că cerul se află în ochii femeilor și că ochii femeilor nu se află în cer, putem deduce că nu atrag atît ochii cît cerul, întrucît nu vedem de fapt ochii ci doar cerul care se reflectă în ei. Dacă ne atrag ochii și nu cerul, ne simțim atrași de cer și nu de femei pentru că cerul nu are un ochi (așa cum afirmam mai sus), nu are nici măcar unul ci mai degrabă el este o privire infinită de dragoste a divinității, ochiul dulce și melodios al spiritului luminii. Și un ochi nu poate avea el însuși un ochi.

Rezultatul final al cercetării noastre este că ne simțim atrași de femei și nu de cer pentru că acolo nu vedem ochiul femeilor dar în ochii acestora vedem cu certitudine cerul.

Dar, mai mult ca orice, studentul pare a dori să se răfuiască cu teoriile golite de conținut, rupte de viață ale scolasticii universitare și doctrinelor epocii, cărora le consacră capitolele ce constituie un rechizitoriu la adresa școlii istorice a dreptului care se pretindea deținătoarea ultimului adevăr, fundamentul oricărei științe, inclusiv a... chimiei.

Paginile romanului relevă consecventa condamnare a abstracțiunilor goale atît de la modă în gîndirea vremii și cărora, după ce le dedică o caricatură de dezbatere sofistică pe tema Nu-Nimic-Nu — le consacră episodul „marii tragedii“ a cîinelui Bonifacio pe care îl redăm în încheiere.

CAPITOLUL 47

Merten suspina pradă disperării. Nimeni nu venea în ajutorul bietului cîine: „Ce vă uitați măgarilor? Nu vedeți că San Bonifacio e bolnav? Am să vă pedepsesc pe toți! Duceți-vă în grabă să chemați medicul familiei, aduceți apă călduță și oțet și nu uitați să-l chemați pe maestrul Vitus. Cuvîntul lui are o mare influență asupra lui Bonifacio“. Ordinele se succedau cu repeziciune. Toți ai casei fugeau în toate direcțiile. Merten îl observa cu atenție pe Bonifacio. Ochii cîinelui ardeau.

„O mare nenorocire a căzut asupra noastră! O mare nenorocire! Chemați și un preot!“

CAPITOLUL 48

„Săracul Bonifacio! Și nimeni nu vine să mă ajute. Dar dacă aș încerca eu singur, ca în alte timpuri, să te îngrijesc? Nu vrei să mănînci, văd că în stomacul tău se produc spasme violente, te înțeleg, Bonifacio, te înțeleg!“

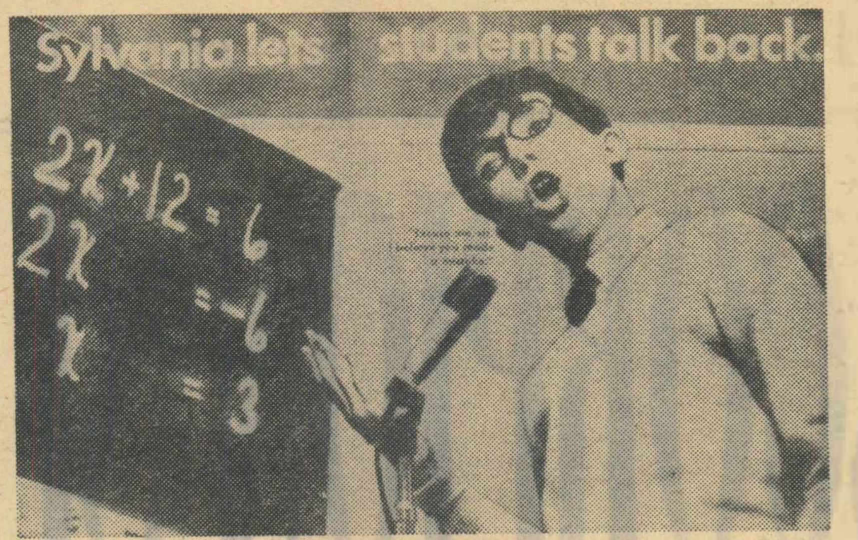
Greta intră cu apă călduță și oțet.

„Greta! De cîte zile Bonifacio nu a mai avut scaun? Nu ți-am poruncit să-i faci o clismă cel puțin o dată pe săptămînă? Văd că trebuie să mă ocup eu însumi de asemenea probleme de o mare importanță. Hai, dă-mi untdelemn, sare, miere și un clistir!“

„Săracul Bonifacio, gîndurile tale, meditațiile tale profunde te-au constipat de cînd n-ai mai putut să le exteriorizezi sub formă de discursuri și scrieri. Oh! admirabilă victimă a profunzimilor de idei, of, sfîntă constipație!“

Adevărat divertisment literar-filozofic, romanul satiric al tînărului Marx se dovedește azi o lectură care ne completează într-un mod inedit personalitatea uriașă a autorului, permițîndu-ne să cunoaștem cîte ceva din particularitățile psihologiei și universului său spiritual din anii tinereții.

Fred MAHLER

SCUZAȚI-MĂ, SIR, CRED CĂ S-A COMIS O EROARE,

vrea să spună studentul din imaginea de mai sus, profesorului său....

Profesorul, stînd în cabinetul lui, dictează la microfon, însoțindu-și expunerea de graficele și schemele necesare, ca și de alte planșe explicative.

Rîndurile așternute de profesor pe hîrtia de pe pupitrul dinaintea sa sînt transformate în impulsuri electrice și apar pe ecranele televizoarelor, în fața cărora stau comod elevii sau studenții. Imaginile pot fi recepționate la o distanță de 4 500 de kilometri.

La rîndul lor, studenții pot pune întrebări sau comenta expunerile profesorilor prin microfoanele care le stau la dispoziție și care sînt conectate la circuitul sonor și la cel de televiziune ale școlii sau universității respective.

Pentru a obține legătura cu profesorul și informația dorită, studenții sau elevii nu au altceva de făcut decît să declanșeze un semnal luminos printr-o apăsare de buton, ceea ce este — trebuie s-o recunoașteți — un mod foarte original de a ridica două degete.

Ceea ce face acest sistem deosebit de util și de interesant este nu atît comoditatea lui, cît posibilitatea ca un singur profesor să predea concomitent o anumită materie pentru toate școlile dintr-o regiune sau chiar dintr-o țară. Implicit aceasta ar duce la micșorarea substanțială a cheltuielilor de învățămînt.

Pe de altă parte, comozii vor fi și ei, în sfîrșit, satisfăcuți!

CROSUL BUNICILOR

În fața cazinoului din Bad Brünckenau s-a dat startul unei curse neobișnuite E vorba de un cros (5 000 m.) pentru „bunicii" din Austria, Elveția, Suedia, Columbia și Republica Federală a Germaniei. Cel mai vîrstnic concurent: 78 de ani; cel mai tînăr: 55 ani. Startul

a fost dat de recordmanul european al probei, Harold Norpoth. 89 din cei 95 de participanți (!) au ajuns la linia de sosire. În urma ecoului favorabil al cursei bunicilor, la Bad Brünckenau se pregătește pentru 1968 o cursă a bunicelor.

STEIN, FALSIFICATORUL

Presa occidentală a început să publice memoriile unui celebru falsificator de tablouri, arestat în ianuarie 1967: David Stein. Pictor fără succes, el a început prin a vinde desene, semnate Cocteau sau Picasso, unor colecționari particulari. De la început a reușit să reziste bănuielilor. Astfel, un cumpărător din Cannes trimite reproducerea fotografică a desenului cumpărat lui Picasso personal, primind răspunsul: „e fals". Stein se duce atunci la Picasso și-i arată originalul. „E vag, dar corespunde cu ceea ce făceam acum zece ani", răspunde pictorul și scrie pe spatele desenului: „Acest desen e făcut de mîna mea. Picasso"!

Stein și-a alcătuit un laborator bine utilat, a urmărit la Prado copiști profesioniști, perfecționîndu-și „tehnica". În S.U.A., după ce făcuse vînzări numeroase de falsuri: Picasso, Chagall, Van Dongen etc. vinde cîteva pînze Chagall în septembrie 1966 unui intermediar nou în meserie care, prudent, trimite fotocopiile certificatelor false Galeriei Petrides din Paris. Mai mult, în timpul acela, întîmplător, Chagall se afla la New York pentru inaugurarea Metropolitanului. Alarmată, poliția vine să-l aresteze, dar Stein fuge pe scara de serviciu. Se retrage cu soția la New Jersey și apoi în California, sub numele fals de... Glenville. Aici fabrică tablouri de Miro, Dufy, Van Dongen pînă la 22 ianuarie 1967, cînd e arestat.

Eliberat pe cauțiune, Stein a fost solicitat de o galerie de artă pentru a deschide, în sfîrșit, o expoziție a tablourilor sale, autentice!

TEKKI-CLUB

Cel mai snob club „sportiv" pentru milionari s-a deschis la Paris. „Le Tekki" s-a inaugurat într-o atmosferă japoneză totală. Începînd cu limba vorbită de salariați și terminînd cu instalațiile importate. Membrii „superclubului", numiți „kittieni", au dreptul de a folosi toate serviciile: piscina, sauna finlandeză, baia japoneză, sala de arme și judo etc. Mai există o plajă sintetică imitînd celebrele țărmuri japoneze, unde se învață înotul pe muzica lui Mozart. Apele piscinelor sînt unice: apă din lacrimi, cea mai pură din lume. Evident, ea nu se obține din... lacrimile clubmen-ilor, ci dintr-o compoziție chimică specială...

NU RÎDEȚI, E ADEVĂRAT...

● *La Paris s-a celebrat aniversarea morții lui Laforgue, în fața unui mormînt cu totul lăsat în părăsire. A doua zi s-a aflat că Academia se înșelase și asupra mormîntului și asupra datei morții poetului...*

● *Un bogătaș italian, Antonio Raffo, și-a vîndut soția pentru un milion de lire chiar... amantului ei.*

● *Postul de radio al poliției din Wisseburg a fost furat. Bineînțeles, s-a instituit un premiu pentru cazul cînd... poliția va prinde hoțul.*

● *Într-o uzină constructoare de macarale din Polonia, masa festivă în cinstea construcției unei macarale de tip nou a fost servită chiar de „sărbătorită". Se spune că paharele au rămas întregi...*

● *Un crescător de oi englez care exportă în America Latină a organizat pentru turmele sale cursuri de limbă spaniolă. Astfel, absolventele cursului de două săptămîni se vor înțelege mai ușor cu ciobanii latino-americani...*

ADAMO ȘI BREL PE ECRANE

Debuturile în film ale cunoscuților cîntăreți Salvadore Adamo și Jacques Brel au fost primite cu deosebit interes. Adamo joacă în filmul lui Leo Joannon, „Arnaud", rolul unui student în drept la Universitatea din Aix-en-Provence, îndrăgostit și... sărac. Șantajat de un cămătar, eroul recurge la crimă, dar pînă la urmă va fi salvat și înfiat de „bunul judecător"... Bourvil, înțelegător și cardiac. Adamo n-a rezistat tentației de a cînta... dar numai în genericul filmului.

Și Brel, dacă vă amintiți, cîntase fără să apară pe ecran, în genericul filmului „Un idiot la Paris". Acum și el debutează ca actor în „Riscurile meseriei" de André Cayatte. Brel este pe ecran un profesor model, într-un orășel model, cu o soție model (Emmanuèle Riva) și eleve model. Învinovățit de purtări necuviincioase, el va trece printr-o lungă gamă de interogatorii și procese.

Presa a întîmpinat cu cuvinte bune încercările celor doi cîntăreți, care au refuzat de la început să fie în film numai „interpreți de cîntece". Cine își amintește că Luis Mariano a turnat peste 20 de filme? — se spune. Dar cine l-a uitat pe Aznavour în „Un taxi pentru Tobrouk"?.

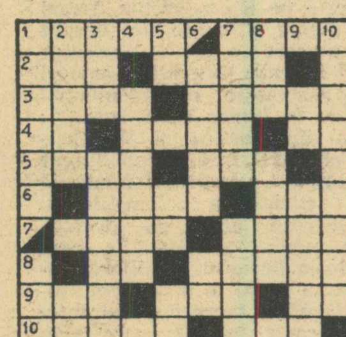
CÎND CHARLOT A ÎNCEPUT SĂ VORBEASCĂ

Astăzi ne-am obișnuit cu glasul lui Chaplin, cel care, la apariția filmului sonor, a fost unul din cei mai vajnici apărători ai cinematografului mut. Mai puțini cunosc însă primele contacte ale lui Charlot cu sonorul, acele silabe rostite scurt, ca un telegraf, în „Luminile orașului" și cîntecul spus de vagabondul din „Timpuri noi". Acest „cîntec", alcătuit din cuvinte a douăzeci de limbi, arăta astfel:

La psinach or la tuko
Cigeretto, toto torlo
E rusho spagaletto
Je le tu le tu le twaa
La der la ser pawabraker
Lusern seprer haw mucher
E ses confess a potcha
Ponkawalla povkanaa
Senora ce le tina
Voulez-vous la taxi-meter
Le jonta tuala zita
Je le tu le tu le twaa

După cum se vede, „abecedarul" lui Chaplin aparținea puțin dadaismului.

EL FUGITIVO!

ORIZONTAL: 1) Oprit la rugbi! — Grupe de elevi!; 2) Întinsă! — Un strop de lumină!; 3) Lot mare — Din neamul osirilor (fem. sing.); 4) Prietenul lui Tibișir! — Piciorul piciorului! — Articol genitival; 5) Toporașe de tîmplărie! — Sîrmuliță!; 6) Directivă! — Tot la Iași; 7) Suc de vacă! — Sac pentru minciuni!; 8) A apuca! — Sol; 9) Element chimic, decolorant și dezinfectant! — Onomatopeea unor curse!; 10) Literele de față! — A-i da voie!

VERTICAL: 1) Achitată! — Restaurant!; 2) Amvoane! — Mai mulți sportivi!; 3) Precis! — Costume de baie!; 4) Înceată!; 5) Pronume personal — Merge cu ciocîrlie! — Acel!; 6) Fetițe! — Umărul apei!; 7) Categorisit! — Hîrtie subțire!; 8) Regi la romani! — Intins!; 9) Soare pe Nil — Nestatornică!; 10) În litera legii!

Dumitru BUJDOIU

CLUB-BAR STUDENȚESC

MESE JOASE, LUMINĂ DISCRETĂ, OBIECTE DE ARTIZANAT, CHEVING-GUM ȘI ȚIGĂRI, PEPSI ȘI COCA-COLA, JOCURI MECANICE, BILIARD ETC., PLUS CÎTEVA ORE DE DISCUȚII INTERESANTE

Barul clasic, ca local nelipsit în topografia marilor orașe europene, este, în general, cunoscut publicului nostru, dacă nu din contact direct, măcar dintr-o anumită literatură care-și plasează cu predilecție în el ițele cele mai complicate, sau din unele filme polițiste, în care regizorul, urmărindu-și cu înverșunare eroii, nu poate să nu ajungă și în astfel de „locuri de pierzanie". Stringînd frînturi din diferite surse de informare, imaginea „speluncii", a tavernei, se conturează cu cîteva atribute indispensabile : o pivniță luminată difuz-fosforescent, o tarabă îngustă sub care elixiruri expuse în sticle cu forme rocambolești și etichete marcînd o veche tradiție se învecinează cu „cartușele" de țigări străine... oricărui om cu buget modest ; la mijloc, un ring în care, pe o muzică ritmată de la lasciv pînă la visceral, evoluează într-un varieteu erotico-sentimental un mănunchi de descendente ale Evei cu aer provocator și „sexy", iar ceea ce se vede expus pe ring se poate invita la masă după terminarea programului. În funcție de „clasa localului" se introduc modificări în decorație, ventilație și ingeniozitatea plasării reflectoarelor, în redusa costumație a vedetelor și se iau măsuri ca sfîrșitul programului să nu se compromită cu încăierări pornite din te miri ce. Clienții acestui gen de local se recrutează din diferite medii sociale : bogătași ajunși, persecutați de plictisul vieții, veniți aici să-și „omoare timpul" alături de „bussinesmanul" care după o zi de speculații și tranzacții vine să-și clătească ochiul opac și să se răsfețe cu un wisky ; handicapați sociali, ratați, cartofori și fluturi de noapte ai lumii interlope, acea lume care trăiește într-o permanentă polemică surdă cu poliția și codul penal.

Cît de tipică este această imagine o dovedește și faptul că pînă în zilele noastre caricaturiștii sugerează „capitalismul parazitar" desenînd ca abscisă o firmă de bar de pe care țîșnește pînă la înălțimea zgîrie-norilor ordonata mostră a unei reclame de coca-cola.

Dar nu despre acest bar „rău famat", din fericire inexistent la noi, îmi propun să-mi consemnez cîteva gînduri, ci despre o rudă îndepărtată a sa, apărută relativ recent, mult mai modestă, dar infinit mai nobilă și mai bogată în sensuri : *CLUB-BARUL STUDENȚESC*, întîlnit în aproape toate țările europene. Chintesența a ceea ce este decent, bun gust, reconfortant și util în „Nicht club"-uri, baruri și „dancing"-uri, club-barurile studențești își propun să ofere studenților un cadru de petrecere activă a timpului liber în afara oricăror „constrîngeri", în forme organizate de ei înșiși, propice schimburilor de idei și dezbaterilor în grupuri restrînse care se fac și se desfac ca într-un cadril dirijat de interesul stîrnit de tema abordată.

A devenit aproape un postulat al societății moderne dispariția monopolului școlii și al familiei în ce privește educația și formarea personalității studenților. Din ce în ce mai mult educația, în sensul general al cuvîntului, se instalează și în petrecerea timpului liber, impunînd prin aceasta o reconsiderare a rolului pe care modul de petrecere a timpului liber îl joacă în plămădirea personalității, în conturarea și sedimentarea trăsăturilor de caracter ale tinerilor. În limbaj figurat, tînărul poate fi comparat schematic cu un atom complex ce-și desfășoară spre mediul înconjurător evantaiul valențelor nesatisfăcute, într-o căutare asimptotică a esenței lucrurilor și fenomenelor. Acest atribut al naturii umane și în special al tinereții îl numim obișnuit dorința de a ști cît mai mult sau, în exprimări mai prețioase, sete faustiană de a cunoaște, aplecare stăruitoare asupra întrebărilor vieții.

Tinerii își pun permanent întrebări, nu numai asupra științelor teoretice, ci și asupra fenomenelor din existența cotidiană și viața socială, asupra relațiilor dintre oameni în societatea contemporană, prieteniei, dragostei, căsătoriei, realizării în viață, idealurilor etc. etc., căutînd să refacă ei înșiși drumul adevărurilor enunțate de vîrstnici, să le conteste la nevoie, pentru a le descoperi astfel mecanismul argumentației. Cum valențele nesatisfăcute ale tînărului sînt foarte numeroase și variate, formele pe care societatea i le pune la dispoziție sau pe care tînărul are posibilitatea să și le creeze trebuie și ele îmbogățite mereu.

Sînt bune reuniunile studențești, dar atunci cînd ai 20 de ani și iubești o fată de 18 vrei uneori pentru dans un cadru mai intim și nu un bal colectiv, cu veșnicul joc al inimioarelor și concursuri „Cine știe, cîștigă". Stînd în picioare, lipit lîngă perete, în această atmosferă te hotărăști cu greu să-ți exprimi încărcătura emoțională șoptind partenerei un „te iubesc" sau măcar un „mă simt bine cu tine" ; sufletul „în chestiune", neintrînd în rezonanță, ar putea să-ți replice firesc : „Ah, mi-a fugit un fir".

Sînt bune conferințele și simpozioanele în care personalități competente îți expun probleme ce te preocupă, dar la sfîrșitul expunerii, într-o sală cu 400 de studenți, invitația devenită cutumă : „Dacă cineva are întrebări de pus ?" nu poate fi luată în serios de cei prezenți, care au fiecare cel puțin două, plus dorința de a interveni și în replică.

Sînt foarte agreate și spectacolele studențești de muzică ușoară, dar ele nu sînt cadrul cel mai potrivit pentru o formație de începători, care ar prefera un ring mai modest și un public mai îngăduitor pentru primele confruntări.

Iată de ce *club-barul apare ca un răspuns la o nevoie firească de comunicare, de schimb de idei și confruntare de opinii, efectuată „ex cathedra", într-o atmosferă mai intimă, mai degajată. El nu-și propune să nege formele mai sus amintite, verificate deja și agreate de tineri, ci doar să le completeze în procesul complex de formare a personalității ; el favorizează dialogul pasionant pe teme de interes comun, formarea discernămîntului și a unei ierarhii valorice bine conturate în domenii ca: literatura, muzica, arta, etica, morala etc., formarea prin exercițiu a deprinderii de a aprecia valoric în cunoștință de cauză.*

În București vor apărea în curînd cîteva club-baruri la unele case de cultură ale tineretului și un „Student-club". Spre

deosebire de restaurante, aici nu profitul comercial interesează. Nimeni nu se supără dacă o pereche consumă numai o oranjadă și cafea, deși a ocupat masa discutînd aprins o seară întreagă. Dificultatea de a obține un loc liber dovedește că inițiativa a prins, că ea era așteptată ; pe de altă parte, numărul „ceaiurilor" și al petrecerilor în forme claustrate ce exploatau și adeseori falsificau nevoia de intimitate a tinerilor a început să scadă, ceea ce nu poate decît să ne bucure. Club-barurile studențești devin puncte de atracție și trebuie să recunoaștem că organizatorii s-au străduit să dea dovadă de fantezie și gust în amenajarea lor. Ce e bun și verificat ca plăcut în decorația interioară și în modul de a expune produsele (măsuțe joase, lumină discretă, obiecte de artizanat, produse variate, începînd cu cele de cofetărie și pînă la „chewing-gum" și țigări, Pepsi și Coca-Cola, jocuri mecanice, biliard etc.) a fost introdus fără false alergii și reticențe, dorind parcă să sublinieze că mai presus de formă, care uneori e tradițională, trebuie urmărit în conținut, singurul care pune în valoare ideea de bază. Și aici ajungem de fapt la miezul problemei.

Asimilarea club-barurilor în timpul liber al studenților presupune desigur respectarea ideii generoase care le-a dat naștere. Nu este exclusă posibilitatea ca unii studenți să înțeleagă greșit activitatea club-barurilor, de aceea cîteva precizări ar putea fi utile la acest început de drum :

— Club-barul nu trebuie să devină monopolul cîtorva „stîlpi de cafenele" certați cu studiul, care îl frecventează ca alternativă la cursurile de după-amiază.

— O ținută decentă și o comportare în limitele bunului-simț va feri club-barul de acea faună iritantă compusă din „lățoși" agresivi, acompaniați de sirene cu magnetism senzual, hotărîte să-și dezvăluie cît mai generos solzii.

— Între clienții club-barurilor vor fi numeroase perechi ; desigur este revolut timpul cînd băiatul își curta prietena cu o permanentă timiditate, cu o neliniște care îi inhiba orice mișcare și îl lăsa pradă unor intense frămîntări lăuntrice (amplificate de demonul nehotărîrii) ori de cîte ori își propunea să-i țină mîna sau să danseze „mai strîns". Dar chiar admițînd că în prezent relațiile în cadrul unui cuplu sînt mai elastice, lipsite de false pudicități, gesturile și atitudinile partenerilor nu trebuie să degajeze, la adăpostul iluzoriu al unor groase rotocoale de fum, insensibilizare, „jemenfichism", stupiditate sau cinism.

— Și, în sfîrșit, caracterul pauper al unor discuții. Oricine cunoaște puțin atmosfera studențească nu poate să nu remarce omniprezența discuțiilor pe teme sportive, în special fotbal. Mulți sînt în stare să-ți spună pe de rost toți jucătorii din categoria A și B, fiecare de cine a fost crescut, unde a mai jucat, ce vicii are, cum a ratat un 11 metri în meciul de acum doi ani, pe stadionul X etc. etc. *Să ne înțelegem : nu e rău că studenții discută despre fotbal. Rău este că unii din ei discută numai fotbal, cu o înverșunare și o pasiune demne de o cauză mai nobilă.* La masa unui grup de astfel de „microbiști" orizontul discuțiilor depășește rareori piciorul lui Pîrcălab sau solzii sirenei de la masa vecină. *Este ciudat, dar, din păcate, mai sînt încă oameni ce cred că e suficient să ai o profesie care nu cere muncă fizică pentru a deveni automat un „intelectual" și o dată ajunși aici, de ce nu și un „om cult".*

În realitate se poate ajunge un om cult, indiferent de profesie, numai la capătul unei îndelungi autoelevații spirituale care să te facă apt de a discuta pertinent și original probleme dintr-o arie cît mai întinsă. Aceasta cere timp de exercițiu. Față de cantitatea de erudiție acumulată de omenire de-a lungul veacurilor și de prodigiosul progres al cunoașterii în epoca contemporană, timpul de care dispune tînărul pentru a-și lărgi orizontul de cunoștințe, pentru a-și confrunta ideile, este atît de redus, încît irosirea lui îi creează goluri irecuperabile în cultura generală.

Să nu se uite acest lucru nici atunci cînd se trece pragul unui club-bar studențesc.

Romulus BENA

Cine n-are bătrîni să-şi cumpere... de la noi

Trecură şi sărbătorile de iarnă... Moş Gerilă — aşa cum îl ştim, bun cu toţi copiii, cuminţi sau răi — ne lăsă la fiecare cîte un dar să ne încălzească inima. Lui Dobrin, titlul de cel mai bun fotbalist al anului şi Mihaelei Peneş de cel mai bun sportiv student ; lui Angelo Niculescu şi lui Dincuţă un nesperat turneu în ţara regilor fotbalului ; studenţilor handbalişti cîteva victorii de bun augur prin R. F. a Germaniei, iar baschetbalistelor noastre campioane o invitaţie tentantă din partea colegelor lor de la Universitatea din Clermont Ferrand. Mie, ce să spun, pe lîngă ilustratele cu felicitări tradiţionale (mulţumesc mai cu seamă unui distins confrate de la televiziune, foarte atent ca întotdeauna) şi un necaz la care nu e locul să mă refer aici, Moşul mi-a lăsat în prag şi un ghemotoc de om de trei kilograme şi jumătate.

E băiat şi de aceea prevăd posibilitatea ca peste 20 de ani să nu mă mai lase inima a scrie critic despre fotbal. Pentru ca să mă obişnuiesc de pe acum, sîmbăta trecută am dat fuga la baschet. În compania celor mai valoroase formaţii masculine din ţară (Dinamo Bucureşti şi Steaua) evoluau cele mai în formă echipe studenţeşti (Politehnica şi I.C.F.), ceea ce impunea şi prezenţa cronicarului de la hebdomadarul nostru studenţesc.

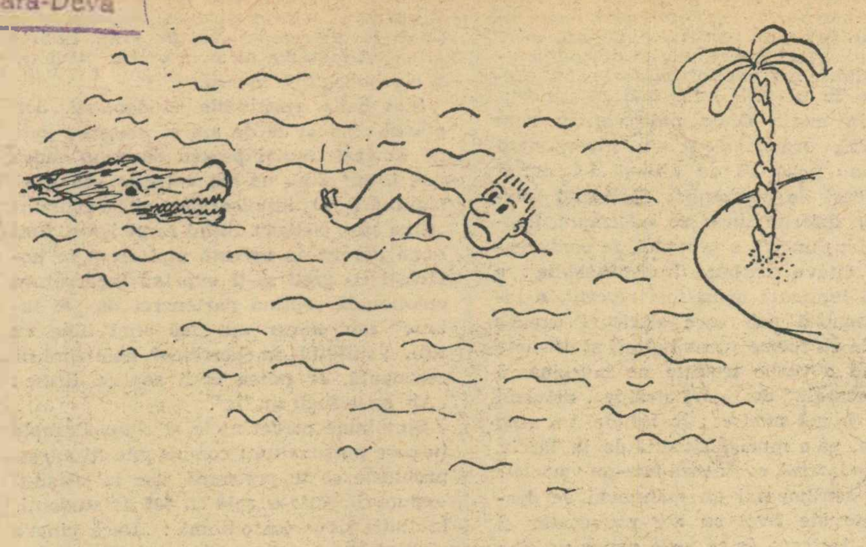
Trec peste rezultatele întîlnirilor (defavorabile studenţilor, cum era şi de aşteptat), trec peste spleenul general în care s-a jucat (mai ales partida din deschidere) şi peste nivelul tehnic ce n-a depăşit nici un moment o „aurea mediocritas". Stărui însă puţin asupra unui aspect curios şi, oricum, inadvertent cu ceea ce trebuie să fie o echipă universitară.

Să ne aducem aminte ! Era o vreme cînd baschetul nostru studenţesc incrustase în fluenţa acestei spectaculoase discipline sportive tradiţia unor jocuri tinereşti, pline de dăruire şi elan, al căror rezultat putea răsturna calculele cele mai sigure datorită unei formidabile puteri de luptă. Jucau campionii cu studenţii şi aceştia din urmă le făceau clipele cele mai grele din campionat. Era aşa, pentru că în formaţiile studenţeşti jucau atunci TINERI ÎN PLINĂ AFIRMARE SAU DORNICI DE AFIRMARE. De cîtva timp însă asistăm la un fenomen care nemulţumeşte pe cei mai mulţi dintre suporterii teamurilor noastre. Între primii cinci favoriţi care păşesc pe teren, numeri doi, trei sau chiar patru bătrîni (jucători în vîrstă sau îmbătrîniţi înainte de vreme) care, decît să păzească tuşa celorlalte echipe, preferă o retragere la studenţi. Politehnica Bucureşti apare cu Săuca şi Dudescu (eliberaţi din muncă de Dinamo) sau cu Haneş (plecat de la Rapid după ce n-a mai avut loc în formaţie). I.C.F. prezintă o situaţie şi mai curioasă : locul tinerilor inimoşi şi talentaţi, care începuseră să crească pe lîngă asistentul Mişu Nedef, a fost luat anul acesta de titulari ca Spiridon, Antonescu şi Scorţescu — oameni pe care Dinamo i-a stors de puteri şi, de aceea, nu mai au nici o perspectivă. Baschetul nostru studenţesc a crescut numeroase valori — Albu, Nosievici, Savu, Viciu, Cernea, Barău — numai pentru că a dat posibilitatea unor copii talentaţi să intre în focul luptei şi să se călească. Dar cum se mai poate forma acum ca baschetbalist un puşti dacă stă pe banca rezervelor icefiste, fiindcă cei trei-patru bătrîni stau tot timpul pe teren indiferent dacă greşesc ori nu.

Evident, problema este mai complexă, Se mai poate discuta aici şi despre graba unor cluburi de a racola pe cei valoroşi imediat după absolvirea facultăţii (cazul Diaconescu, cazul Jekelli, după care deja umblă vreo două cluburi), dar şi despre orientarea unor conduceri ale echipelor studenţeşti care, volens-nolens, iau ce li se dă în cazul schimburilor. Rămîne să mai dezbatem şi cu alt prilej acest aspect, care mai poate fi întîlnit şi pe la handbal sau fotbal.

G. MITROI

CRONICA MICROBISTULUI

Record la nataţie
Caricatură de Octavian ANDRONIC

FAIR-PLAY

„Viaţa studenţească" va atribui un premiu anual de 5 000 lei

În engleză „fair" înseamnă frumos, cinstit, just. Alături de „play" (joc) a devenit simbolul sportivităţii în celebra expresie „fair-play". Din păcate, ultimii ani au fost martorii unei dispariţii treptate de pe marile stadioane ale lumii a jocului frumos, cinstit, just. Pe terenurile de sport şi în tribune îşi fac loc din ce în ce mai agresiv huliganii, trişorii, escrocii. Dacă pe vremuri „fair-play"-ul era cel care domina sportul şi lumea se mira la apariţia grotescă şi urgent încriminată a necinstei în arena sportivă, astăzi e invers. Ne uimeşte şi ne entuziasmează cînd un jucător e cinstit, cînd un sportiv nu protestează la deciziile arbitrilor, cînd nu obstrucţionează. Ne mirăm ca de o „rara avis" cînd Ion Ionescu „se vede" în ofsaid şi se opreşte fără să aştepte fluierul arbitrului. Ne mirăm cînd Eusebio sau Pele, loviţi, trîntiţi, cotonogiţi, nu răspund în acelaşi fel adversarilor. Ne mirăm cînd Novacek e izbit pe ascuns cu pumnul de Cernea şi nu se coboară la nivelul lui, nu-i dă replica. De aceea, revista noastră deschide rubrica „FAIR-PLAY", în care va consemna săptămînal, în cîteva rînduri, gesturi sportive şi nesportive, petrecute pe stadioanele noastre. De asemenea, facem pe adresa federaţiilor sportive, a C.N.E.F.S. şi a tuturor organelor de presă următoarele propuneri :

1) Să se instituie de către fiecare federaţie un trofeu anual pentru sportivii desemnaţi prin anchetă ca avînd cea mai frumoasă conduită pe terenurile de sport şi în afara lor.

2) C.N.E.F.S. să atribuie anual „Cupa Fair-play" sportivului sau echipei cu cea mai frumoasă comportare în competiţiile interne şi internaţionale. Revista noastră cheamă pe toţi sportivii studenţi, echipele şi antrenorii echipelor studenţeşti să fie cei care să dea tonul redresării noţiunii de sportivitate, să fie iniţiatorii reabilitării „fair-play"-ului.

În acest scop **redacţia noastră instituie un premiu anual în valoare de 5 000 lei, care să se acorde, pe bază de anchetă publică, celui mai sportiv... sportiv student.**

De aceea, îi rugăm pe toţi corespondenţii noştri să ne semnaleze cît mai operativ actele de sportivitate şi... nesportivitate în care au fost remarcaţi sportivi studenţi. Aşteptăm !

VEŞTI DE LA SESIUNEA MONDIALĂ A HANDBALULUI STUDENŢESC

„AVEŢI LEGĂTURA CU OVIDIU PĂUN !"

Sîmbătă, cînd am sosit la Frankfurt împreună cu Cristian Gaţu (care a întîrziat la Bucureşti pentru un examen la Institutul de construcţii), i-am găsit pe băieţi într-o excelentă dispoziţie. Bănuiţi probabil motivul. Rezultatele obţinute de selecţionata noastră studenţească în turneul de la Berlin şi apoi în meciurile campionatului mondial ne-au fost favorabile şi dătătoare de speranţe. Cunoaşteţi aceste rezultate şi de aceea voi insista doar asupra altor aspecte şi a perspectivelor noastre de a ieşi campioni mondiali.

În prealabil, o scurtă retrospectivă. După ce-au petrecut un revelion spartan, reprezentanţii noştri au cîştigat turneul din Berlin, cel mai eficace fiind Günesch cu 9 goluri în trei meciuri. În partidele din grupa a patra a campionatului mondial, teamul nostru a confirmat pronosticurile. Importanţa ce se acordă aici campionatului este demonstrată de faptul că însuşi preşedintele R. F. a Germaniei — Dr. Heinrich Lübke — este prezidentul de onoare al jocurilor din al căror comitet de organizare fac parte de asemenea mai mulţi preşedinţi şi miniştri ai landurilor vest-germane, ca şi conducători ai federaţiei internaţionale a sportului universitar. Cuvîntul de deschidere a jocurilor din grupa noastră a fost rostit de Primo Nebiolo — preşedintele F.I.S.U.

În cercurile specialiştilor formaţia noastră este cotată printre favorite, alături de U.R.S.S. Profesorul Medvedev (antrenorul echipei U.R.S.S., din care fac parte Klimov, Pakadze, Zdorenko — din prima echipă participantă la mondiale — şi internaţionalii Gulbis, Efimov, Maximov) vede o finală U.R.S.S.—România. Eu văd la fel, cu deosebirea că prevăd o victorie românească. Sosirea lui Gaţu s-a răsfrînt pozitiv în jocul echipei, care este acum mai colorat, coordonat, bine orientat tactic. Optimismul nostru se mai întemeiază şi pe sosirea în ultima clipă, înainte de sferturile de finală, a tunarilor Gruia şi Popescu. Cu toate că revista noastră a cerut încă de acum o lună de zile să fie incluşi în lot şi aceşti doi handbalişti cu drept de joc la mondialele studenţeşti, abia sîmbătă forurile din ţară au hotărît ceea ce trebuiau să hotărască mai din timp. Vom avea deci o formaţie puternică, în care credem foarte mult. Finala se va disputa vineri la Essen ; jocul pentru locurile 3, 4 — la Hanovra, dar pe noi nu ne interesează.

În încheiere, cîteva curiozităţi alese din carnetul de reporter. În meciul Norvegia-Izrael pe teren se aflau concomitent 6 jucători cu ochelari — dintre care 2 erau portarii (! !). În întîlnirea România-Spania 6 din cele 24 de goluri ale noastre au fost înscrise ca la baschet, prin şuturi plasate peste portar. Jocurile din serie s-au disputat în oraşele mici cu săli arhipline. De exemplu, în Leuter Haussen, oraş care are numai 5.000 de locuitori, au asistat la meciul România-Spania... 1.400 de spectatori.

BALONUL E ROTUND • BALONUL E ROTUND

Brusca reîntoarcere la conducerea tehnică a fotbaliştilor de la poalele Feleacului se datoreşte faptului că multe din adevărurile fotbalului aşa cum le văd eu nu pot prinde viaţă tocmai pentru faptul că „este mai uşor să spargi un zid de piatră decît să intri printr-un zid de perne moi", după cum sugestiv spunea cineva, cînd era vorba ca fotbalul românesc să scape din mediocritate.

La Cluj am reuşit să ne convingem încă din vara anului acesta că, prinzîndu-ne de veriga cea mai solidă — autonomie în conducere şi asigurarea răspunderii jucătorilor — saltul calitativ nu ne va ocoli.

O scurtă radiografie a trecutului ilustrează elocvent că succesele de linie (nu şi cifrice) se datoresc felului de a gîndi comun. Căci atunci cînd nova „U" a anunţat plecarea într-o lungă călătorie, Marcu (de exemplu), a preferat să-şi continue plăcerea stînd pe litoralul însorit. Într-un tîrziu, chiar dacă ar fi fost vorba de ore, el şi-a dat seama (se spune) şi s-a prezentat la chei. Era zadarnic, căci pe întinsul apei nu se mai vedea decît catargul...

Ulterior ne-am dat seama că înaintarea navei se făcea cu ocolişuri, căci Petru Emil, Barbu, Solomon, Grăjdeanu, Gaboraş şi alţii greu înţelegeau că s-a schimbat ceva. Şi că acest ceva era noul, de fapt dinamul care urma să facă pe pasionaţii de pe malurile Someşului din nou să trăiască emoţiile unei echipe din vîrful spectacolului piramidei. Vremea lui „Haide „U" sau a romanticului „Gaudeamus"... rostite nocturn ore şi ore întregi, pentru a justifica insuccesul sau a pasa răspunderea, era de-acum trecută.

I-am citat pe aproape toţi naufragiaţii noştri. Lipseşte numai unul. Poate cititorii rîndurilor noastre se vor întreba de ce nu-l numesc. Nu am voie deoarece cetăţeanul în cauză mi-a atras atenţia că voi suferi consecinţe. Cum sînt „timid" din fire, mă conformez. Numai că lipsa lui din formaţie şi a altora pe care secţia, organele locale şi numărul impresionant de adevăraţi „U"-işti au înscris-o pe agenda prezentului a făcut ca în Bucureşti, în ultimul joc contra lui Dinamo, adevărul, probitatea şi pasiunea să triumfe.

Ar fi prematur să credem că vom deţine întîietatea cifrică. Dar nu mai puţin adevărat că ne-am asumat răspunderea asanării fotbalului şi aceasta ne îndatorează.

Fotbalul clujean nu era mort, însă era grav bolnav. Am constatat că are pete roşii pe corp, dar n-am căutat să le acoperim cu unguente, ci am căutat cauzele gravei lui îmbolnăviri (expresia nu-mi aparţine), cauze de altfel generale. Aşa că, dacă sînt întrebat de perspectivă, nu pot decît să o văd favorabilă. Bineînţeles, într-o perioadă de 2—3 ani, cu riscurile dar şi cu satisfacţiile inerente... Pînă atunci, „U" din Cluj lucrează asiduu, îşi selecţionează elemente fără nume (deocamdată), dar talentate, de prin locuri puţin controlate, speră să facă un turneu în Africa de Nord pentru prelungirea activităţii practice etc etc.

În noul an, pregătirile vor urma traseul stabilit : jocuri pentru a învăţa să joace, spectacol pentru eficienţă (puncte şi pecuniar), adeziune totală pentru o pasiune fără limite. Căci, să nu uităm, în celălalt an se sărbătoreşte semicentenarul lui „U", iar obligaţia noastră este ca la această festivitate să raportăm fondatorilor că tradiţia românească este liantul ce întăreşte puntea între trecut şi viitor.

Niciodată nu cred că, din moment ce mi s-a oferit o asemenea muncă, pot răspunde simbolic eforturilor ce zilnic se fac. Acestei idei închin toată activitatea mea... şi sper în reuşită, căci cei ce ne-au obligat la aceste rezultate veghează ca nimeni şi nimic să nu ne întrerupă mersul de accelerat spre acest deziderat, ideal, dacă-mi permiteţi să-i spun aşa !

C. TEAŞCA